

ÖSSZEFOGLALÓ A HELYI ÖNKORMÁNYZATOK/LAKOSSÁG „ELLENÁLLÁSÁRÓL” AKKUMULÁTOR IPARI BERUHÁZÁSOKKAL SZEMBEN

MAGYARORSZÁGON

némi nemzetközi kitekintéssel

Az alábbiakban részletesen bemutatom az európai akkumulátorgyártás helyzetét, különös tekintettel az épülő gyárakra, az NMP újrahasznosító üzemekre és a környezetvédelmi előírásokra, valamint az ágazatot övező társadalmi ellenállásra és támogatásra.

Akkumulátorgyártás helyzete Európában

Európa ambiciózus célokat tűzött ki az akkumulátorgyártás terén, hogy csökkentse függőségét harmadik országoktól, különösen Kínától, és biztosítsa az elektromos járművek (EV) és az energiatároló rendszerek (BESS) iránti növekvő igény kielégítését. Az elmúlt években jelentős beruházások és optimizmus jellemezte a szektort, azonban kihívásokkal is szembe kell néznie:

- **Magas energia- és munkaerőköltségek:** Az energiaárak emelkedése, különösen a 2021-2022-es gázár-válság után, jelentős terhet ró a gyártókra.
- **Technológiai és gyártási szakértelem hiánya:** Európában még mindig hiányzik a fejlett akkumulátorgyártási technológiákhoz és a nagyléptékű gyártáshoz szükséges mély szakértelem.
- **Kínai verseny:** A kínai gyártók alacsony árai komoly versenyt támasztanak.
- **Nyersanyagellátási lánc függősége:** Az EU továbbra is nagymértékben függ harmadik országoktól a kritikus nyersanyagok beszerzésében, ami geopolitikai és gazdasági kockázatokat rejt.
- **Projektkésések és törlések:** Több bejelentett gigagyár-projekt késik vagy törlésre került, ami bizonytalanságot szül a szektor jövőjét illetően. Példaként említhető a Northvolt, amely korábban Európa zászlóshajójaként ünnepelt, de most nehézségekkel küzd.

Annak ellenére, hogy a projekciók bizonytalanok, **az EU célja, hogy 2030-ra jelentősen növelje akkumulátorgyártási kapacitását.** Az Európai Bizottság és a tagállamok aktívan támogatják az ágazatot kutatás-fejlesztési tevékenységek, átfogó szabályozási keretek és pénzügyi támogatások révén.

Épülő akkumulátorgyárak Európában (Gigagyárak)

Európában számos akkumulátorgyár épül vagy van tervezés alatt, amelyek jelentősen hozzájárulhatnak a kontinens akkumulátorgyártási kapacitásához. Fontos megjegyezni, hogy a projektek státusza változhat, és néhány közülük késést vagy törlést szenvedhet.

- **Magyarország:** Magyarország kiemelt szereplője az európai akkumulátorgyártásnak.
 - **CATL, Debrecen:** A kínai Contemporary Amperex Technology Co., Limited (CATL) 7,34 milliárd eurós beruházással épít egy 100 GWh kapacitású akkumulátorgyárat Debrecenben. Ez a CATL második európai gyára a németországi üzeme után. A tervek szerint 2025-ben indulhat a termelés.
 - **Samsung SDI, Göd:** Már működő gyár, de további fejlesztések zajlanak.
 - **BYD, Fót (tervezett):** A kínai BYD fontolgatja egy akkumulátorgyár építését Fóton.

- **Más projektek:** Számos más, kisebb léptékű projekt is tervben van, vagy építés alatt áll Magyarországon, amelyek a teljes akkumulátor-értékláncot lefedik.
- **Németország:**
 - **Volkswagen (PowerCo):** A Volkswagen csoport leányvállalata, a PowerCo gyors ütemben halad Braunschweig melletti gigagyárának építésével, amelynek célja a cellagyártás.
 - **Tesla, Berlin:** A Tesla Berlin melletti gigagyára már termel, és helyben gyártja az akkumulátorokat és járműveket az európai piacra.
 - **Mercedes-Benz, Mannheim:** A Mercedes-Benz Mannheim-ben avatta fel akkumulátor-technológiai központját.
- **Svédország:**
 - **Northvolt:** A Northvolt Skellefteå-ban építi gigagyárát (Northvolt Ett), amelynek célja a 60 GWh kapacitás elérése. Bár a cég pénzügyi problémákkal küzd, továbbra is kulcsfontosságú szereplő.
- **Franciaország:**
 - **ACC (Automotive Cells Company):** A Stellantis, Mercedes-Benz és TotalEnergies közötti vegyesvállalat több gigagyarat is épít (pl. Billy-Berclau, Franciaország, illetve Kaiserlautern, Németország és Termoli, Olaszország).
 - **Renault és Envision AESC, Douai:** A Renault a kínai Envision AESC-vel együttműködve építi üzemét Douai-ban.
 - **Renault és Vektor, Dunkirk:** A Renault a francia Vektorral is társult egy 16 GWh-s üzem építésére Dunkirkben.
- **Spanyolország:**
 - **CATL és Stellantis:** A CATL és a Stellantis közös vállalkozásban 4,1 milliárd euró értékben épít LFP akkumulátorgyárat Spanyolországban, 50 GWh éves kapacitással.
- **Lengyelország:**
 - **Impact Clean Power Technology (GigafactoryX):** A lengyel Impact Clean Power Technology egy nagyszabású akkumulátorgyárat tervez Pruszkóiban, amely EV-khez és energiatároláshoz gyárt majd akkumulátorokat.

NMP Újrahasznosító és Feldolgozó Üzemek Európában

Az N-metil-2-pirrolidon (NMP) egy kulcsfontosságú oldószer a lítium-ion akkumulátorok katódjainak gyártásában. Mivel költséges és illékony szerves vegyület, amely hozzájárul a légszennyezéshez, az NMP újrahasznosítása kiemelten fontos gazdasági és környezetvédelmi szempontból is.

- **Működő NMP-feldolgozó üzemek:**
 - Bár konkrét, nagyméretű, önálló NMP újrahasznosító üzemekről szóló átfogó listát nehéz találni, az akkumulátorgyárakon belül egyre inkább alkalmaznak zárt láncú NMP visszanyerő rendszereket. Ezek a rendszerek a kibocsátott NMP gőzt kondenzálják, tisztítják (pl. desztillációval) és újra felhasználhatóvá teszik a gyártási folyamatban. Cégek, mint például a BROFIND® vagy az Ultratech, NMP visszanyerő és levegőtisztító rendszereket kínálnak ipari felhasználásra.
 - Léteznek olyan technológiák, amelyek NMP-t használnak fel a használt akkumulátorokból származó katód- és anódanyagok kíméletes szétválasztására, így az aktív anyagok közvetlenül felhasználhatók új akkumulátorcellákban, jelentős tisztítás nélkül. Ez az eljárás a körforgásos gazdaság elveit követi az akkumulátor-ellátási láncban.

- **Környezetvédelmi előírások az NMP feldolgozására:**
 - Az NMP egy potenciálisan veszélyes légszennyező anyag és az EU REACH rendelete (Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals) alapján a nagyon aggodalomra okot adó anyagok (Substances of Very High Concern - SVHC) listáján szerepel. Ez szigorú szabályozást jelent a felhasználására és kibocsátására vonatkozóan.
 - **Ipari Emissziós Irányelv (IED):** Az EU Ipari Emissziós Irányelve (Industrial Emissions Directive - IED) a közelmúltban, 2024 nyarán, kiterjesztésre került az akkumulátorgyártásra is. Ez azt jelenti, hogy a 15 tonna feletti akkumulátorcellagyártási kapacitással rendelkező létesítményeknek be kell tartaniuk az IED előírásait, beleértve a legjobb elérhető technikákra (Best Available Techniques - BAT) vonatkozó referenciadokumentumokat (BREF). A tagállamoknak két éven belül (2026. július 1-ig) át kell ültetniük az irányelvet a nemzeti jogrendbe.
 - **Magyarországi szigorítások:** Magyarországon, különösen a gödi Samsung SDI gyár körüli környezetszennyezési aggodalmak miatt, szigorították az NMP kibocsátási határértékeit. Míg korábban a határérték 2 mg/m^3 volt, vagy akár 150 mg/m^3 a szabályozás értelmezésétől függően, az új előírások szerint 1 mg/m^3 -re csökkentették. Az új beruházóknak azonnal be kell tartaniuk ezeket a szigorúbb határértékeket, a már működő üzemeknek 2028 januárjáig, a folyamatban lévő engedélyezési eljárással rendelkező beruházóknak pedig 2027-ig kell megfelelniük. Emellett a mangán, nikkel és kobalt kibocsátási határértékeit is csökkentették.
 - **Környezetvédelmi monitoring és átláthatóság:** A civil szervezetek és a lakosság folyamatosan követelik a szigorúbb környezetvédelmi monitoringot és az adatok nyilvánosságát, különösen az akkumulátorgyárak vízfelhasználása és légszennyezése (pl. NMP szennyezés a talajvízben) kapcsán.

Társadalmi ellenállás és támogatás

Az akkumulátorgyárak építése Európában, **különösen Magyarországon**, vegyes társadalmi reakciókat váltott ki.

- **Ellenállás:**
 - **Környezeti aggodalmak:** A legfőbb ellenállást a környezeti hatások, mint a jelentős vízfogyasztás, a légszennyezés (különösen az NMP és más veszélyes anyagok kibocsátása), valamint a hulladékkezelés miatti aggodalmak váltják ki. A gödi Samsung SDI gyár esete, ahol NMP szennyezést mutattak ki a talajvízben, felerősítette ezeket a félelmeket.
 - **Átláthatóság hiánya:** Sok esetben a gigagyár-projektek bejelentése meglepte a helyi lakosságot, és a társadalmi egyeztetés hiánya felerősítette a titkolózásról szóló vádakot. A környezetvédelmi engedélyezési eljárások is vitatottak, mivel a vállalatok nem mindig szolgáltatnak teljes körű információt.
 - **Földhasználat:** A gyárak építéséhez szükséges nagyméretű földterületek felhasználása is ellenállást vált ki.
 - **Közösségi aktivizmus:** Civil szervezetek és helyi lakosok szerveznek tiltakozásokat, nyilvános fórumokat és demonstrációkat, különösen Magyarországon (pl. Debrecen, Gyórszentiván, Göd).
- **Támogatás:**

- **Gazdasági növekedés és munkahelyteremtés:** A kormányok és az ipari szereplők az akkumulátorgyárakat a gazdasági növekedés, a munkahelyteremtés és a technológiai fejlődés motorjaként mutatják be. A beruházások jelentős FDI-t hozhatnak az országokba.
- **Stratégiai autonómia:** Az EU szintjén az akkumulátorgyártás támogatása a stratégiai autonómia megteremtését célozza az elektromos mobilitás és az energiataárolás terén, csökkentve a külső függőségeket.
- **Klímacélok:** Az akkumulátorok kulcsfontosságúak a tiszta energiaátmenetben és a klímacélok elérésében, mivel lehetővé teszik az elektromos járművek elterjedését és a megújuló energia tárolását.
- **Kormányzati támogatás:** Az EU és a tagállami kormányok jelentős pénzügyi ösztönzőket, támogatásokat és kedvező szabályozási környezetet biztosítanak az akkumulátoripar fejlesztéséhez.

Összességében az európai akkumulátorgyártás egy dinamikusan fejlődő, de számos kihívással küzdő ágazat. A sikeres megvalósítás a technológiai fejlődés, a fenntartható működés, a szigorú környezetvédelmi előírások betartása és a társadalmi elfogadottság egyensúlyán múlik. Az NMP újrahasznosítása és a környezeti hatások minimalizálása kulcsfontosságú ebben a folyamatban.

Németországi népszavazás:

<https://mandiner.hu/kulfold/2023/09/szabo-timea-se-ma-fog-pezsgot-bontani-a-bajorok-elsopro-tobbseggel-megszavaztak-a-bmw-s-akkumulatorgyarat>

Helyi népszavazás

Az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdése alapján **a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről** törvényben meghatározottak szerint **helyi népszavazást lehet tartani**.

Az Nsztv. (2013. évi CCXXXVIII. tv.) 32. § (1) bekezdése alapján **a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben**.

Az Mötv. 13. § (1) bekezdése alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó **helyi önkormányzati feladatok különösen:**

1. településfejlesztés, településrendezés;
2. településüzemeltetés (köztemetők kialakítása és fenntartása, a közvilágításról való gondoskodás, kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása, a helyi közutak és tartozékainak kialakítása és fenntartása, közparkok és egyéb közterületek kialakítása és fenntartása, gépjárművek parkolásának biztosítása);
3. a közterületek, valamint az önkormányzat tulajdonában álló közintézmény elnevezése;
4. törvényben meghatározott kivételekkel az egészségügyi alapellátás, az egészséges életmód segítését célzó szolgáltatások;
5. környezet-egészségügy (köztisztaság, települési környezet tisztaságának biztosítása, rovar- és rágcsálóirtás);
6. óvodai ellátás;
7. kulturális szolgáltatás, különösen a nyilvános könyvtári ellátás biztosítása; filmszínház, előadó-művészeti szervezet támogatása, a kulturális örökség helyi védelme; a helyi

közművelődési tevékenység támogatása;

8. gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások;

8a. szociális szolgáltatások és ellátások, amelyek keretében települési támogatás állapítható meg;

9. lakás- és helyiséggazdálkodás;

10. a területén hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása;

11. helyi környezet- és természetvédelem, vízgazdálkodás, vízkárelhárítás;

12. honvédelem, polgári védelem, katasztrófavédelem, helyi közfoglalkoztatás;

13. helyi adóval, gazdaság szervezéssel és a turizmussal kapcsolatos feladatok;

14. a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét is;

15. sport, ifjúsági ügyek;

16. nemzetiségi ügyek;

17. közreműködés a település közbiztonságának biztosításában;

18. helyi közösségi közlekedés biztosítása;

19.

20. távhőszolgáltatás;

21. víziközmű-szolgáltatás, amennyiben a víziközmű-szolgáltatásról szóló törvény rendelkezései szerint a helyi önkormányzat ellátásért felelősnek minősül.

Az Nsztv. 32. § (2) bekezdése alapján **nem lehet helyi népszavazást tartani**

a) a költségvetésről és a zárszámadásról,

b) a helyi adókról,

c) a képviselő-testület hatáskörébe tartozó személyi és szervezet alakítási kérdéssről,

d) a képviselő-testület feloszlásának a kimondásáról.

Az Nsztv. 33. §-a alapján **a képviselő-testület helyi népszavazást köteles elrendelni abban a kérdésben, amelyben törvény vagy önkormányzati rendelet helyi népszavazás megtartását írja elő.**

Vagyis a rendelkezés a korábbi Ötv.-vel ellentétben nem taxálja a helyi népszavazás kötelező tárgyköreit, hanem annak meghatározását az Országgyűlésre, valamint az önkormányzati rendelet megalkotójára bízta.

Körösladány Város Önkormányzat Képviselő-testületének 11/2017. (IX.29.) ÖR. sz. **önkormányzati rendelete** a helyi népszavazás kezdeményezéséhez szükséges választópolgárok számáról **nem rendelkezik tárgykörökről.**

Az Országgyűlés pedig az Mötv.-ben határozza meg azokat a tárgyköröket, amelyekben kötelező helyi népszavazást tartani. Eszerint:

– a településnek a területével határos másik megyéhez történő átcsatolására irányuló kezdeményezése (Mötv. 103. § (1) bekezdés),

– a települések egyesítésének kezdeményezése (Mötv. 100. § (1) bekezdés),

- önálló község alakításának kezdeményezése (Mötv. 98. § (1) bekezdés),
- lakott területrészt átadásának támogatása (Mötv. 102. § (3) bekezdés),
- a fővárosi kerületi tagozódás megváltoztatásának kezdeményezése (Mötv. 105. § (2) bekezdés),
- fővárosi kerület lakott területrészeinek más kerülethez való csatolásának kezdeményezése (Mötv. 105. § (4) bekezdés),
- a fővárosból kiválás és a fővároshoz csatlakozás kezdeményezése (Mötv. 105. § (5)–(6) bekezdés).

A bírósági gyakorlat, illetve ezen jogi levezetés alapján nem lehet népszavazást tartani ez ügyben.

GYAKORLATI PÉLDÁK

SÓSKÚT

A sóskúti akkumulátorfeldolgozó üzem építése komoly vitákat váltott ki a helyi lakosok és az önkormányzat körében. (https://hvg.hu/itthon/20240130_soskutirportalapcikk)

A Demokratikus Koalíció (https://nepszava.hu/3272177_soskut-akkumulator-feldolgozo-uzem-dk-alairasgyujtes) aláírásgyűjtésbe kezdett az építkezés ellen, mivel szerintük a Pest Megyei Kormányhivatal a helyiek akaratával szemben adta ki az engedélyt. A tiltakozások során több százan vonultak fáklós felvonulásra, és a helyi képviselők is kifejezték ellenállásukat (<https://telex.hu/belfold/2025/03/22/soskut-akkumulator-feldolgozo-tiltakozas>)

A sóskúti akkumulátorfeldolgozó üzem építése továbbra is heves tiltakozásokat vált ki a helyi lakosok és önkormányzati képviselők körében. A legfrissebb fejlemények szerint a sóskúti képviselők visszautasították Gulyás Gergely miniszter kijelentéseit, miszerint a tiltakozásnak csak az építkezés előtt van értelme. A helyiek szerint a gyár még nem épült meg, és jogi úton támadták meg az engedély kiadását (<https://telex.hu/belfold/2025/03/14/soskut-tiltakozas-akkufeldolgozo-uzem-gulyas-gergely-kepviselok>)

A helyiek attól tartanak, hogy az üzem környezetszennyező lehet, és veszélyeztetheti az ivóvízbázist, valamint csökkentheti az ingatlanok értékét. Emellett sokan úgy érzik, hogy a döntéshozók megkerülték őket, és nem kaptak megfelelő tájékoztatást a beruházás részleteiről.

A sóskúti önkormányzat és a környező települések több jogi lépést is tettek az akkumulátorfeldolgozó üzem engedélyezése ellen.

- Bírósági keresetek: A sóskúti önkormányzat bíróságon támadta meg az üzem működési engedélyét, mivel úgy vélik, hogy a kormányhivatal a helyi szabályozások megkerülésével adta ki azt.
- Engedély visszavonása: A Pest Vármegyei Kormányhivatal visszavonta az üzem környezethasználati engedélyét, miután jogi és lakossági tiltakozások érkeztek. Az önkormányzatok szerint a beruházás nem felel meg a helyi építési szabályoknak.
- Önkormányzati összefogás: Több település – Biatorbágy, Budaörs, Érd, Tárnok, Törökbálint és Sóskút – közösen lépett fel az ügyben, és egyeztetéseket kezdeményeztek a megyei főispánnal. (<https://24.hu/fn/gazdasag/2025/03/28/soskutiak-nem-kernek-andrada-akkufeldolgozabol-birosagra-mentek/>)
- Népszavazási kezdeményezés: A helyiek népszavazást szerettek volna tartani az üzembről, de a kormány kiemelt beruházássá nyilvánította a projektet, így a helyi

döntéshozatal korlátozottá vált (<https://www.szabadeuropa.hu/a/sokuton-is-ateroltetne-a-kormany-az-akkuberuhazast/32829313.html>)

Bírósági döntés:

A Budapest Környéki Törvényszék a Dr. Sobor Dávid Ügyvédi Iroda (1113 Budapest, Edömer utca 2. II/2.) által képviselt kérelmezőnek a Körmeny László Károlyné elnök által képviselt Sósikúti Helyi Választási Bizottság (2038 Sósikút, Szabadság tér 1.) kérelmezettel szemben népszavazási ügyben hozott közigazgatási döntés jogszerűsége tárgyú nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t :

A bíróság a kérelmezett 1/2024. (II.12.) HVB határozatát megváltoztatja, és az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Sósikút közigazgatási határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahazsnosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?” népszavazási kérdés hitelesítését megtagadja.

Az eljárásban felmerült 10.000 (tízezer) forint eljárási illeték a Magyar Állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] 2024. február 08. napján Sósikút Község Önkormányzata Képviselő-testületének öt tagja az alábbi helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtotta be hitelesítés céljából a kérelmezett részére: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Sósikút közigazgatási határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahazsnosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?”
- [2] A kérelmezett az 1/2024. (II.12.) HVB határozatával a helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítéséről döntött.
- [3] Határozatának indoklásában a kérelmezett rögzítette, hogy a helyi népszavazás kezdeményezésének elutasítására a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 40. §-ának rendelkezései szerinti vizsgálatát követően nem látott okot. Elsőként azt állapította meg, hogy a feltenni kívánt kérdés – tárgyát tekintve - nem ütközik az Nsztv. 32. §-ában rögzített törvényi tilalomba, továbbá nem szeméremsértő vagy más módon megbotránkoztató.
- [4] A kérdés érdemi vizsgálatát követően a kérelmezett megállapította, hogy a kérdés közérthető, a kérdésben szereplő „akkumulátor” és „elem” szó, továbbá ezen rendszerek gyártása,

újrahasznosítása, hulladékként való feldolgozása mindenki számára ugyanazt jelenti, azok minden választópolgár számára azonosan értelmezhetőek. A kérdésre egyértelmű, a választópolgárok akaratát kifejező választ lehet adni.

- [5] A kérelmezett megállapította azt is, hogy a kérdés tárgya az önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik, ugyanis településrendezési eszközökben (Helyi Építési Szabályzat, Szabályozási Terv, Településszerkezeti Terv) kell meghatározni, hogy a közigazgatási területen belül milyen épületek elhelyezésére, milyen feltételek betartásával van lehetőség. A népszavazás eredménye a képviselő-testület hatáskörébe tartozó intézkedések megtételére (új szabályok alkotása, régi szabályok módosítása, szigorítása) vagy attól való tartózkodásra (meglévő szabályok enyhítése) szóló kötelezettséget jelent.
- [6] A kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő a kérelmezett határozatával szemben, melyben kérte a bíróságot, hogy a határozatot változtassa meg akként, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdést hitelesítését megtagadja.
- [7] A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmében a kérelmező előadta, hogy érintettségét megalapozza azon tény, hogy Sós-kúton élő, lakcímmel rendelkező, helyi népszavazáson részvételre jogosult választópolgár. E körben hivatkozott a 28/2015. (IX.24.) Ab határozatára, továbbá a Kúria több eseti döntésére.
- [8] Álláspontja szerint a kérelmezett döntése sérti az Nsztv. 39. § (1) bekezdését, mivel a hitelesített kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének. Egyrészt az több, önállóan is megválaszolható részkérdésre oszlik, így a választópolgárok számára többféleképpen is értelmezhető, másrészt a népszavazás következtében létrejövő jogalkotási kötelezettség terjedelme és tartalma is többféle lehet, harmadrészt a többféle értelmezés közül van olyan, amely az önkormányzat hatáskörének a hiányát is felveti.
- [9] Az egyértelműség követelményének megsértése körében hivatkozott az Alkotmánybíróság 52/2001. (XI.29.) AB határozat 4.2. pontjára, a Kúria Knk.VII.38.391/2018/2. számú, a Knk.389.299/2022/2. számú eseti döntésire, melyekből álláspontja szerint kitűnik, hogy a bírói gyakorlat azt tekinti döntő körülménynek a több részkérdésre bontható kérdések hitelesítéséről szóló vizsgálat során, hogy a részkérdések egymással szoros összefüggésben állnak-e. A szoros összefüggés akkor állapítható meg, ha a részkérdések közötti összefüggés olyan mértékű, hogy azokra önállóan, egymástól függetlenül nem lehet választ adni. Érvelése szerint fentiekkel ellentétben a hitelesített kérdésben azonban három, egymástól elkülöníthető, önállóan is értelmezhető, és akár egymással ellentétes tartalommal is megválaszolható részkérdés van. A részkérdéseket tartalmazó tagmondatok egymáshoz való viszonya nem egyértelmű, amit a tagmondatok közötti kötőszavak hiánya tovább erősít. Az egyértelműség további sérelmét okozza, hogy mindhárom részkérdésben, a tagmondatokon belüli „és” kötőszó az elemre és az akkumulátorra vonatkozó üzemeket is különböző kategóriaként kezeli, mely vonatkozhat az olyan üzemekre, melyek elemeket és akkumulátorokat egyaránt gyártanak/újrahasznosítanak/feldolgoznak, és olyan üzemekre is, melyek a kettő közül csak valamelyiket foglalja magában.
- [10] A népszavazás eredményeként előálló jogalkotási kötelezettség nem egyértelmű tartalma és terjedelme körében a kérelmező azt adta elő, hogy az „igen” szavazatok győzelme esetén az önkormányzatnak arra keletkezne-e kötelezettsége, hogy a kérdésben szereplő üzem működtetését a területén elérje, avagy csupán lehetősége lenne annak engedélyezésére. Továbbá az egyes tagmondatokban szereplő üzem típusok mindegyikének működtetését külön-

külön, vagy egy komplex, a felsorolt tevékenységek mindegyikét egyszerre végző üzem formájában kell-e megvalósítania. Ezen problémák nemcsak az önkormányzat, hanem a választópolgárok vonatkozásában is fennállnak. Ugyanis a választópolgár szintén nem tudja eldönteni, hogy esetleges „igen” szavazatával egy biztosan létrejövő üzemet támogat, avagy csupán felhatalmazást ad az önkormányzat számára ilyen üzem engedélyezésére.

- [11] A kérelmező álláspontja szerint az egyértelműség követelményét sérti mind a képviselő-testület, mind a választópolgárok számára továbbá az is, hogy hogyan kell értelmezni a kérdést a „nem” szavazatok győzelme esetén. Értelmezhető-e úgy, hogy a képviselő-testület rendelettel írja elő az esetleg már működő ilyen üzemek működésének leállítását, mely kívül esik az önkormányzat hatáskörén, vagy hozzon olyan rendeletet, amely a jövőre nézve zárja ki ilyen üzem létesítését. Ebben az esetben pedig a tiltás csak azokra az üzemekre vonatkozna, amelyek a kérdésben felsorolt valamennyi tevékenységet folytatják, vagy mindazon vállalkozásokra, amelyek a felsorolt tevékenységek bármelyikét folytatják.
- [12] Az egyértelműség és az önkormányzat hatáskörének hiánya összefüggésében kifejtette, hogy amennyiben az önkormányzat számára – az „igen” szavazatok győzelme esetén – a kérdésben szereplő üzem vagy üzemek működtetésére keletkezne kötelezettsége az Alaptörvény 31. Cikk (2) bekezdésének, és az Nsztv. 32. § (1) bekezdésének megfelelés követelményét sem teljesítené, ugyanis az önkormányzat képviselő-testületének nincs hatásköre ezen jogalkotási kötelezettség teljesítésére. Adott esetben ugyanis a tevékenység megkezdéséhez környezeti hatásvizsgálati eljárás alapján környezetvédelmi engedély is szükséges, melynek kibocsátására az önkormányzatnak nincs hatásköre, emellett Sóskút közigazgatási határain belül Natura 2000 területek is vannak, mely tekintetben a Natura 2000 hatásbecslés elvégzésére sincs az önkormányzatnak hatásköre.
- [13] Előadta azt is, hogy az „igen” szavazatok többsége esetén nem lehet garanciát vállalni a kérdésben nevezett üzem(ek) létesítésére és működtetésére, így a népszavazásnak nem feltétlen következménye a népszavazáson kifejezett választói akarat érvényesülése.
- [14] A perbeli kérdés egyértelműségének fent kifejtett sérelmei körében hivatkozott a Kúria Knk.IV.37.132/2016/4. és a Knk.IV.37.133/2016/4. számú, Knk.IV.38.143/2015/6. számú, Knk.IV.37.457/2015/3. számú, Knk.VII.37.997/2016/4. számú és Knk.IV.37.457/2015/3. számú döntéseire.
- [15] A kérelmező hivatkozása szerint fentiek felül a támadott döntés sérti az Nsztv. 32. § (1) bekezdését és az Alaptörvény XII. Cikkének (1) bekezdését is. Amennyiben ugyanis a „nem” szavazatok kerülnek többségbe, a képviselő-testület nem tud olyan rendeletet alkotni, amely a foglalkozás szabad megválasztásának és a vállalkozás jogának önkényes korlátozása nélkül meg tud felelni a népszavazás eredményének.
- [16] A kérelmezett a felülvizsgálati kérelmet érdemi álláspontja kifejtése nélkül küldte meg a bíróság részére.
- [17] A kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme alapos.
- [18] A helyi népszavazás szabályait az Nsztv. III. Fejezete tartalmazza. Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése szerint az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokra a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét - az e törvényben foglalt eltérésekkel - alkalmazni kell. A Ve. 228. § (2) bekezdés alapján pedig a bírósági eljárásban a polgári

perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit kell - az e törvényben foglalt eltérésekkel - megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 630. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ahol jogszabály a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó szabályainak alkalmazását rendeli, ott a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény szabályait kell alkalmazni. Mindezek alapján a bíróság a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmét az Nsztv. rendelkezései, valamint – a Kúria 2/2022. (X. 11.) KK véleményében foglaltakra is figyelemmel – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 151. §-ának megfelelő alkalmazásával nemperes eljárásban bírálta el.

- [19] Az Alaptörvény 31. cikkének (2) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.
- [20] Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.
- [21] Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.
- [22] A helyi népszavazás kérdése azon együttes követelmények fennállása esetében hitelesíthető, amennyiben egyrészt a kérdéssel érintett ügy az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésének és az ezzel azonos tartalmú Nsztv. 32. § (1) bekezdésének megfelelően a képviselő-testület hatáskörébe tartozik, másrészt pedig maga a kérdés az egyértelműség és világosság feltételét teljesíti.
- [23] A bíróság rögzíti, hogy a támadott határozat összefoglalta azon törvény által előírt szempontokat, melyeket a népszavazási kérdés hitelesítése során kötelezően vizsgálni kell. Így az ügy az önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozik-e, nem ütközik-e tiltott tárgykörbe és a kérdés megfogalmazása egyértelmű-e.
- [24] A bíróság elsőként a kérelmező érintettségét vizsgálva megállapította, hogy az irányadó bírói és Alkotmánybírósági gyakorlat szerint elegendő érintettségnek az, hogy a kérelmező sóskúti lakos, így a bíróság a kérelmező érintettségét elfogadta.
- [25] A bíróság ezt követően vizsgálta a népszavazásra feltenni indítványozott kérdés tárgyát, és megállapította, hogy az nem ütközik tiltott tárgykörbe.
- [26] A kérelmező érdemben elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a kérelmezett által hitelesített kérdés nem felel meg sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműség követelményének. A bíróság a kérelmező felülvizsgálati kérelmét ezért az Nsztv. szerinti választópolgári és jogalkotói egyértelműség követelményéhez igazodva bírálta el. A bíróság vizsgálatát annak elsődleges szem előtt tartásával végezte el, hogy az országos népszavazásokkal kapcsolatos következetes joggyakorlat szerint az Alaptörvény és jogrend védelmének célja megelőzi a felülvizsgálati eljárásra jellemző kérelemhez kötöttség elvét, ez az alapvetés pedig a Kúriának a Knk.IV.38.142/2015/7. és Knk.IV.38.142/2015/7. számú végzéseiben kifejtett álláspontja szerint a helyi népszavazás esetében is irányadónak tekintendő, mivel a bíróságnak különös felelőssége van abban a kérdésben, hogy csak olyan kérdés kerüljön az aláírásgyűjtés fázisába,

mely tárgyban az Alaptörvény és a vonatkozó jogszabályok alapján valóban lehet népszavazást tartani. Ezen felelősége a választási bizottságnak is fennáll a kérdés elutasítása vagy hitelesítése indokainak megfogalmazásakor.

- [27] A népszavazáshoz való jog megfelelő érvényesülése megköveteli, hogy a választópolgárok egyértelműen és világosan nyilváníthassanak véleményt a népszavazási kezdeményezés tárgyát alkotó kérdésről. Ezért a népszavazáshoz való jog garanciája a felteendő kérdés egyértelműsége.
- [28] Az Nsztv. által megfogalmazott egyértelműségi feltételnek két iránya van: egyrészt a választópolgári, másrészt pedig a jogalkotói egyértelműség vizsgálata. A Kúria joggyakorlata szerint a népszavazásra bocsátandó kérdésekkel szembeni alapvető követelmény az, hogy az egyféleképpen értelmezhető és világos, a magyar nyelvtan szabályainak megfelelő legyen, azt az átlagosan tájékozott választópolgárok jól megértsék, átlássák annak jelentőségét, lényegét és következményeit, ezáltal tudatosan és átgondoltan tudják jogaikat a szavazataik leadása útján gyakorolni (Knk.IV.37.132/2016/4., Knk.IV.37.458/2015/3., Kvk.37.300/2012/2., Knk.IV.37.356/2015/2., KDG2017.181.). Mindez jogalkotói oldalon azt jelenti, hogy a jogalkotó számára is egyértelműnek kell lennie egyrészt a jogalkotási kötelezettség fennállása, másrészt pedig annak iránya, mibenléte tekintetében is, ugyanis a jogalkotó köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni.
- [29] Az Alkotmánybíróság a 81/2010. (V.20.) AB határozatában megerősített 52/2001. (XI.29.) AB határozatában kifejtette, hogy a népszavazáshoz való jog mint alanyi jogként érvényesíthető politikai alapjog garanciája a felteendő kérdés egyértelműsége. Az egyértelműség vizsgálatakor arra a kérdésre kell választ keresni, hogy a népszavazásra szánt kérdés kétséget kizáróan megválaszolható-e, eldöntendő kérdés esetében arra igennel vagy nemmel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az is szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen. A pontos megfogalmazás ugyanakkor nem jelenti a jogi terminus technicus-ok alkalmazásának kötelezettségét. Az Nsztv. nem támaszt olyan követelményt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor az egyes jogágak kifejezőkészségét, a jogszabályokban meglévő fogalmakat, illetve az egyes tudományágak, szakterületek terminus technikusait vegyék át. A választói egyértelműség követelményének lényege, hogy a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét azért, hogy tudatosan, átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogalkotói munkát meghatározni.
- [30] A bíróság ugyanakkor rögzíti, hogy jelen felülvizsgálati eljárásnak tárgya a hitelesíteni kért kérdés alkotmányosságának és törvényességének fenti vizsgálata, ezért a bíróság határhelyébe nem tartozik a kérdés célszerűségi, okszerűségi, avagy gazdaságossági jellegű minősítése, továbbá az egyértelműségi követelmény vizsgálata nem lehet formális. (Knk.VII.37.997/2016/4. [30])
- [31] A bíróságnak továbbá szükséges hangsúlyoznia, hogy a kérdés egyértelműsége megítélésénél a korábbiakban a Kúriának volt egy szigorú, szűkítő értelmezése (Knk.IV.37.939/2018/2.), ugyanakkor a népszavazási ügyekben újabban meghozott kúriai határozatok (Knk.IV.40.645/2021/19., Knk.III.40.647/2021/18., Knk.III.40.644/2021/15., Knk.IV.40.648/2021/23., Knk.II.39.058/2022/8.) az egyértelműség kérdését tágabban értelmezve igyekeztek egységesíteni. (Knk.II.39.058/2023/2. [20])
- [32] A választópolgári egyértelműség kérdésében a Knk.37.457/2015/3. számú határozat leszögezte,

hogy nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. A Kúria álláspontja szerint a választópolgár tudattartalmának vizsgálatánál feltételezni szükséges egy átlagosan tájékozott választópolgárt.

- [33] A népszavazási ügyekre vonatkozó fenti joggyakorlat értelmében ezért megalapozatlanul hivatkozott a kérelmező arra, hogy az egyértelműség feltételét sérti és így a kérelmező népszavazási kérdésének megtagadásához kell, hogy vezessen az, hogy a kérdésben szereplő részkérdések között szoros összefüggés nincsen. Ahogyan arra a felülvizsgálati kérelem is utalt, önmagában három részkérdés szerepeltetése a kérdésben generálisan nem okoz kérdésegyértelműségi problémát. Az adott népszavazásra feltenni kívánt kérdés tartalma alapján dönthető el, hogy az összetett kérdés ellenére az érthető, világos-e, lehet-e egyértelműen válaszolni arra. A bíróság álláspontja szerint a kérdés egymással szorosan összefüggő részkérdésekből áll, a tagmondatok egymáshoz való viszonya egyértelmű, tartalmilag kapcsolódnak egymáshoz, azok mindegyike az elem- és akkumulátorokra vonatkozik, az pedig nyilvánvaló, - ahogyan arra kérelmezett is kitért a határozatában - hogy az elem- és akkumulátor kifejezés mind a jogalkotó, mind pedig a választópolgárok számára a hétköznapi nyelvhasználatban értelmezhető tartalommal bír. Csak úgy, mint a gyártás, újrahasznosítás, hulladékfeldolgozás kifejezések. A bíróság álláspontja szerint a Kúria Kvk.II.37.371/2017/2. számú határozatában megjelenő azon elvi tétel, miszerint a választópolgárnak tudatában kell lennie, hogy mi a népszavazási kérdés valódi tartalma perbeli kérdés vonatkozásában nem sértül. A bíróság álláspontja szerint e körben nem állapítható meg a választópolgári egyértelműség hiánya, nem merülhet fel kétség a felől, hogy a népszavazásra feltenni indítványozott kérdés mit tartalmaz, az minnek az eldöntésére irányul. A bíróság álláspontja szerint ezzel kapcsolatban kettős vagy többes értelmezés, ellentmondásosság sem merül fel. A kérdésre egyértelmű igen, vagy nem válasz adható, az helyi közügyre irányul. A választópolgártól a feltett kérdés pontos értelmezése elvárható. A bíróság álláspontja szerint az egyes részkérdések tekintetében, megértéstülket követően a választópolgár véleményét, választási akaratát egyértelműen ki tudja fejezni, elvárható, hogy a kérdésre egyetlen igennel vagy nemmel válaszoljon. Ugyanis a hitelesíteni kért kérdés egyértelműen azon választói akarat kifejezésére kíván irányulni, hogy a választópolgár kívánja-e, hogy Sósút közigazgatási határán belül elem- és akkumulátorral foglalkozó üzem működjön. Ezért a kérdésre a bíróság álláspontja szerint egyértelmű választópolgári akaratot tükröző válasz adható.
- [34] A kérelmezett azonban az egyértelműség másik aspektusa, nevezetesen a jogalkotói egyértelműség vonatkozásában egyáltalán nem végezte el a kérdés vizsgálatát.
- [35] A kérelmező helyesen érvelt azzal, hogy a kérdés egyértelműsége a jogalkotói egyértelműség szempontjából aggályos. A kérdés ebből a szempontból túl általános, ezért nem teljesen egyértelmű, hogy a jogalkotó milyen módon tudna eleget tenni az esetleges eredményes népszavazás miatt előálló jogalkotói kötelezettségének. Az Alkotmánybíróság a 26/2007. (IV.25.) AB határozatában kifejtette, hogy az egyértelműség részének tekintendő az is, hogy a népszavazási kérdésben foglalt döntési kötelezettség ne legyen kivitelezhetetlen, végrehajthatatlan, következményeiben kiszámíthatatlan. A jogalkotói egyértelműség körében a Kúria a Kvk.IV.37.340/2015/3. számú végzésében kifejtette, e vonatkozásban kritérium, hogy az érvényes és eredményes népszavazás esetén az önkormányzat el tudja dönteni, van-e jogalkotói feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma. A jogalkotói egyértelműség alapkritériuma, hogy az önkormányzat számára világos legyen az, hogy a népszavazás eredménye pontosan mire kötelezi, valamely jogalkotástól való tartózkodásra vagy éppen ellenkezőleg, jogalkotásra. Ez utóbbinak konkrétan és határozottnak kell lennie, azaz a

jogalkotó számára világosnak kell lennie, hogy milyen tartalmú és irányú jogalkotásra köteles annak érdekében, hogy a népszavazási kezdeményezés célba érjen.

- [36] Nem felel meg az egyértelműség követelményének az a népszavazásra indítványozott kérdés, amely azt követően bizonytalan helyzetet eredményez a további feladatok tekintetében. (Kúria Knk.III.39.299/2022/2.)
- [37] A kérelmező alappal hivatkozott arra, hogy az eredményes és érvényes népszavazás következményei nem egyértelműek, így nem lehet megállapítani, hogy ennek következményeként az önkormányzat milyen intézkedések, lépések megtételére köteles, ennek eredményeként pedig mely módon érné el a kérdésben meghatározott célt, azáltal a helyi jogalkotó cselekvési iránya, illetve annak lehetséges tartalma nem azonosítható. A feltett kérdés egyértelműsége pedig ebből a szempontból elsősorban a feltett kérdésre adott válasz közvetlen következményének az átláthatóságára, vagyis arra vonatkozik, hogy az igennel vagy nemmel történő válasz milyen konkrét következményt eredményez.
- [38] Ahogyan arra a kérelmező felülvizsgálati kérelmében hivatkozott, ha a népszavazás eredményeképpen kötelezettsége keletkezik az önkormányzatnak, akkor a kérdésben említett üzemtípusok mindegyikének működtetését külön-külön, vagy egy komplex, a felsorolt tevékenységek mindegyikét egyszerre végző, avagy a felsorolt tevékenységek egy részét megvalósító üzem formájában kell-e megvalósítania, továbbá az esetleges „nem” szavazatok győzelme esetén sem egyértelmű az, hogy hogyan kell értelmezni a kérdést, ami lényegében azt jelenti, hogy a kezdeményezés ebben a formájában nem ad pontos iránymutatást a népszavazás során hozott döntés végrehajtásának tartalmára.
- [39] A bíróság arra tekintettel, hogy a kérdés a kérdésegértelműség körében nem volt hitelesíthető, a felülvizsgálati kérelemben foglalt, a kérelmezőnek az Nsztv. 32. § (1) bekezdésére való hivatkozását, azaz az egyértelműség és az önkormányzat hatáskörének összefüggései körében előadottakat, a foglalkozás és vállalkozás szabadságának alkotmányos érintettségével összefüggő egyéb indokok érdemi vizsgálatát szükségtelesség okán mellőzte.
- [40] A kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme a fentiekben kifejtettek szerint alapos. Mindezekre tekintettel a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint a kérelmezett határozatát az Nsztv. 57. § (3) bekezdése alapján megváltoztatta és a kérdés hitelesítését megtagadta.
- [41] Tekintettel arra, hogy a bíróság a felülvizsgálati kérelemnek helyt adott, megállapította, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése szerinti eljárási illetéket az állam viseli.
- [42] Ezen végzéssel szemben az Nsztv. 57. § (3) bekezdése alapján további jogorvoslatnak helye nincs.

Budapest, 2024. április 02.

dr. Horányi Cintia s.k.
a tanács elnöke, előadó bíró

dr. Kiss Georgina s.k.
bíró

dr. Szomszéd Éva s.k.
bíró

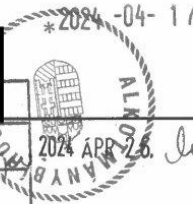
A kiadmány hitelül: Szócsné K. Á. (bíró)

Az alkotmányjogi panasz:

Záradék: Az írat előkészítéskor készített papír alapú másolat.

Dr. Biczó András ügyvéd

P.H.

§

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

Ügyszám: IV/ 02051-0/2024	2024 APR 25
IV/ 02063-0/2024	2024 APR 25
Érkezett:	2024 APR 25.
Érkezés módja	
POSTÁN	@ EGYÉB:
Peldány:	Melléklet:
	Kezelőiroda:

Budapest Környéki Törvényszék

BUDAPEST KÖRNYÉKI TÖRVÉNYSZÉK	
Közigazgatási Kollegiuma	
Érk.:	2024-04-17
Érk. módja: személyesen / postán / elektronikus úton / gyűjtőládában / faxon / email-en	
Ügyszám:	750041/2024

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. §-a alapján, figyelemmel a Népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (Nsztv.) 57. § (4) bekezdésére, **Csernyák Péter** [redacted] indítványozó képviselőjében az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa a Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750.041/2024/4 számú végzés alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően semmisítse meg.

1. Pertörténet és a tényállás ismertetése

Sóskút Község lakossága – így az indítványozó is - 2024. januárjában szembesült azzal a hírral, hogy a [redacted] akkumulátor feldolgozó üzem kíván létrehozni Sóskút közigazgatási területén. Az akkumulátor feldolgozó üzem létesítésének híre mind a sóskúti lakosságot, mind a környező településeken élőket, és az indítványozót is nyugtalanította. Az akkumulátor feldolgozó üzem esetleges létesítése ugyanakkor sok munkahelyet teremtene, így az üzem létesítésének nagy számban támogatói is vannak. A beruházás állami támogatásban is részesül, és a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházássá nyilvánítása is folyamatban van.

Az üzem létesítése ellen tüntetéseket is szerveztek. Sóskút Község polgármestere a lakosság tájékoztatása érdekében lakossági fórumot is összehívott, amelynek sikeres lebonyolítását – így a lakosság megfelelő tájékoztatását is - a tüntetők megakadályozták.

A sóskúti lakosság véleményének pontos megismerése érdekében Sóskút Község Önkormányzata képviselő-testületének öt tagja – köztük az indítványozó is - 2024. február 8-án helyi népszavazást

kezdeményezett. Az indítványozott eldöntendő kérdés: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Sóskút közigazdasági határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasznosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?”

Sóskút Helyi Választási Bizottsága a helyi népszavazásra indítványozott kérdést 1/2024. (II.12.) számú határozatával hitelesítette, és megállapította, hogy a kérdés népszavazásra bocsátható. A HVB az indítványozott kérdés népszavazásra bocsátásának törvényi feltételeit nyelvtani és jogalkotói szempontból is kimerítően és tételesen megvizsgálta, és mindezeket mérlegelve állapította meg, hogy „megállapítható, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés megfelel a jogszabályi elvárásoknak. Nyelvi szempontból érthető, a kérdésre egyértelmű válasz adható, a kérdés tárgya a képviselő-testület hatáskörébe tartozó feladatkörben állapíthat meg kötelezettségeket a képviselő-testület részére.”

A Sóskúti Helyi Választási Bizottságának 1/2021. (II.12.) számú határozata ellen [REDACTED] terjesztett elő bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet. A felülvizsgálati kérelmet a Budapest Környéki törvényszék nemperes eljárásban elbírálta, és a 105.Kpk.750.041/2024/4. számú végzésével a kérelmezett 1/2024. (II.12.) számú határozatát megváltoztatta, és az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Sóskút közigazdasági határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasznosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?” népszavazási kérdés hitelesítését megtagadta.

2. A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

A Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750.041/2024/4. számú végzése ellen további jogorvoslatnak helye nincs. Az ügyben a Kúria előtt felülvizsgálati eljárás, perújítás, illetőleg jogegységi panasz tárgyában nincs folyamatban eljárás.

3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

A Budapest Környéki Törvényszék hivatkozott végzését a Sóskúti Önkormányzat részére egyszerű e-mailben 2024. április 8. napján küldte meg. A törvényszék végzése postai úton 2024. április 12-én került kézbesítésre. Helyi Választási Iroda az Nsztv. 27. § (4) bekezdés alapján 2024. április 9. napján közzétette a honlapján a törvényszék végzését. Mindezek alapján megállapítható, hogy jelen alkotmányjogi panasz a törvényes határidőn belül került benyújtásra.

4. Az indítványozó érintettségének bemutatása

Csernyák Péter indítványozó Sóskút Község Önkormányzat képviselő testületének tagja, azonban jelen alkotmányjogi panaszt természetes személyként, sóskúti állandó lakosként terjeszti elő. Az indítványozó érintettsége egyértelműen megállapítható, tekintettel arra, hogy születése óta Sóskúton él, és hogy a helyi népszavazáson részvételre jogosult választópolgár. Az irányadó bírói és alkotmánybírói gyakorlat szerint az érintettséget már önmagában megalapozza azon tény, hogy az indítványozó helyi lakos. Ezt a gyakorlatot támasztja alá a 28/1015. (IX.24) Ab határozat is.

5. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

5.1. Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek megjelölése

Jelen panasz tárgyát képező bírói döntés az indítványozó – és Sósút lakosságának - alaptörvényben biztosított alábbi alapjogait sérti:

IX. cikk (1) Mindenkinek joga van a véleménynyilvánítás szabadságához.

XX. cikk (1) Mindenkinek joga van a testi és lelki egészséghez. (2) Az (1) bekezdés szerinti jog érvényesülését Magyarország genetikailag módosított élőlényektől mentes mezőgazdasággal, az egészséges élelmiszerekhez és az ivóvízhez való hozzáférés biztosításával, a munkavédelem és az egészségügyi ellátás megszervezésével, a sportolás és a rendszeres testedzés támogatásával, valamint a környezet védelmének biztosításával segíti elő.

XXI. cikk (1) Magyarország elismeri és érvényesíti mindenki jogát az egészséges környezethez.

XXIII. cikk (7) (...) Mindenkinek joga van országos népszavazáson részt venni, aki az országgyűlési képviselők választásán választó. Mindenkinek joga van helyi népszavazáson részt venni, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó.

A Budapest Környéki Törvényszék támadott végzése alaptörvény-ellenes. A bírói döntés sérti az indítványozó – és a sósúti választópolgárok - véleménynyilvánítás szabadságát. A bírói döntés eredménye képpen az indítványozó – és a sósúti lakosság - nem tudja nyilvánítani véleményét a Sósúton létesíteni kívánt akkumulátor újrahasonosító gyár vonatkozásában. Köztudomású tény, hogy az akkumulátor újrahasonosító gyár létesítése esetén annak a környezetre gyakorolt hatása, és az indítványozó és a helyben lakók egészségére történő kihatása is komoly aggályokat vet fel. A bírói döntés értelmében a véleménynyilvánítás szabadságának megsértése közvetlenül azt eredményezi, hogy az indítványozónak és a helyi lakosoknak az egészséges környezethez való joga, és a testi lelki egészséghez való joga is sérül.

5.2. A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

A Budapest Környéki Törvényszék **105.Kpk.750.041/2024/4.** számú végzése alaptörvény-ellenes, az alábbi indokok alapján.

A helyi népszavazásra indítványozott és a Helyi Választási Bizottság által hitelesített kérdés („Egyért-e Ön azszal, hogy Sósút közigazdasági határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasonosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?”) mindenben megfelel az egyértelműség és világosság követelményének. Megfelel az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésének és a Nsztv. 32. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek egyaránt.

Az Alkotmánybíróság által 2001-ben [51/2001. (XI. 29.) AB határozat] kidolgozott „egyértelműségi teszt” szerint a választói egyértelműség követelménye azt jelenti, hogy a kérdés megfelel a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok értik, átlátják a kérdés lényegét, jelentőségét annak érdekében, hogy tudatos, átgondolt szavazataikkal meghatározott irányba tereljék a jogalkotó munkáját.

A támadott bírói döntés helytállóan állapította meg, hogy nem állapítható meg a választópolgári egyértelműség hiánya, és hogy nem merülhet fel kétség a felől, hogy a népszavazásra feltenni indítványozott kérdés minek az eldöntésére irányul. A kérdésre egyértelmű igen vagy nem válasz adható, az helyi közügyre irányul. A választópolgártól a feltett kérdés pontos értelmezése elvárható. Ugyanis a hitelesíteni kért kérdés egyértelműen azon választói akarat kifejezésre kíván irányulni,

hogya a választópolgár kívánja-e hogy Sósút közigazgatási határán belül elem- és akkumulátorral foglalkozó üzem működjön.

A törvényszék iratellenesen jutott arra a megállapításra, hogy a kérelmezett a jogalkotói egyértelműség vonatkozásában egyáltalán nem végezte el a kérdés vizsgálatát. A kérelmezett az indítványozott kérdést e szempont alapján is megvizsgálta, és megállapította, hogy a népszavazás eredménye a képviselő-testület hatáskörébe tartozó intézkedések megtételére vagy attól való tartózkodásra szóló egyértelmű kötelezettséget jelent.

A törvényszék végzése a jogalkotói egyértelműség vonatkozásában álláspontom szerint kiterjesztően értelmezte a vonatkozó jogszabályokat és a felhívott Kúriai döntéseket, és ennek eredménye képpen hozott alaptörvény-ellenes döntést. A törvényszék által felhívott **Knk.IV.37.340/2015/3** számú végzésben a Kúria valóban akként foglalt állást, hogy kritérium, hogy az érvényes és eredményes népszavazás esetén az országgyűlés – jelen esetben az önkormányzat - el tudja dönteni, van-e jogalkotási feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma. A hivatkozott kúriai döntés tárgyát képező országos népszavazás kezdeményezésére irányuló kérdés azonban a szakági jogalkotás miniszteri vagy országgyűlési hatáskörbe sorolását érinti, ami eredményezheti azt, hogy nem világos a jogalkotó számára, hogy milyen jogforrási formában, milyen jogforrási hierarchiában hozza meg az esetleges érvényes és eredményes népszavazást követően a szükséges intézkedést, azaz milyen jogalkotást milyen formában végezzen.

Jelen esetben érvényes és eredményes népszavazás esetén Sósút Község Önkormányzata egyértelműen el tudja dönteni, hogy milyen jogalkotási tevékenységet végezzen. Az önkormányzatok jogalkotói tevékenységüket rendeletalkotás útján végzik. Az önkormányzat hatáskörébe tartozik a Helyi Építési Szabályzat, Szabályozási Terv, valamint a Településszerkezeti Terv önkormányzati rendelettel történő elfogadása. A településrendészeti eszközökben kell meghatározni, hogy a közigazgatási területen belül milyen épületek elhelyezésére van lehetőség és milyen feltételek betartásával. Amennyiben az elem- és akkumulátor újrahasznosítása vagy, feldolgozására irányuló tevékenység végzésére igénybe venni kívánt telephely olyan övezetben van, amiben ilyen célú épület vagy telephely nem építhető vagy nem alakítható ki, akkor a tevékenység nem végezhető, azaz az üzem nem működtethető. Az önkormányzat, illetve a képviselő-testület egyedi ügyre vonatkozóan nem alkothat rendelet, kizárólag a HÉSZ és mellékletei megfelelő módosítása útján tudja teljesíteni jogalkotási kötelezettségét. A népszavazás megtartása esetén, akár a nem, akár az igen válaszok kerülnek többségbe, az önkormányzat (képvisező-testület) számára teljesen egyértelmű, hogy hatáskörében eljárva mennyiben és milyen tartalommal kell módosítani a meglévő rendeleteket, vagy mennyiben és milyen tartalommal kell új rendeletet alkotni, avagy meglévő rendeleti rendelkezéseket hatályon kívül helyezni.

Amennyiben elfogadnánk a törvényszék azon álláspontját, amely szerint a kérdést úgy kellene feltenni, hogy abból az is megállapítható legyen, hogy mind az igen, minden a nem válaszok többsége esetén a képviselő-testület milyen formában, melyik rendeletet, konkrétan milyen tartalommal fogja módosítani, hatályon kívül helyezni, avagy új rendeletet milyen tartalommal fog megalkotni, akkor a feltenni indítványozott kérdés olyan hosszú és többszörösen összetett lenne, hogy azt a választópolgár már nem tudná értelmezni, és nem tudna megfelelni a választópolgári egyértelműségi követelményeknek, ami ismét oda vezetne, hogy nem lehet a kérdést hitelesíteni és népszavazásra bocsátani.

5.3. A felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

Álláspontom szerint az alaptörvény-ellenes törvényszéki végzés alkotmányjogi jelentőségű kérdést vet fel, és a feltenni indítványozott kérdés hitelesítésének hiányában jelen panasz 5.1. pontjában felsorolt alapjogokat sérti. Az alaptörvény-ellenesség a bírói döntést érdemben befolyásolta, tekintettel arra, hogy az Alaptörvény és az Nsztv. megfelelő és helytálló értelmezésével a jogszabályoknak és az Alaptörvénynek megfelelő döntést hozott volna a törvényszék, azaz a Helyi Választási Bizottság 1/2024. (II.12) számú, a kérdést hitelesítő határozatát helyben hagyta volna, így Sósúton megvalósulhatna a helyi népszavazás.

Mindezek alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750.041/2024/4 számú végzését, mint alaptörvény-ellenes bírói döntést megsemmisíteni szíveskedjen.

6. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

Személyes adataim (nevem) nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok

Budapest, 2024. április 16.

Csernyák Péter

indítványozó

képv.:

dr. Biczó András ügyvéd

Melléletek:

- Ügyvédi meghatalmazás
- Lakcímkártya
- Támadott bírói döntés közzétételének igazolása

Alkotmánybírósági döntés:

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3199/2024. (V. 31.) AB VÉGZÉSE**alkotmányjogi panasz visszautasításáról**

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750.041/2024/4. számú végzése alaptörvényellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Biczó András ügyvéd) útján alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján, a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezéséről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 57. § (4) bekezdése szerinti eljárásban.
- [2] Az indítványozó által kifogásolt, megtámadott döntés a következő.
- [3] A Budapest Környéki Törvényszék 2024. április 2-án meghozott 105.Kpk.750.041/2024/4. számú végzésével a Sósúti Helyi Választási Bizottság (a továbbiakban: HVB) 1/2024. (II. 12.) helyi választási bizottsági határozatát megváltoztatta, és megtagadta a népszavazási kérdés hitelesítését.
- [4] Az alkotmányjogi panaszban kifogásolt ügy a következő.
- [5] 1.1. 2024. február 8-án Sósút Község Önkormányzata Képviselő-testületének öt tagja (köztük az indítványozó) helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtott be hitelesítés céljából a HVB-hez, ami a következő: „Egyetért-e Ön azzal, hogy Sósút közigazgatási határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasznosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?”
- [6] A HVB a 2024. február 12-én meghozott 1/2024. (II. 12.) helyi választási bizottsági határozatával a helyi népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette.
- [7] A HVB az Nsztv.-ben meghatározott feltételeket vizsgálva megállapította, hogy a feltenni kívánt kérdés nem ütközik az Nsztv. 32. §-ában rögzített, továbbá a 39. § (2) bekezdése szerinti törvényi tilalomba. A kérdés érdemi vizsgálatát követően a HVB megállapította, hogy a kérdés közérthető, a kérdésben szereplő „akkumulátor” és „elem” szó, továbbá ezen rendszerek gyártása, újrahasznosítása, hulladékként való feldolgozása mindenki számára ugyanazt jelenti, azok minden választópolgár számára azonosan értelmezhetők. A kérdésre egyértelmű, a választópolgárok akaratát kifejező választ lehet adni.
- [8] Megállapította továbbá azt is, hogy a kérdés tárgya az önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik, mivel a településrendezési eszközökben (Helyi Építési Szabályzat, Szabályozási Terv, Településszerkezeti Terv) kell meghatározni, hogy a közigazgatási területen belül milyen épületek elhelyezésére, milyen feltételek betartásával van lehetőség. A népszavazás eredménye a képviselő-testület hatáskörébe tartozó intézkedések megtételére (új szabályok alkotása, régi szabályok módosítása, szigorítása) vagy attól való tartózkodásra (meglévő szabályok enyhítése) szóló kötelezettséget jelent.
- [9] 1.2. Egy helyi választópolgár (a továbbiakban: kérelmező) bírósági felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, melyben kérte a bíróságot, hogy a határozatot változtassa meg, s a helyi népszavazásra javasolt kérdést hitelesítését tagadja meg.
- [10] Álláspontja szerint a hitelesített kérdés nem felel meg az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerinti egyértelműség követelményének, illetve abból olyan végrehajtási kötelezettség is származhat, ami nem tartozik a helyi önkormányzat hatáskörébe, továbbá az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdése szerinti foglalkozás szabad megválasztásának és a vállalkozás jogának önkényes korlátozásához is vezethet.
- [11] 1.3. A Budapest Környéki Törvényszék 2024. április 2-án meghozott, jelen indítvánnyal támadott 105.Kpk.750.041/2024/4. számú végzésével a HVB határozatát megváltoztatta, és a népszavazási kérdés hitelesítését megtagadta.

- [12] A bíróság indokolásában megállapította, hogy helyi népszavazásra javasolt kérdés azon követelmények együttes fennállása esetében hitelesíthető, miszerint egyrészt a kérdéssel érintett ügy az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésének és az ezzel azonos tartalmú Nsztv. 32. § (1) bekezdésének megfelelően a képviselő-testület hatáskörébe tartozik, másrészt pedig maga a kérdés az egyértelműség és világosság feltételét teljesíti. Tekintettel arra, hogy a kérelmező érdemben elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a HVB által hitelesített kérdés nem felel meg sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműség követelményének, ezért a bíróság a felülvizsgálati kérelmet e követelményhez igazodva bírálta el.
- [13] A bíróság megállapította, hogy a népszavazáshoz való jog megfelelő érvényesülése megköveteli, hogy a választópolgárok egyértelműen és világosan nyilváníthassanak véleményt a népszavazási kezdeményezés tárgyát alkotó kérdésről, ezért a népszavazáshoz való jog garanciája a felteendő kérdés egyértelműsége. Az Nsztv. által megfogalmazott egyértelműségi feltételnek két iránya van, egyrészt a választópolgári, másrészt pedig a jogalkotói egyértelműség vizsgálata.
- [14] A Kúria joggyakorlata szerint a népszavazásra bocsátandó kérdésekkel szembeni alapvető követelmény az, hogy az egyféleképpen értelmezhető és világos, a magyar nyelv szabályainak megfelelő legyen, azt az átlagosan tájékozott választópolgárok jól megértsék, átlássák annak jelentőségét, lényegét és következményeit, ezáltal tudatosan és átgondoltan tudják jogaikat a szavazataik leadása útján gyakorolni (Knk.IV.37.132/2016/4., Knk.IV.37.458/2015/3., Kvk.37.300/2012/2., Knk.IV.37.356/2015/2., KDG2017.181.). Mindez jogalkotói oldalon azt jelenti, hogy a jogalkotó számára is egyértelműnek kell lennie egyrészt a jogalkotói kötelezettség fennállása, másrészt pedig annak iránya, mibenléte tekintetében is, ugyanis a jogalkotó köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni.
- [15] Az Alkotmánybíróság 81/2010. (V. 20.) AB határozatában megerősített 52/2001. (XI. 29.) AB határozatában kifejtette, hogy a népszavazáshoz való jog mint alanyi jogként érvényesíthető politikai alapjog garanciája a felteendő kérdés egyértelműsége. Az egyértelműség vizsgálatakor arra a kérdésre kell választ keresni, hogy a népszavazásra szánt kérdés kizáróan megválaszolható-e, eldöntendő kérdés esetében arra igennel vagy nemmel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az is szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen. A pontos megfogalmazás ugyanakkor nem jelenti a jogi terminus technicus-ok alkalmazásának követelményét. Az Nsztv. nem támaszt olyan követelményt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor átvegyék az egyes jogágak kifejezőkészletét, a jogszabályokban meglévő fogalmakat, illetve az egyes tudományágak, szakterületek nyelvezetét.
- [16] A választói egyértelműség követelményének lényege, hogy a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét azért, hogy tudatosan, átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogalkotói munkát meghatározni.
- [17] A bíróság emellett megállapította, hogy nem tartozik a hatáskörébe a kérdés célszerűségi, okszerűségi, avagy gazdaságossági jellegű minősítése, továbbá az egyértelműségi követelmény vizsgálata nem lehet formális (Knk.VII.37.997/2016/4. [30]). Hangsúlyozta azt is, hogy a kérdés egyértelműsége megítélésénél a korábbiakban a Kúriának volt egy szigorú, szűkítő értelmezése (Knk.IV.37.939/2018/2.), ugyanakkor az országos népszavazási ügyekben újabban meghozott kúriai határozatok (Knk.IV.40.645/2021/19., Knk.III.40.647/2021/8., Knk.III.40.644/2021/15., Knk.IV.40.648/2021/23., Knk.II.39.058/2022/8.) az egyértelműség kérdését tágabban értelmezve igyekeztek egységesíteni (Knk.II.39.058/2023/2. indokolás [20]).
- [18] A választópolgári egyértelműség kérdésében továbbá megállapította, hogy a Knk.37.457/2015/3. számú határozat szerint nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. A Kúria álláspontja szerint a választópolgár tudattartalmának vizsgálatánál feltételezni szükséges egy átlagosan tájékozott választópolgárt.
- [19] E joggyakorlatot alapul véve a bíróság megállapította, hogy önmagában három részkérdés szerepeltetése a kérdésben nem feltétlen okoz kérdésegyértelműségi problémát. Ilyenkor az adott népszavazásra feltenni kívánt kérdés tartalma alapján dönthető el, hogy az érthető, világos-e, arra egyértelműen válaszolni lehet-e.
- [20] A bíróság álláspontja szerint a kérdés egymással szorosan összefüggő részkérdésekből áll, a tagmondatok egymáshoz való viszonya egyértelmű, tartalmilag kapcsolódnak egymáshoz, azok mindegyike az elem- és akkumulátorokra vonatkozik, az pedig nyilvánvaló, hogy az elem- és akkumulátor kifejezés mind a jogalkotó, mind pedig a választópolgárok számára a hétköznapi nyelvhasználatban értelmezhető tartalommal bír. Akárcsak a gyártás, újrahasznosítás, hulladékfeldolgozás kifejezések. Ekként a Kúria Knk.II.37.371/2017/2. számú határozatában megjelenő azon elvi tétel, miszerint a választópolgárnak tudatában kell lennie, hogy mi a népszavazási kérdés valódi tartalma, nem sérül, kettős vagy többes értelmezés, ellentmondásosság sem merül fel. A kérdésre

- egyértelmű igen, vagy nem válasz adható, az helyi közügyre irányul. A választópolgártól a feltett kérdés pontos értelmezése elvárható.
- [21] A bíróság ezt követően vizsgálta a jogalkotói egyértelműség követelményének teljesülését is. Megállapította, hogy a jogalkotói egyértelműség vonatkozásában a HVB nem végezte el a kérdés vizsgálatát.
- [22] A bíróság megállapította, hogy a kérdés a jogalkotói egyértelműség szempontjából olyannyira általános, hogy ennél fogva nem teljesen egyértelmű: a jogalkotó milyen módon tudna eleget tenni az esetleges eredményes népszavazás miatt előálló jogalkotási kötelezettségének. Az Alkotmánybíróság 26/2007. (IV. 25.) AB határozatában kifejtette, hogy az egyértelműség részének tekintendő az is, hogy a népszavazási kérdésben foglalt döntési kötelezettség ne legyen kivitelezhetetlen, végrehajthatatlan, következményeiben kiszámíthatatlan. A Kúria a Knk.IV.37.340/2015/3. számú végzésében kifejtette, e vonatkozásban kritérium, hogy az érvényes és eredményes népszavazás esetén az önkormányzat el tudja dönteni, van-e jogalkotási feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma.
- [23] A jogalkotói egyértelműség alapkritériuma, hogy az önkormányzat számára világos legyen, hogy a népszavazás eredménye pontosan mire kötelezi, valamely jogalkotástól való tartózkodásra vagy éppen ellenkezőleg, jogalkotásra. Ez utóbbinak konkrétan és határozottnak kell lennie, azaz a jogalkotó számára világosnak kell lennie, hogy milyen tartalmú és irányú jogalkotásra köteles annak érdekében, hogy a népszavazási kezdeményezés célba érjen. Nem felel meg az egyértelműség követelményének az a népszavazásra indítványozott kérdés, amely azt követően bizonytalan helyzetet eredményez a további feladatok tekintetében (Kúria Knk.III.39.299/2022/2.).
- [24] A bíróság szerint az eredményes és érvényes népszavazás következményei jelen ügyben nem egyértelműek. Így nem lehet megállapítani, hogy az eredményes és érvényes népszavazás következményeként az önkormányzat milyen intézkedések, lépések megtételére köteles, mely módon érné el a kérdésben meghatározott célt, ezáltal a helyi jogalkotó cselekvési iránya, illetve annak lehetséges tartalma nem azonosítható. Kérdéses, hogy ha a népszavazás eredményeképpen kötelezettsége keletkezik az önkormányzatnak, akkor a kérdésben említett üzemtípusok mindegyikének működtetését külön-külön, vagy egy komplex, a felsorolt tevékenységek mind-egyikét egyszerre végző, avagy a felsorolt tevékenységek egy részét megvalósító üzem formájában kell-e megvalósítani. Az esetleges „nem” szavazatok többsége esetén továbbá az sem egyértelmű, hogy miként, hogyan kell értelmezni a kérdést, ami lényegében azt jelenti, hogy a kezdeményezés ebben a formájában nem ad pontos irányutatást a népszavazás során hozott döntés végrehajtásának tartalmára.
- [25] A bíróság arra tekintettel, hogy a kérdés a kérdésegyértelműség körében nem volt hitelesíthető, a felülvizsgálati kérelemben foglalt, a kérelmezőnek az egyértelműség és az önkormányzat hatáskörének összefüggései körében előadottakat, a foglalkozás és vállalkozás szabadságának alkotmányos érintettségével összefüggő egyéb indokok érdemi vizsgálatát szükségtelenség okán mellőzte.
- [26] 2. Ezt követően az indítványozó, aki Sósút Község Önkormányzat képviselő testületének tagja mint magánszemély alkotmányjogi panaszt terjesztett elő. Érintettsége vonatkozásában hivatkozott arra, hogy sósúti állandó lakos, születése óta Sóskúton él és a helyi népszavazáson részvételre jogosult választópolgár.
- [27] Álláspontja szerint a támadott bírósági döntés sérti az ő, illetve Sósút lakosságának Alaptörvény szerinti véleménynyilvánítási szabadságát [IX. cikk (1) bekezdés], mert a döntés eredményeképpen nem tudnak véleményt nyilvánítani a tervezett akkumulátorgyár vonatkozásában. Sérti továbbá a testi és lelki egészséghez való jogot [XX. cikk (1) bekezdés] és az egészséges környezethez való jogot [XXI. cikk (1) bekezdés] is, mivel az akkumulátorgyár környezetre gyakorolt kedvezőtlen hatása a helyben lakók egészségére ártalmas lehet. Sérül továbbá a helyi népszavazáson való részvétel joga [XXIII. cikk (7) bekezdés].
- [28] Álláspontja szerint a megfogalmazott kérdés mindenben megfelel az egyértelműség és világosság követelményének. Megfelel az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésének és a Nsztv. 32. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek egyaránt.
- [29] Kifejtette, miszerint a támadott bírói döntés helytállóan állapította meg, hogy nem állapítható meg a választópolgári egyértelműség hiánya, és hogy nem merülhet fel kétség afelől, hogy a népszavazásra feltenni indítványozott kérdés minek az eldöntésére irányul. A bíróság ugyanakkor iratellenesen jutott arra a megállapításra, hogy a HVB a jogalkotói egyértelműség vonatkozásában egyáltalán nem végezte el a kérdés vizsgálatát.
- [30] Az indítvány szerint a HVB az indítványozott kérdést e szempont alapján is megvizsgálta, és megállapította, hogy a népszavazás eredménye a képviselő-testület hatáskörébe tartozó intézkedések megtételére vagy attól való tartózkodásra szóló egyértelmű kötelezettséget jelent. A bíróság végzése viszont a jogalkotói egyértelműség vonatkozásában kiterjesztően értelmezte a vonatkozó jogszabályokat és a felhívott kúriai döntéseket.

- [31] A bíróság által felhívott Knk.IV.37.340/2015/3. számú végzésben a Kúria valóban akként foglal állást, hogy kritérium, hogy az érvényes és eredményes népszavazás esetén az országgyűlés – jelen esetben az önkormányzat – el tudja dönteni, van-e jogalkotási feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma. A hivatkozott kúriai döntés tárgyát képező országos népszavazás kezdeményezésére irányuló kérdés azonban a szakági jogalkotás miniszteri vagy országgyűlési jogalkotási tárgykörbe sorolását érinti, ami eredményezheti azt, hogy nem világos a jogalkotó számára, hogy milyen jogforrási formában, milyen jogforrási hierarchiában hozza meg az esetleges érvényes és eredményes népszavazást követően a szükséges intézkedést, azaz milyen jogalkotást milyen formában végezzen. Jelen esetben – érvényes és eredményes népszavazás esetén – Sósút Község Önkormányzata egyértelműen el tudja dönteni, hogy milyen jogalkotási tevékenységet végezzen.
- [32] Az önkormányzat hatáskörébe tartozik ugyanis a Helyi Építési Szabályzat, Szabályozási Terv, valamint a Településszerkezeti Terv önkormányzati rendelettel történő elfogadása. A településrendezési eszközökben kell meghatározni, hogy a közigazgatási területen belül milyen épületek elhelyezésére van lehetőség és milyen feltételek betartásával. Amennyiben az elem- és akkumulátor újrahaznosítása vagy feldolgozására irányuló tevékenység végzésére igénybe venni kívánt telephely olyan övezetben van, amiben ilyen célú épület vagy telephely nem építhető vagy nem alakítható ki, akkor a tevékenység nem végezhető, azaz az üzem nem működtethető. Az önkormányzat, illetve a képviselő-testület egyedi ügyre vonatkozóan nem alkothat rendeletet, kizárólag a helyi építési szabályzat és mellékletei megfelelő módosítása útján tudja teljesíteni jogalkotási kötelezettségét. A népszavazás megtartása esetén, akár a nem, akár az igen válaszok kerülnek többségbe, az önkormányzat számára teljesen egyértelmű, hogy hatáskörében eljárva mennyiben és milyen tartalommal kell módosítani a meglévő rendeleteket, vagy mennyiben és milyen tartalommal kell új rendeletet alkotni, avagy meglévő rendeleti rendelkezéseket hatályon kívül helyezni.
- [33] Álláspontja szerint, ha elfogadnánk a törvényszék azon álláspontját, miszerint a kérdést úgy kellene feltenni, hogy abból az is megállapítható legyen, hogy mind az igen, mind a nem válaszok többsége esetén a képviselő-testület milyen formában, melyik rendeletet, konkrétan milyen tartalommal fogja módosítani, hatályon kívül helyezni, avagy új rendeletet milyen tartalommal fog megalkotni, akkor a feltenni indítványozott kérdés olyan hosszú és többszörösen összetett lenne, amit a választópolgár már nem tudna értelmezni, és nem tudna megfelelni a választópolgári egyértelműségi követelményének.
- [34] 3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [35] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az Abtv. 27. §-a szerinti alkotmányjogi panaszt főszabály szerint a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése főszabályától eltérően az Nsztv. 57. § (4) bekezdése értelmében a törvényszék döntése elleni alkotmányjogi panaszt a törvényszék döntésének a helyi választási iroda honlapján való közzétételét követő nyolc napon belül lehet benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a Budapest Környéki Törvényszék végzését a helyi választási iroda 2024. április 9-én tette közzé, melyhez képest az indítványozó az Nsztv. 57. § (4) bekezdése szerinti nyolcnapos határidőn belül, 2024. április 17-én terjesztette elő alkotmányjogi panaszát.
- [36] 3.2. Az indítványozó, azon túl, hogy helyi lakos, a HVB határozatából megállapíthatóan a helyi népszavazásra javasolt kérdés benyújtója, ekként jogosultsága és érintettsége egyaránt megállapítható. Az indítványozó jogorvoslati lehetőségeit kimerítette. Az indítványozó jogi képviselővel jár el, a jogi képviselő a meghatalmazását csatolta. Az alkotmányjogi panasz Alaptörvényben biztosított jogot tartalmaz, illetve a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdése szerinti követelményét teljesíti.
- [37] 3.3. Az Abtv. 29. §-a értelmében az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvényellenesség kétélye vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés felvetése esetén fogadható be.
- [38] Az Alaptörvény XXIII. cikk (7) bekezdése szerint mindenkinek joga van helyi népszavazáson részt venni, aki a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választó. A helyi népszavazásban való részvétel joga a népszuverenitás elvén nyugszik, részletszabályai – köztük a népszavazásra bocsátandó kérdésre vonatkozó rendelkezések – törvényi szinten, az Nsztv.-ben rögzítettek.
- [39] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a kérdés egyértelműségének vizsgálata a népszavazás rendeltetéséhez, annak érvényesüléséhez kapcsolódik. A kérdés egyértelműsége esetében a választópolgár akarata és a jogalkotó jogalkotásban megnyilvánuló akarata találkozik, megegyező, míg egyértelműség hiányában szétartó, a népszavazás általi akaratmegnyilvánulástól eltérésre, csorbításra vezető lehet. Vagyis az egyértelműség köve-

telménye kétirányú. Egyrészt azt szolgálja, hogy a szavazópolgár a feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, ami azt jelenti, hogy a kérdés világos és csak egyféleképpen értelmezhető. Másrészt azt célozza, hogy a népszavazás eredménye alapján a megcélzott döntéshozó el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen [29/2012. (V. 25.) AB határozat, Indokolás [29]; 3405/2023. (VIII. 24.) AB végzés, Indokolás [72], [75]].

- [40] Az Alkotmánybíróság a népszavazási kérdés hitelesítésével kapcsolatos kúriai döntések bírósági felülvizsgálatára vonatkozó hatáskörét értelmezve a 28/2015. (IX. 24.) AB határozatban akként foglalt állást, hogy „a Kúria alkotmányjogi panaszokkal támadott hitelesítő döntésében szereplő kérdés törvényességi szempontú vizsgálata a Kúria kizárólagos hatáskörébe tartozik. Ebből következően az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja felül a Kúria hitelesítő döntését, abban a törvényességi kérdésben, hogy a hitelesített kérdés az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében foglalt – választói illetve törvényalkotói – egyértelműség követelményének megfelelt-e” (Indokolás [28]).
- [41] E megközelítést megerősítve az Alkotmánybíróság a 10/2022. (VI. 2.) AB határozatban szintén azt rögzítette, hogy „[a]z Alkotmánybíróság a jelen határozatában is szükségesnek ítéli rögzíteni azt, hogy a Kúria alkotmányjogi panasszal támadott hitelesítő döntésében szereplő kérdés egyértelműségének vizsgálata a Kúria hatáskörébe tartozik [...]. Ezt a vizsgálatot a Kúria elvégezte, ezért az Alkotmánybíróság ezen indítványi elemet sem vizsgálta érdemben” (Indokolás [28]; továbbá 11/2022. (VI. 2.) AB határozat, Indokolás [15]).
- [42] Az Alkotmánybíróság következetes, irányadó gyakorlata értelmében tehát a Kúria népszavazási kérdést hitelesítő döntését önmagában az egyértelműség szempontjából nem vizsgálja felül, mivel azt alapvetően nem alkotmányossági, hanem az Nsztv. 9. § (1) bekezdésében rögzített törvényességi kritériumnak tekinti.
- [43] Az Alkotmánybíróság mindezeket helyi népszavazási kérdés hitelesítése tárgyában meghozott bírói döntés tekintetében, illetve az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerinti egyértelműségi vizsgálatra vonatkoztatva is megfelelően irányadónak tekinti (vö. 3133/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [16]; 3311/2023. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [24]–[26]).
- [44] Ugyanakkor az Alkotmánybíróság ebben az esetben is figyelemmel van az Alaptörvény 28. cikkében meghatározott jogértelmezési szabályokra és azokkal összefüggésben az esetlegesen alaptörvénytől önkényes bírói jogértelmezésre, mely ekként alkotmányos vizsgálat tárgya lehet (3133/2023. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [17]). Alaptörvény-ellenességhez vezet ugyanis, ha a bíróság az Alaptörvény 28. cikkében foglalt jogértelmezési szabályokat kifejezetten figyelmen kívül hagyja (23/2018. (XII. 28.) AB határozat, Indokolás [28]). Ilyen alaptörvény-ellenes jogértelmezésre került sor akkor, amikor a Kúria az egyértelműség 29/2012. (V. 25.) AB határozatban meghatározott fogalmán túlterjeszkedve, az értelmezési kereteket kitágítva hozott döntést (21/2023. (VIII. 7.) AB határozat, Indokolás [38]–[39]).
- [45] Jelen ügyben az eljáró bíróság részletesen vizsgálta az egyértelműség mindkét kritériumát és részletesen indokát adta annak, hogy a javasolt kérdés miért nem felel meg a jogalkotói egyértelműség követelményének. Ennek során, hivatkozva az irányadó bírósági és alkotmánybírósági joggyakorlatra, kitért mind a támogató, mind az elutasító (érvényes és eredményes) döntés lehetséges következményeire a jogalkotó oldalán, rámutatott felmerülő elmentmondásokra azzal összefüggésben, hogy a jogalkotót ténylegesen milyen jogalkotás terhelheti. Mindezzel összefüggésben az indítvány érdemben nem hivatkozott olyan értelmezésre, mely a törvényességi vizsgálaton túlmutatóan, önkényes, alaptörvény-ellenes jogértelmezést valósított volna meg, az indítvány is törvényességi szempontokat felhasználva fogalmazta meg érvelését, ezért az indítvány érdemi vizsgálatára nincs lehetőség.
- [46] Önmagában az, hogy helyi választópolgárok a javasolt kérdésben helyi népszavazáson nem döntenek, nem zárja ki azt, hogy más formában véleményüket kifejezhessék, amint az önkormányzat sincs elzárva attól, hogy megismerje a választópolgárok akaratát. Hasonlóképpen az, hogy a javasolt kérdés nem felel meg a jogalkotói egyértelműség követelményének és ezért nem tartható népszavazás, nem zárja el a helyi önkormányzatot hatásköreinek gyakorlásától, illetve attól, hogy ennek keretében figyelemmel legyen a helyi lakosság véleményére, igényeire.
- [47] Jelen indítvány – illetve esetében a kérdés egyértelműsége kapcsán tett kifogásai – vonatkozásában a vizsgálat a népszavazás érvényesüléséhez kötődő (illetve kötött), s ehhez képest (értelemszerűen) az indítványozó által hivatkozott testi és lelki egészséghez való jog, illetve az egészséges környezethez való joggal közvetlen kapcsolatban nem áll, azok érvényesítése az állam, illetve jelen esetben a helyi önkormányzat részéről, pusztán a népszavazás elmaradása okán nem lehetetlenül el.
- [48] 4. Ekként az alkotmányjogi panasz nem tett eleget a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, az Alkotmánybíróság azt az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2024. május 14.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Haszonicsné dr. Ádám Mária s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/2063/2024.

Összeségében a gyár megépült, viszont egy GKSZ övezetben fekszik, vegyi üzemet, ott nem lehet engedélyezni, így üresen áll, raktározna benne jelenleg. (forrás: a Helyi Jegyző)

ALSÓZSOLCA

Az alsózsolcai akkumulátorfeldolgozó üzem körül komoly viták alakultak ki. A helyiek hevesen elleneztek a beruházást, különösen azért, mert a település egy **szigorúan védett vízbázis** felett helyezkedik el, és az üzem jelentős vízigénnyel járna.

A tiltakozások során a lakossági fórumon **feszült helyzet alakult ki**, és a beruházó Andrada Group képviselőit biztonsági őröknek kellett kíséreniük a helyszínről. A helyiek és civil szervezetek attól tartanak, hogy az üzem **veszélyeztetheti az ivóvízbázist** és a településen élők egészségét.

https://hvg.hu/itthon/20230901_alsozsolca_akkumulator_feldolgozo_lakossagi_forum

A legfrissebb információk szerint az Andrada Group visszavonta az alsózsolcai beruházásra vonatkozó engedélykérelmét, és **környezetvédelmi hatásvizsgálati eljárást** kezdeményezett ezzel egyidőben. Ugyanakkor a cég továbbra is vizsgálja a térséget, és nincs végleges döntés arról, hogy az üzem megépül-e vagy sem.

<https://24.hu/belfold/2023/08/29/alsozsolca-akkumulator-uzem-epitese-andrada-csoport-szijjarto-peter-bejelentes/>

SAJÓBÁBONY

A Sajóbabonyban tervezett **NMP regeneráló üzem** komoly ellenállásba ütközött a helyi lakosok és önkormányzat részéről. Az üzem célja az **N-metil-pirrolidon (NMP)** nevű oldószer újrahaznosítása, amelyet főként az akkumulátorgyártásban használnak.

<https://atlatszo.hu/orszagszerte/2025/01/24/nem-ker-a-lakossag-az-nmp-t-feldolgozo-veszelyes-vegyi-uzembol-sajobabonyban/>

A lakossági fórumon **zsúfolásig megtelt** a helyszín, és a helyiek egyértelműen kifejezték ellenállásukat a beruházással szemben. A polgármester szerint először az ipari park meglévő problémáit kellene megoldani, mielőtt új üzemet engedélyeznének. A tiltakozók főként **környezeti és egészségügyi kockázatokra** hivatkoznak, mivel az ipari parkban már korábban is voltak vegyi balesetek és kellemetlen szaghatások.

<https://www.boon.hu/helyi-kozelet/2025/02/nmp-sajobabony-vegypar-akkumulatorgyartas>

A beruházó cég szerint az üzem **nem jelentene légszennyezési kockázatot**, és a legmodernebb technológiát alkalmazná a hulladékkezelésre. Az önkormányzat azonban **változtatási tilalmat vezetett be** az ipari park teljes területére, amely három évig hatályban marad.

A sajóbabonyi házi orvos nyílt levele:

Tisztelt Szerkesztőség!

Engedjenek meg néhány megjegyzést fűzni a januárban megjelent Vegyi oldószerkrízis Sajóbabonyban című tudósításukhoz. (Cikkünk a lakossági fórumról szólt – a szerk.) 48 éve élek és dolgozom Sajóbabonyban házi orvosként. Kimondottan lokálpatriótának tartom magam. Ideköltözésemtől tudatában voltam annak, hogy vegyi gyár van a nagyközségtől másfél-két kilométerre az erdőben.

A 80-as években többször volt merkaptán szag (a propán-bután gáz illatosítója abból a célból, hogy érezhető legyen, de nem toxikus gáz!). Tavaly nyáron háromszor volt éjszaka vegyi anyag (nem toxikus merkaptán) szag, ami nem abból az üzemből származott, amiről a fórumon szó volt. Azzal egyetérték, hogy környezetét tekintve az egyik legszebb település Sajóbáony, én jól érzem magam ebben a városban. 48 év orvosi munkám során olyan panasszal nem fordult hozzám senki, hogy félne Sajóbáonyban lakni. Ezért érzem erősen túlzónak azt a mondatot, hogy elégük van a bűzből, félelemből a Sajóbáonyban élőknek. Bármelyik nagyvárosban a levegő minősége sokkal rosszabb, mint nálunk. Én nem bántam meg, hogy itt élek. A hulladékégető nem bocsát ki bűdöset, mint ahogy a krematórium sem. A cikk vége azt sugallja, hogy a városban bűz van. 365 napból kb. háromszor-ötször van tényleges szaghatás! A bizalmatlanság tény. Az egész világon mindennel kapcsolatban bizalmatlanság van. Még a tudományban sem bízunk csak az internetben és a facebook-csoportok véleményében.

Az orvostudomány által javasolt oltásokban és tanácsokban sem bíznak, pedig sok életet lehetne megmenteni (a fórumon felszólalók között egy személy sem volt beoltva influenza ellen). Minden cigaretta dobozon fel van tüntetve, hogy ártalmas, senki sem kér biztosítékot arra, hogy nem lesz tőle beteg, pedig mindenki az lesz. A felszólalók garanciákat követelnek. Az életben semmire nincs garancia! Én hatástanulmányra várok, ami jelenleg készül, és európai referenciákra lennének kíváncsi a tervezett beruházással kapcsolatban. Most először kérdezték meg a lakosságot egy új technológia bevezetéséről, ezek után csak az elutasító véleményeknek adtak hangot, ráadásul erősen szubjektíven és túlzóan. Nem én fogom eldönteni, hogy mi épül Sajóbáonyban a gyár területén. Viszont nagyon sértőnek érzem az általánosítást, továbbra is itt szeretnék élni családommal együtt.

A gyár mögött több százezer hektár erdő van (Bükk hegység), ami képes semlegesíteni azon kellemetlen hatásokat, amik egy vegyi üzemből távoznak. A szaghatás - egy régen épített gyárrészlegről érkezik, amely jelenleg indiai tulajdonban van - nem az égetőből származik. Az indiai cég képviselője nem volt ott a fórumon.

A fenti érveket a hangos felszólalók nem akarták meghallani. Engem ennek a problémának a megoldása érdekelt volna, de ez nem került terítékre mivel nem kaptam szót."

Úgy tűnik azonban, hogy nem állt le a beruházás, újabb lakossági fórumot tartottak.

https://www.boon.hu/helyi-kozelet/2025/05/oldoszer-regeneralo-uzem-sajobabony#google_vignette

ÉRD, TÁRNOK ÉS TOVÁBBI TELEPÜLÉSEK (ITT NINCS TERVBEN ILYEN JELLEGŰ BERUHÁZÁS, VISZONT KÖZEL VAN SÓSKÚT)

Érden a helyi önkormányzat kezdeményezett népszavazást arról, hogy a város területén ne létesülhessen akkumulátorgyártó vagy akkumulátor-újrahasznosító üzem. Az érdi választási bizottság hitelesítette az egyik kérdést, de a második kérdésnél hibát talált, mert az Érddel határos településekre vonatkozott, amelyekre egy helyi népszavazás nem terjedhet ki.

https://hvg.hu/itthon/20240411_erd-akkumulatoripar-nepszavazas-soskut

<https://erdmost.hu/2025/03/19/feljunk-attol-hogy-az-andrada-akkumulatorokat-fog-daralni-soskuton/>

Érden a Helyi Választási Bizottság befogadta a kérdést (Tárnokon és Sós-kúton is)

A Helyi Választási Bizottság döntése

„Alulírott Dr. Kiss Szabolcs, mint Érd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságának elnöke, a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 42. §-a értelmében a mai napon az Érdi Helyi Választási Bizottság 1/2024. (IV.4.) határozatát közzéteszem.

Felkérem a Helyi Választási Iroda vezetőjét az ennek végrehajtásához szükséges intézkedések megtételére.

Érd, 2024. április 10.

Dr. Kiss Szabolcs

Helyi Választási Bizottság elnöke

1/2024. (IV.4.) határozata

helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítése tárgyában

Érd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (továbbiakban: Választási Bizottság) dr. Aradszki András és Kardosné Gyurkó Katalin által helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítése tárgyában meghozta az alábbi

határozatot:

A Választási Bizottság helyi népszavazásra javasolt alábbi kérdést hitelesíti.

„Egyetért-e Ön azzal, hogy Érd közigazgatási határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasznosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?”

Jelen határozat ellen a közzétételétől számított 15 napon belül a Budapest Környéki Törvényszékhez (1146, Budapest Hungária krt. 179-187.) címzett felülvizsgálati kérelem nyújtható be a Választási Bizottsághoz.

A bírósági felülvizsgálati kérelmet személyesen vagy levélben (2030 Érd, Alsó u. 1.), illetve olyan elektronikus dokumentumként lehet benyújtani (valasztas@erd.hu), amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 224. § (5) bekezdésben meghatározott esetben a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhű másolatban elektronikus okirati formába alakítja. A felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül a Választási Bizottsághoz megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell a kérelem a Ve. 223. § (3) bekezdése szerinti alapját (azt, hogy jogszabálysértésre hivatkozva, vagy a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen nyújtják be). Tartalmaznia kell a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét), a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, párt, vagy civil szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát. Tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselőt kötelező. A jogi szakvizsgával rendelkező személy — a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával — saját ügyében ügyvédi képviselő nélkül is eljárhat. A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

A kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A Választási Bizottság elrendeli jelen határozatának a Polgárok Háza (2030 Érd, Alsó u. 3.) hirdetőtábláján és az önkormányzat hivatalos honlapján (www.erd.hu) történő közzétételét.

INDOKOLÁS

Dr. Aradszki András és Kardosné Gyurkó Katalin (a továbbiakban: Kezdeményezők) 2024. március 5. napján helyi népszavazás kezdeményezésére irányuló, helyi népszavazásra javasolt – a rendelkező részben szereplő – kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív mintapéldányát nyújtották be hitelesítés céljára.

A benyújtott kezdeményezést a helyi népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 40. §-ának rendelkezései szerint a Helyi Választási Iroda vezetője megvizsgálta. Megállapította, hogy a helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést olyan magánszemélyek nyújtották be, akik a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek választásán választhatók és az Nsztv. 35. §-val összhangban a Kezdeményezők egy személyt jelöltek ki a választási szervekkel való kapcsolattartásra. A Kezdeményezők a helyi népszavazás kezdeményezéséhez az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát is csatolták, illetve a benyújtás Nsztv. 36. §-ában foglalt egyéb feltételeit is teljesítették. Mindezen okok miatt a Helyi Választási Iroda vezetője a kezdeményezés elutasítására nem látott okot.

A kérdés vizsgálata során a Választási Bizottság a következőket állapította meg:

Az Nsztv. 32. §-a jelöli meg azokat a tárgyakat, amelyekben népszavazást nem lehet tartani. Ilyen a költségvetés, zárszámadás, helyi adó, személyi- és szervezet átalakítási kérdés vagy a testület feloszlására irányuló kezdeményezés. A kezdeményezés nem ezekkel a kérdésekkel kapcsolatos.

Mindezek alapján a Választási Bizottság megállapította, hogy a kezdeményezés megfelelt az alapkövetelményeknek, így érdemi vizsgálat tárgya lehetett, mert a fenti szempontok szerint nem ütközik törvényi tilalomba.

A Választási Bizottság ezt követően az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglalt követelmények teljesülését vizsgálta. Ennek megfelelően „a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.” A népszavazásra javasolt kérdéssel szemben elvárás tehát, hogy tegyen eleget a népszavazási egyértelműség kétirányú, a választópolgár és a döntéshozó irányába fennálló követelményének is.

Az érdemi vizsgálat során több szempontból kell a kérdést elemezni. Nyelvtani szempontból vizsgálva megállapítható, hogy a kérdés közérthető. Az „akkumulátor” szó és ebben az összefüggésben az „elem” szó mindenki számára ugyanazt jelenti: hordozható, beépíthető,

cserélhető energiátároló rendszert. Az sem szorul külön tisztázásra, hogy ezen rendszerek (akkumulátorok) gyártása, újra hasznosítása, hulladék akkumulátorok, elemek feldolgozása mit takar. Tehát a kérdést minden választópolgár azonosan értelmezheti. A kérdés abból a szempontból is megfelelő, hogy erre egyértelmű választ lehet adni. A kérdés ilyen formában történő feltevése határozott igen vagy nem választással eldönthető, kifejezhető a választópolgárok akarata.

Vizsgálni kell azt a szempontot is, hogy a kérdés tárgya képviselő-testületének hatáskörébe tartozik-e. Az önkormányzat hatáskörébe tartozik a településrendezési eszközök elfogadása, jóváhagyása. A településrendezési eszközökben kell meghatározni, hogy a közigazgatási területen belül milyen feltételek betartásával, milyen épületek elhelyezésére van lehetőség, és ezáltal ott milyen tevékenység végezhető. Tehát bármi is legyen a népszavazás eredménye, abból levezethető a képviselő-testület hatáskörébe tartozó intézkedések megtétele (új szabályok alkotása, régi szabályok módosítása, szigorítása) vagy az intézkedésektől való tartózkodás (meglévő szabályok enyhítése). Azaz a népszavazás eredménye a képviselő-testület hatáskörébe tartozó intézkedések megtételére vagy attól való tartózkodásra szóló kötelezettséget jelent.

Az Nsztv. 39. § (2) bekezdésében foglalt követelmény továbbá, hogy a kérdés nem tartalmazhat szeméremsértő, vagy más módon megbotránkoztató kifejezést. A Választási Bizottság megállapította, hogy a javasolt kérdés ennek a követelménynek is megfelel.

Megállapítható, hogy a népszavazásra bocsátandó kérdés megfelel a jogszabályi elvárásoknak. Nyelvi szempontból érthető, a kérdésre egyértelmű válasz adható, a kérdés tárgya a képviselő-testület hatáskörébe tartozó feladatkörben állapíthat meg kötelezettséget a képviselő-testület részére.

Mindezek alapján a Választási Bizottság – az Nsztv. 41. § (1) bekezdésében foglalt jogkörében eljárva – a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Jelen határozatot a Választási Bizottság az Nsztv. 41. §-ában biztosított hatáskörében hozta, figyelemmel a törvény 32., 35., 36-39., 40-42. §-ainak rendelkezéseire, valamint a Ve. 46-49. §-ainak rendelkezéseire.

A jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 57. §-a, valamint a Ve. 223-227. §-ainak rendelkezésein alapul. Az illetékfeljegyzési jog az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. 37. §-án és 62. § (1) bekezdés s) pontján alapszik.

Érd, 2024. április 4.

Dr. Kiss Szabolcs

a Választási Bizottság elnöke”

Bírósági ítélet a népszavazási kezdeményezésről, melynek lényege, hogy a bíróság elutasította a népszavazási kérdés hitelesítését, azaz nem lehet népszavazást tartani.

Budapest Környéki Törvényszék
103.Kpk.750.080/2024/5.

A Budapest Környéki Törvényszék a dr. Kecskés András egyéni ügyvéd (1055 Budapest, Falk Miksa utca 15. I./7.) által képviselt **Király József** (2030 Érd, Alispán utca 11.) kérelmezőnek a dr. Kiss Szabolcs elnök által képviselt **Érd Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága** (2030 Érd, Alsó utca 1.) kérelmezettel szemben népszavazási ügyben hozott közigazgatási döntés jogszerűsége tárgyú nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t :

A bíróság a kérelmezett 1/2024. (II.12.) HVB határozatát megváltoztatja, és az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Érd közigazgatási határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasznosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?” népszavazási kérdés hitelesítését megtagadja.

Az eljárásban felmerült 10.000 (tízezer) forint eljárási illeték a Magyar Állam terhén marad.

A végzés ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] A kérelmezett 2024. április 10. napján 1/2024. (IV.4.) határozatával az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Érd közigazgatási határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasznosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?” helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítéséről döntött.
- [2] Határozatának indoklásában a kérelmezett rögzítette, hogy a helyi népszavazás kezdeményezésének elutasítására a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 40. §-ának rendelkezései szerinti vizsgálatát követően nem látott okot. Elsőként azt állapította meg, hogy a feltenni kívánt kérdés – tárgyát tekintve - nem ütközik az Nsztv. 32. §-ában rögzített törvényi tilalomba, továbbá nem szeméremsertő vagy más módon megbotránkoztató.
- [3] A kérdés érdemi vizsgálatát követően a kérelmezett megállapította, hogy a kérdés közérthető, a kérdésben szereplő „akkumulátor” és „elem” szó, továbbá ezen rendszerek gyártása, újrahasznosítása, hulladékként való feldolgozása mindenki számára ugyanazt jelenti, azok minden választópolgár számára azonosan értelmezhetőek. A kérdésre egyértelmű, a választópolgárok akaratát kifejező választ lehet adni.
- [4] A kérelmezett megállapította azt is, hogy a kérdés tárgya az önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozik, ugyanis településrendezési eszközökben (Helyi Építési Szabályzat, Szabályozási Terv, Településszerkezeti Terv) kell meghatározni, hogy a közigazgatási területen belül milyen épületek elhelyezésére, milyen feltételek betartásával van

lehetőség. A népszavazás eredménye a képviselő-testület hatáskörébe tartozó intézkedések megtételére (új szabályok alkotása, régi szabályok módosítása, szigorítása) vagy attól való tartózkodásra (meglévő szabályok enyhítése) szóló kötelezettséget jelent.

- [5] A kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő a kérelmezett határozatával szemben, melyben kérte a bíróságot, hogy a határozatot változtassa meg akként, hogy a helyi népszavazásra javasolt kérdés hitelesítését megtagadja.
- [6] A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmében a kérelmező előadta, hogy érintettségét megalapozza azon tény, hogy Érd Megyei Jogú Város Közigazgatási területén rendelkezik lakóhellyel, helyi népszavazáson részvétellel jogosult választópolgár. E körben hivatkozott a bírói és Alkotmánybírósági gyakorlatra.
- [7] Álláspontja szerint a kérelmezett döntése sérti az Nsztv. 39. § (1) bekezdését, mivel a hitelesített kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményének. Nem tekinthető legitimnek az a népszavazási kérdés, amelyen a választópolgár nem tudja, hogy pontosan miről is szavaz, illetve az sem, amely alapján nem egyértelmű, hogy milyen jogalkotói döntést kell az érvényes és eredményes népszavazás eredményeként hozni. Az egyértelműség követelményét jogszabályi szinten az Nsztv. 39. § (1) bekezdése tartalmazza, amelynek első fordulata a választópolgári, második fordulata pedig a jogalkotói egyértelműsége utal.
- [8] Az egyértelműség követelményének megsértése körében hivatkozott az Alkotmánybíróság 26/2007. (IV. 25.) AB határozatra, a Kúria Knk.VII.37.340/2015/3. számú, a Knk.39.299/2022/2. számú eseti döntéseire. Az egyértelműség jogalkotói részének eleme az is, hogy a döntés ne legyen kivitelezhetetlen, végrehajthatatlan, következményeiben kiszámíthatatlan. Ehhez tartalmilag kapcsolódva a Kúria Knk.37.340/2015/3. számú végzésében kimondta, hogy a jogalkotói egyértelműség körében kritérium, hogy az önkormányzat számára világos legyen az, hogy a népszavazás eredménye pontosan mire is kötelezi: valamely jogalkotástól való tartózkodásra, vagy éppen ellenkezőleg, jogalkotásra, amelynek konkrétan és határozottnak kell lennie. A jogalkotó számára tehát világosnak és egyértelműnek kell lennie, hogy milyen tartalmú és irányú jogalkotásra köteles annak érdekében, hogy a népszavazási kezdeményezés célba érjen, így a bizonytalan helyzetet eredményező kérdés nem felel meg az egyértelműség követelményeinek (Knk.III.39.299/2022/2.)
- [9] Előadta, hogy nem lehet pontosan megállapítani, hogy mi a jogalkotás elvárt tartalma a népszavazással kapcsolatban. Ebben a körben hivatkozott a Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750.041/2024/4. számú végzésére. Nem egyértelmű, hogy a népszavazás eredményeként a kérdésben említett üzemtípusok mindegyikének működtetését külön-külön, vagy egy komplex, a felsorolt tevékenységek mindegyikét egyszerre végző, avagy a felsorolt tevékenységek egy részét megvalósító üzem formájában kell-e megvalósítani, továbbá az esetleges „nem” szavazatok győzelme esetén sem egyértelmű az, hogy hogyan kell pontosan értelmezni a kérdést, ami lényegében azt jelenti, hogy a kezdeményezés ebben a formájában nem ad pontos iránymutatást a népszavazás során hozott döntés végrehajtásának tartalmára.
- [10] A Helyi Választási Bizottság indokolásával szemben megállapítható, hogy a szervező által benyújtott, népszavazásra javasolt kérdés nem egyértelmű, különösen az Nsztv. 39. § (1) bekezdés második fordulatában szereplő jogalkotói egyértelműség követelményét sérti.

- [11] A kérelmező álláspontja az, hogy erre figyelemmel az Nsztv. 41. § (1) bekezdés alapján a Helyi Választási Bizottságnak a népszavazásra javasolt kérdés hitelesítésének megtagadásáról kellett volna döntenie. Ezzel szemben a Helyi Választási Bizottság a népszavazásra javasolt kérdést hitelesítette, amivel tehát az Nsztv. 41. § (1) bekezdését is megsértette.
- [12] A kérelmezett a felülvizsgálati kérelmet érdemi álláspontja kifejtése nélkül küldte meg a bíróság részére.
- [13] A kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme alapos.
- [14] A helyi népszavazás szabályait az Nsztv. III. Fejezete tartalmazza. Az Nsztv. 1. § (1) bekezdése szerint az e törvény hatálya alá tartozó eljárásokra a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) Általános részét - az e törvényben foglalt eltérésekkel - alkalmazni kell. A Ve. 228. § (2) bekezdés alapján pedig a bírósági eljárásban a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit kell - az e törvényben foglalt eltérésekkel - megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 630. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ahol jogszabály a polgári perrendtartásról szóló törvény közigazgatási perekre vonatkozó szabályainak alkalmazását rendeli, ott a közigazgatási perrendtartásról szóló törvény szabályait kell alkalmazni. Mindezek alapján a bíróság a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmét az Nsztv. rendelkezései, valamint – a Kúria 2/2022. (X. 11.) KK véleményében foglaltakra is figyelemmel – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 151. §-ának megfelelő alkalmazásával nemperes eljárásban bírálta el.
- [15] Az Alaptörvény 31. cikkének (2) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.
- [16] Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.
- [17] Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.
- [18] A helyi népszavazás kérdése azon együttes követelmények fennállása esetében hitelesíthető, amennyiben egyrészt a kérdéssel érintett ügy az Alaptörvény 31. cikk (2) bekezdésének és ezzel azonos tartalmú Nsztv. 32. § (1) bekezdésének megfelelően a képviselő-testület hatáskörébe tartozik, másrészt pedig maga a kérdés az egyértelműség és világosság feltételét teljesíti.
- [19] A bíróság rögzíti, hogy a támadott határozat összefoglalta azon törvény által előírt szempontokat, melyeket a népszavazási kérdés hitelesítése során kötelezően vizsgálni kell. Így az ügy az önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozik-e, nem ütközik-e tiltott tárgykörbe és a kérdés megfogalmazása egyértelmű-e.

- [20] A bíróság elsőként a kérelmező érintettségét vizsgálva megállapította, hogy az irányadó bírói és Alkotmánybírói gyakorlat szerint elegendő érintettségnek az, hogy a kérelmező érdekelten, így a bíróság a kérelmező érintettségét elfogadta.
- [21] A bíróság ezt követően vizsgálta a népszavazásra feltenni indítványozott kérdés tárgyát, és megállapította, hogy az nem ütközik tiltott tárgykörbe.
- [22] A kérelmező érdemben elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a kérelmezett által hitelesített kérdés nem felel meg sem a választópolgári, sem a jogalkotói egyértelműség követelményének. A bíróság a kérelmező felülvizsgálati kérelmét ezért az Nsztv. szerinti választópolgári és jogalkotói egyértelműség követelményéhez igazodva bírálta el. A bíróság vizsgálatát annak elsődleges szem előtt tartásával végezte el, hogy az országos népszavazásokkal kapcsolatos következetes joggyakorlat szerint az Alaptörvény és jogrend védelmének célja megelőzi a felülvizsgálati eljárásra jellemző kérelemhez kötöttség elvét, ez az alapvetés pedig a Kúriának a Knk.IV.38.142/2015/7. számú végzésében kifejtett álláspontja szerint a helyi népszavazás esetében is irányadónak tekintendő, mivel a bíróságnak különös felelőssége van abban a kérdésben, hogy csak olyan kérdés kerüljön az aláírásgyűjtés fázisába, mely tárgyban az Alaptörvény és a vonatkozó jogszabályok alapján valóban lehet népszavazást tartani. Ezen felelőssége a választási bizottságnak is fennáll a kérdés elutasítása vagy hitelesítése indokainak megfogalmazásakor.
- [23] A népszavazáshoz való jog megfelelő érvényesülése megköveteli, hogy a választópolgárok egyértelműen és világosan nyilváníthassanak véleményt a népszavazási kezdeményezés tárgyát alkotó kérdésről. Ezért a népszavazáshoz való jog garanciája a felteendő kérdés egyértelműsége.
- [24] Az Nsztv. által megfogalmazott egyértelműségi feltételnek két iránya van: egyrészt a választópolgári, másrészt pedig a jogalkotói egyértelműség vizsgálata. A Kúria joggyakorlata szerint a népszavazásra bocsátandó kérdésekkel szembeni alapvető követelmény az, hogy az egyféleképpen értelmezhető és világos, a magyar nyelvtan szabályainak megfelelő legyen, azt az átlagosan tájékozott választópolgárok jól megértsék, átlássák annak jelentőségét, lényegét és következményeit, ezáltal tudatosan és átgondoltan tudják jogaikat a szavazataik leadása útján gyakorolni (Knk.IV.37.132/2016/4., Knk.IV.37.458/2015/3., Kvk.37.300/2012/2., Knk.IV.37.356/2015/2., KDG2017.181.). Mindez jogalkotói oldalon azt jelenti, hogy a jogalkotó számára is egyértelműnek kell lennie egyrészt a jogalkotói kötelezettség fennállása, másrészt pedig annak iránya, mibenléte tekintetében is, ugyanis a jogalkotó köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni.
- [25] Az Alkotmánybíróság a 81/2010. (V.20.) AB határozatában megerősített 52/2001. (XI.29.) AB határozatában kifejtette, hogy a népszavazáshoz való jog, mint alanyi jogként érvényesíthető politikai alapjog garanciája a felteendő kérdés egyértelműsége. Az egyértelműség vizsgálatakor arra a kérdésre kell választ keresni, hogy a népszavazásra szánt kérdés kétséget kizáróan megválaszolható-e, eldöntendő kérdés esetében arra igennel vagy nemmel egyértelműen lehet-e felelni. Ahhoz azonban, hogy a választópolgár a népszavazásra feltett kérdésre egyértelműen tudjon válaszolni, az is szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen. A pontos megfogalmazás ugyanakkor nem jelenti a jogi terminus-ok alkalmazásának kötelezettségét. Az Nsztv. nem támaszt olyan követelményt a népszavazás kezdeményezőivel szemben, hogy a kérdés megfogalmazásakor az egyes jogágak kifejezőképességét, a jogszabályokban meglévő

fogalmakat, illetve az egyes tudományágak, szakterületek terminus technikusait vegyék át. A választói egyértelműség követelményének lényege, hogy a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, jelentőségét azért, hogy tudatosan, átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogalkotói munkát meghatározni.

- [26] A bíróság ugyanakkor rögzíti, hogy jelen felülvizsgálati eljárásnak tárgya a hitelesíteni kért kérdés alkotmányosságának és törvényességének fenti vizsgálata, ezért a bíróság határhörébe nem tartozik a kérdés célszerűségi, okszerűségi, avagy gazdaságossági jellegű minősítése, továbbá az egyértelműségi követelmény vizsgálata nem lehet formális. (Knk.VII.37.997/2016/4. [30])
- [27] A bíróságnak továbbá szükséges hangsúlyoznia, hogy a kérdés egyértelműsége megítélésénél a korábbiakban a Kúriának volt egy szigorú, szűkítő értelmezése (Knk.IV.37.939/2018/2.), ugyanakkor a népszavazási ügyekben újabban meghozott kúriai határozatok (Knk.IV.40.645/2021/19., Knk.III.40.647/2021/18., Knk.III.40.644/2021/15., Knk.IV.40.648/2021/23., Knk.II.39.058/2022/8.) az egyértelműség kérdését tágabban értelmezve igyekeztek egységesíteni. (Knk.II.39.058/2023/2. [20])
- [28] A választópolgári egyértelműség kérdésében a Knk.37.457/2015/3. számú határozat leszögezte, hogy nem tekinthető legitimnek az a népszavazás, amelyen a választópolgár nem tudja pontosan, hogy miről szavaz. A Kúria álláspontja szerint a választópolgár tudattartalmának vizsgálatánál feltételezni szükséges egy átlagosan tájékozott választópolgárt.
- [29] Az adott népszavazásra feltenni kívánt kérdés tartalma alapján dönthető el, hogy az összetett kérdés ellenére az érthető, világos-e, lehet-e egyértelműen válaszolni arra. A bíróság álláspontja szerint a kérdés egymással szorosan összefüggő részkérdésekből áll, a tagmondatok egymáshoz való viszonya egyértelmű, tartalmilag kapcsolódnak egymáshoz, azok mindegyike az elem- és akkumulátorokra vonatkozik, az pedig nyilvánvaló, - ahogyan arra kérelmezett is kitért a határozatában - hogy az elem- és akkumulátor kifejezés mind a jogalkotó, mind pedig a választópolgárok számára a hétköznapi nyelvhasználatban értelmezhető tartalommal bír. Csak úgy, mint a gyártás, újrahasznosítás, hulladékfeldolgozás kifejezések. A bíróság álláspontja szerint a Kúria Knk.II.37.371/2017/2. számú határozatában megjelenő azon elvi tétel, miszerint a választópolgárnak tudatában kell lennie, hogy mi a népszavazási kérdés valódi tartalma perbeli kérdés vonatkozásában nem sérül. A bíróság álláspontja szerint e körben nem állapítható meg a választópolgári egyértelműség hiánya, nem merülhet fel kétség a felől, hogy a népszavazásra feltenni indítványozott kérdés mit tartalmaz, az minnek az eldöntésére irányul. A bíróság álláspontja szerint ezzel kapcsolatban kettős vagy többes értelmezés, ellentmondásosság sem merül fel. A kérdésre egyértelmű igen, vagy nem válasz adható, az helyi közügyre irányul. A választópolgártól a feltett kérdés pontos értelmezése elvárható. A bíróság álláspontja szerint az egyes részkérdések tekintetében, megértésüket követően a választópolgár véleményét, választási akaratát egyértelműen ki tudja fejezni, elvárható, hogy a kérdésre egyetlen igennel vagy nemmel válaszoljon. Ugyanis a hitelesíteni kért kérdés egyértelműen azon választói akarat kifejezésére kíván irányulni, hogy a választópolgár kívánja-e, hogy Érd közigazgatási határában belül elem- és akkumulátorral foglalkozó üzem működjön. Ezért a kérdésre a bíróság álláspontja szerint egyértelmű választópolgári akaratot tükröző válasz adható.
- [30] A kérelmezett azonban az egyértelműség másik aspektusa, nevezetesen a jogalkotói egyértelműség vonatkozásában egyáltalán nem végezte el a kérdés vizsgálatát.

- [31] A kérelmező helyesen érvelt azzal, hogy a kérdés egyértelműsége a jogalkotói egyértelműség szempontjából aggályos. A kérdés ebből a szempontból túl általános, ezért nem teljesen egyértelmű, hogy a jogalkotó milyen módon tudna eleget tenni az esetleges eredményes népszavazás miatt előálló jogalkotási kötelezettségének. Az Alkotmánybíróság a 26/2007. (IV.25.) AB határozatában kifejtette, hogy az egyértelműség részének tekintendő az is, hogy a népszavazási kérdésben foglalt döntési kötelezettség ne legyen kivitelezhetetlen, végrehajthatatlan, következményeiben kiszámíthatatlan. A jogalkotói egyértelműség körében a Kúria a Knk.IV.37.340/2015/3. számú végzésében kifejtette, e vonatkozásban kritérium, hogy az érvényes és eredményes népszavazás esetén az önkormányzat el tudja dönteni, van-e jogalkotási feladata, és ha igen, akkor annak mi a tartalma. A jogalkotói egyértelműség alapkritériuma, hogy az önkormányzat számára világos legyen az, hogy a népszavazás eredménye pontosan mire kötelezi, valamely jogalkotástól való tartózkodásra vagy éppen ellenkezőleg, jogalkotásra. Ez utóbbinak konkrétan és határozottnak kell lennie, azaz a jogalkotó számára világosnak kell lennie, hogy milyen tartalmú és irányú jogalkotásra köteles annak érdekében, hogy a népszavazási kezdeményezés célba érjen.
- [32] Nem felel meg az egyértelműség követelményének az a népszavazásra indítványozott kérdés, amely azt követően bizonytalan helyzetet eredményez a további feladatok tekintetében. (Kúria Knk.III.39.299/2022/2.)
- [33] A kérelmező alappal hivatkozott arra, hogy az eredményes és érvényes népszavazás következményei nem egyértelműek, így nem lehet megállapítani, hogy ennek következményeként az önkormányzat milyen intézkedések, lépések megtételére köteles, ennek eredményeként pedig mely módon érne el a kérdésben meghatározott célt, azáltal a helyi jogalkotó cselekvési iránya, illetve annak lehetséges tartalma nem azonosítható. A feltett kérdés egyértelműsége pedig ebből a szempontból elsősorban a feltett kérdésre adott válasz közvetlen következményének az átláthatóságára, vagyis arra vonatkozik, hogy az igennel vagy nemmel történő válasz milyen konkrét következményt eredményez.
- [34] Ahogyan arra a kérelmező felülvizsgálati kérelmében hivatkozott, ha a népszavazás eredményeképpen kötelezettsége keletkezik az önkormányzatnak, akkor a kérdésben említett üzem típusok mindegyikének működtetését külön-külön, vagy egy komplex, a felsorolt tevékenységek mindegyikét egyszerre végző, avagy a felsorolt tevékenységek egy részét megvalósító üzem formájában kell-e megvalósítani, továbbá az esetleges „nem” szavazatok győzelme esetén sem egyértelmű az, hogy hogyan kell értelmezni a kérdést, ami lényegében azt jelenti, hogy a kezdeményezés ebben a formájában nem ad pontos irányutatót a népszavazás során hozott döntés végrehajtásának tartalmára.
- [35] A kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelme a fentiekben kifejtettek szerint alapos. Mindezekre tekintettel a bíróság a rendelkező részben foglaltak szerint a kérelmezett határozatát az Nsztv. 57. § (3) bekezdése alapján megváltoztatta és a kérdés hitelesítését megtagadta.
- [36] Tekintettel arra, hogy a bíróság a felülvizsgálati kérelemnek helyt adott, megállapította, hogy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A. § (5) bekezdése szerinti eljárási illetéket az állam viseli.
- [37] Ezen végzéssel szemben az Nsztv. 57. § (3) bekezdése alapján további jogorvoslatnak helye nincs.

Budapest Környéki Törvényszék
103.Kpk.750.080/2024/5.

7

Budapest, 2024. május 13.

dr. Szomszéd Éva s.k. dr. Dvoracek-Kutasi Dorottya s.k. dr. Rozgonyi-Wurst Katalin s.k.
a tanács elnöke előadó bíró bíró

SZOLNOK

Szolnokon kialakult helyzet hasonlít a körösladányira, mivel a terület nem az önkormányzaté, nem az önkormányzat cége a beruházó, ráadásul ez még kiemelt állami beruházás is.

A Szolnokon tervezett elektrolitgyár komoly vitákat váltott ki a helyi lakosok és az önkormányzat körében. A legfrissebb fejlemények szerint a város képviselő-testülete rendkívüli közgyűlést tartott az ügyben, ahol a kormánypárti képviselők támogatásukról biztosították a beruházást, míg az ellenzéki frakciók ellenezték.

<https://www.szoljon.hu/helyi-gazdasag/2025/03/elektrolituzem-szolnok-bejelentes-reakciok>

A lakosság petíciót indított, amelyben követelik a projekt leállítását és a döntéshozatal átláthatóságát. A tiltakozók szerint az üzem jelentős környezeti és egészségügyi kockázatokat hordozhat, különösen a vízbázis védelme szempontjából.

<https://www.szoljon.hu/helyi-kozelet/2025/03/szolnoki-lakossagi-forum-elektrolitgyar>

<https://www.szoljon.hu/helyi-kozelet/2025/03/elektrolitgyar-rendkivuli-kozgyules-nepszavazas-szolnok>

A beruházás mögött álló KunlunChem Hungary Kft. képviselője azt állítja, hogy az üzem biztonságosan működik, és jelentős iparűzési adót fizetne a városnak. Ugyanakkor a helyiek továbbra is tiltakoznak, és népszavazási kezdeményezés is indult.

A helyi Jegyző, majd a Helyi Választási Bizottság is elutasította a helyi népszavazási ívek hitelesítését.

<https://www.szoljon.hu/helyi-kozelet/2025/03/elektrolitgyar-nepszavazas-elutasitottak-szolnok>

Az elektrolit gyártással kapcsolatos írás: <https://www.szoljon.hu/helyi-gazdasag/2025/03/elektrolitgyar-szolnok-velemeney-dr-keki-sandor>

A beruházó cég vezetőjének interjúja:

<https://www.szoljon.hu/helyi-gazdasag/2025/03/elektrolituzem-kunlunchem-szolnok-interju>

HVI döntés

**Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Iroda Vezetőjének
1/2025. (III.18.) határozata
helyi népszavazási kérdés elutasításáról**

Az Agóra Egyesület (adószáma: 19344504-1-16, nyilvántartási száma: 16-02-0002915) megválasztott elnökeként Dr. Kovács Beáta helyi népszavazás szervezésének kezdeményezőjeként helyi népszavazásra javasolt alábbi kérdését:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”

annak okán, hogy az a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 36.§ (4) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg,

elutasítom, a kérdést nem terjesztem a Helyi Választási Bizottság elé.

Jelen határozatban foglaltak ellen jogorvoslatnak helye nincs, a döntés a közléssel jogerőssé válik.

A szervező a kérdést jelen határozat közlésétől számított 15 napon belül személyesen vagy postai úton (5000 Szolnok, Kossuth tér 9.) ismételten benyújthatja.

I n d o k o l á s

Az Agóra Egyesület megválasztott elnökeként - az egyesület következő adatainak feltüntetésével: adószáma: 19344504-1-16, nyilvántartási száma: 16-02-0002915 - Dr. Kovács Beáta 2025. március 13-án Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Irodájánál Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságához címzett helyi népszavazásra irányuló kezdeményezésként az alábbi helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtotta be:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”

A népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 40. § (1) bekezdése szerint, ha a kezdeményezés a helyi népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 35. §-ban, a 36. §-ban és a 38. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, a helyi választási iroda vezetője a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és a kérdést nem terjeszti a helyi választási bizottság elé.

Az Nsztv. 36. § (6) bekezdése szerint a kérdést személyesen vagy postai úton lehet benyújtani. A kérdés benyújtása papíralapú kezdeményezés személyes átadásával történt a helyi választási irodánál. A benyújtás módja a jogszabályi feltételeknek megfelel.

Az Nsztv. 35. § (1) bekezdése c) pontja szerint helyi népszavazás kitzzésére irányuló választópolgári kezdeményezést párton kívüli egyéb egyesület a létesítö okiratában meghatározott céllal összefüggö kérdésben szervezhet. Az Nsztv. 35. § (4) bekezdése szerint a helyi választási iroda az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenörzi.

A kezdeményezésben szereplö adatok alapján a helyi választási iroda az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenörizte és megállapította, hogy a kezdeményezö szervezöként megjelölt Agóra Egyesület a nyilvántartásban 2025. március 18. napján AGÓRA Szolnoki Közéleti Egyesület megnevezéssel, Agóra Egyesület rövidített névvel, 5000 Szolnok, Tófenék út 1-3. 2/54. székhellyel szerepel. A nyilvántartás tanúsága szerint az egyesület képviselöje általános terjedelmü képviselöi joggal Dr. Kovács Beáta Gabriella.

Az Nsztv. 40.§-ában foglaltak szerint az aláírásgyűjtö ívnek meg kell felelni a jogszabályi feltételeknek. Az Nsztv. 36. § (1) bekezdése szerint a szervezöknek a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtö ív mintapéldányán az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – a kérdés hitelesítése céljából – be kell nyújtania a helyi választási bizottsághoz. A (2) bekezdésben foglaltak szerint egy aláírásgyűjtö íven egy kérdés szerepelhet.

Az Nsztv. 44. § (1) bekezdésében foglaltak szerint helyi népszavazás kitzzésére irányuló választópolgári kezdeményezést az aláírásgyűjtö ív hitelesítési záradékkal ellátott mintapéldányáról készített másolaton lehet támogatni. A (2) bekezdésben foglaltak szerint az aláírásgyűjtö íven a saját kezü aláírás mellett – az aláírás hitelességének ellenörzése céljából – fel kell tüntetni a választópolgár olvasható családi és utónevét, személyi azonosítóját, valamint anyja nevét. A választópolgár adatainak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

A (3) bekezdésben foglaltak szerint az aláírásgyűjtö íven az aláírást gyűjtö személy feltüntetni nevét és személyi azonosítóját, továbbá az aláírásgyűjtö ívet az aláírásával látja el.

Fenti rendelkezések vizsgálata során a helyi választási iroda megállapította, hogy az aláírásgyűjtö ív mintapéldányát a kezdeményezö beadványához csatolta, azon a kérdéssel azonos oldalon szerepeltethetöek a választópolgár jogszabályban meghatározott fenti adatai és megjelenik a hitelesítési záradék helye. Az aláírásgyűjtö ív mintapéldánya tartalmazza az aláírást gyűjtö személy nevének feltüntetésének és személyi azonosítójának, valamint aláírásának helyét. Az aláírásgyűjtö ív mintapéldánya egy kérdést tartalmaz. Az aláírásgyűjtö ív formája a jogszabályi feltételeknek megfelel.

Az Nsztv 38.§-ának (1) és (2) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik.

„38. § (1) A kérdés benyújtását követően nem nyújtható be azonos tárgyú kérdés

- a) a helyi választási iroda vezetöjének a 40. § (1) bekezdése szerinti elutasító döntését követö tizenhat napon belül, ha az ismételt benyújtásra nem kerül sor,
- b) a kérdés hitelesítését megtagadó döntés jogeröre emelkedéséig,
- c) a helyi népszavazási kezdeményezés visszavonásáig,
- d) az aláírásgyűjtö ívek benyújtására rendelkezésre álló határidö eredménytelen elteltéig,
- e) a helyi népszavazás elrendelésének elutasításáról szóló határozat jogeröre emelkedéséig,
- f) a helyi népszavazás megtartásáig, vagy
- g) a 60. § (2) bekezdése szerinti idöszak lejártáig.

(2) Az (1) bekezdés a)–e) pontja szerinti esetben az ott megjelölt idöpontot követö harminc napon belül újabb, azonos tárgyú kérdést nem nyújthat be ugyanazon szervezö vagy ugyanazon, a 34. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kezdeményezö.”

A helyi választási iroda megállapította, hogy népszavazás kezdeményezése tárgyában fent meghatározott határidőkben azonos tárgyú kérdés benyújtására nem került sor, a kezdeményezés benyújtása ezen okból nem akadályozott.

Az Nsztv. 36. § (4) bekezdése szerint a párton kívüli egyéb egyesület a létesítő okiratát is csatolja a kérdés benyújtásakor. A helyi választási iroda az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.

A beadvány vizsgálata során megállapításra került, hogy a kezdeményezés nem felel meg az Nsztv. 36.§ (4) bekezdésében meghatározott feltételeknek, mert az egyesület létesítő okiratát a kérdés benyújtásakor Dr. Kovács Beáta nem csatolta. Emiatt az Nsztv. 35.§ (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, vagyis hogy az egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezi-e a népszavazást, a helyi választási iroda ellenőrizni nem tudta.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem az Nsztv. 40.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján, a 36.§ (4) bekezdésében foglaltak megfelelőségének hiánya okán a kezdeményezést elutasítottam és nem terjesztettem a Helyi Választási Bizottság elé.

A beadvány hivatalomhoz érkezésének dátuma 2025. március 13., határozatomat az ezen időponttól számított 5 napon belül, 2025. március 18. napján hoztam meg az Nsztv. 40. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

Határozatomat az Nsztv. 40.§ (1) bekezdése alapján hoztam, a jogorvoslati lehetőséget az Nsztv. 40.§ (2) bekezdése alapján zártam ki. A határozat tartalmára és közzétételére a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 46.§-ának, 47.§-ának, és 48.§ (3) bekezdésének rendelkezéseit alkalmaztam.

Szolnok, 2025. március 18.

Digitálisan aláírta: Dr.
Sebestyén Ildikó Klára
Dátum: 2025.03.18
14:04:43 +01'00'

Dr. Sebestyén Ildikó

Értesülnek:

- Agóra Egyesület, Dr. Kovács Beáta elnök - 5000 Szolnok, Tófenék út 1-3. 2/54.

HVB döntés

(Rövidített változat, az eredeti kb. 79 oldal)

**Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságának
2/2025. (IV.04.) HVB határozata
helyi népszavazás kitűzésére irányuló kezdeményezés elutasításáról**

Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága az alábbi határozatot hozza:

Az Agóra Egyesület (adószáma: 19344504-1-16, nyilvántartási száma: 16-02-0002915, székhelye 5000 Szolnok, Tófenék u. 1-3. 2/54.) megválasztott elnökeként Dr. Kovács Beáta helyi népszavazás szervezésének kezdeményezőjeként helyi népszavazásra javasolt alábbi kérdését:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”

annak okán, hogy az a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény 39. § (1) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg,

a Helyi Választási Bizottság elutasítja.

A határozat ellen bírósági felülvizsgálati kérelem nyújtható be a Debreceni Törvényszékhez (4025 Debrecen, Széchenyi u. 9.) címezve a megtámadott határozatot hozó helyi választási bizottságnál úgy, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a helyi választási bizottsághoz. Ha a határidő utolsó napja nem munkanapra esik, a határidő csak az azt követő legközelebbi munkanapon jár le. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidő jogvesztő.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizgálat iránti kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A határozat ellen bírósági felülvizsgálati kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet írásban Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságánál terjesztheti elő.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelem - választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdése szerinti - alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát vagy törzskönyvi számát
- papíralapú kérelem esetén a kérelem benyújtójának aláírását.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága a határozatát 8 napon belül az info.szolnok.hu honlapon közzéteszi.

Indokolás

Az Agóra Egyesület megválasztott elnökeként Dr. Kovács Beáta 2025. március 13-án Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Irodájánál Szolnok Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságához (a továbbiakban: HVB) címzett helyi népszavazásra irányuló kezdeményezésként az alábbi helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtotta be:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”

A beadvány vizsgálata során megállapításra került, hogy a kezdeményezés nem felelt meg a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 36.§ (4) bekezdésében meghatározott feltételeknek, mert az egyesület létesítő okiratát a kérdés benyújtásakor Dr. Kovács Beáta nem csatolta. Emiatt az Nsztv. 35.§ (1) bekezdés c) pontjában foglaltakat, vagyis hogy az egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezi-e a népszavazást, a helyi választási iroda ellenőrizni nem tudta. A Helyi Választási Iroda vezetője 1/2025. (III.18.) HVI határozatával az Nsztv. 40.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján, a 36.§ (4) bekezdésében foglaltak megfelelésének hiánya okán a kezdeményezést elutasította és nem terjesztette a HVB elé. A határozatot Dr. Kovács Beáta 2025. március 18. napján átvette.

Dr. Kovács Beáta az Agóra Szolnoki Közéleti Egyesület elnökeként és nevében - az egyesület következő adatainak feltüntetésével: adószáma: 19344504-1-16, nyilvántartási száma: 16-02-0002915, székhelye: 5000 Szolnok, Tófenék út 1-3. 2/54. - 2024. március 24. napján ismételtén kérelmet nyújtott be, melyben az alábbi helyi népszavazásra javasolt kérdést nyújtotta be:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”

A kérelemhez mellékként az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya, az Agóra Szolnoki Közéleti Egyesületére vonatkozóan a civil szervezetet nyilvántartó bíróság által kiállított kivonat, és az Agóra Szolnoki Közéleti Egyesület egységes szerkezetbe foglalt alapszabálya került csatolásra.

Az Nsztv. 32. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

Az Nsztv. 34. § (1) bekezdés c) pontja szerint helyi népszavazást kezdeményezhet az önkormányzati rendeletben meghatározott számú választópolgár, ami nem lehet kevesebb a választópolgárok tíz százalékánál, és nem lehet több a választópolgárok huszonöt százalékánál. A (2) bekezdésben foglaltak szerint a képviselő-testület köteles elrendelni a helyi népszavazást, ha azt az önkormányzati rendeletében meghatározott számú választópolgár kezdeményezte.

Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének Szolnok Megyei Jogú Város Önkormányzata Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 35/2024. (XI. 28.) önkormányzati rendeletének 57.§-a szerint helyi népszavazást a választópolgárok legalább 20%-a kezdeményezhet.

Az Nsztv. 35. § (1) bekezdése c) pontja szerint helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést párton kívüli egyéb egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezhet.

Az Nsztv. 36. § (1) bekezdése szerint a szervezőnek a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – a kérdés hitelesítése céljából – be kell nyújtania a helyi választási bizottsághoz. Ugyanezen szakasz (4) bekezdése szerint a párton kívüli egyéb egyesület a létesítő okiratát is csatolja a kérdés benyújtásakor. A helyi választási iroda az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.

Az Nsztv. 38. §-a szerint a kérdés benyújtását követően nem nyújtható be azonos tárgyú kérdés

- a) a helyi választási iroda vezetőjének a 40. § (1) bekezdése szerinti elutasító döntését követő tizenhat napon belül, ha az ismételt benyújtásra nem kerül sor,
- b) a kérdés hitelesítését megtagadó döntés jogerőre emelkedéséig,
- c) a helyi népszavazási kezdeményezés visszavonásáig,
- d) az aláírásgyűjtő ívek benyújtására rendelkezésre álló határidő eredménytelen elteltéig,
- e) a helyi népszavazás elrendelésének elutasításáról szóló határozat jogerőre emelkedéséig,
- f) a helyi népszavazás megtartásáig, vagy
- g) a 60. § (2) bekezdése szerinti időszak lejártáig.

A (2) bekezdés szerint az (1) bekezdés a)–e) pontja szerinti esetben az ott megjelölt időpontot követő harminc napon belül újabb, azonos tárgyú kérdést nem nyújthat be ugyanazon szervező vagy ugyanazon, a 34. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti kezdeményező.

A (3) bekezdés szerint két kérdés abban az esetben tekintendő azonos tárgyúnak, ha azok – akár részben – azonos vagy egymást kizáró kötelezettséget rónának a képviselő-testületre.

Az Nsztv. 40. § (1) bekezdése szerint, ha a kezdeményezés a helyi népszavazás jogintézményének alkotmányos céljával és rendeltetésével nyilvánvalóan ellentétes, vagy nem felel meg a 35. §-ban, a 36. §-ban és a 38. § (1) és (2) bekezdésében foglalt feltételeknek, továbbá ha az aláírásgyűjtő ív nem felel meg a jogszabályi feltételeknek, a helyi választási iroda vezetője a kérdést a benyújtásától számított öt napon belül határozattal elutasítja, és a kérdést nem terjeszti a helyi választási bizottság elé.

Az Nsztv. 39.§ (1) bekezdése szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

Az Nsztv. 40. § (2) bekezdése szerint a helyi választási iroda vezetőjének határozata ellen jogorvoslatnak helye nincs, de a szervező a kérdést ismételten benyújthatja. Az ismételten benyújtott kérdés hitelesítését a helyi választási bizottság napirendjére kell tűzni.

A (3) bekezdés szerint, ha a szervező a kérdést a helyi választási iroda vezetője elutasító határozatának közlését követő tizenöt napon belül nyújtja be ismételten, a 38. § alkalmazásában az első benyújtás időpontját kell a kérdés benyújtása időpontjának tekinteni.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

A (2) bekezdés szerint a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

Magyarország Alaptörvénye a helyi népszavazásról az alábbiak szerint rendelkezik:

„31. cikk

(1) Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek.

(2) A helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.

(3) A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.”

A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvényként a Magyarország helyi önkormányzatokról szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Möt.) határozza meg.

Az Möt. 4. §-a szerint a helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak.

A beadvány vizsgálata fenti jogszabályi rendelkezésekre tekintettel az alábbiak szerint történt.

A HVB a benyújtott kérelem vizsgálata során megállapította, hogy az Agóra Szolnoki Közéleti Egyesület képviselőjében Dr. Kovács Beáta által 2025. március 24. napján benyújtott kérdés a korábbi, 2024. március 13. napján benyújtott kérdéssel szó szerint megegyezik. A 2025. március 24. napján benyújtott és korábbi, 2024. március 13. napján benyújtott kezdeményezés esetében a benyújtó személye azonos, a 2025. március 24. napján benyújtott kezdeményezés a helyi választási iroda vezetője elutasító határozatának közlését követő tizenöt napon belül került ismételt benyújtásra, így a feltett kérdés az Nsztv. 40. § (3) bekezdése alkalmazásában ismételt benyújtott kérdésnek minősül és az Nsztv. 40. § (2) bekezdése értelmében az ismételt benyújtott kérdés hitelesítését a HVB napirendjére kell tűzni.

Az Nsztv. 36. § (6) bekezdése szerint a kérdést személyesen vagy postai úton lehet benyújtani. Az ismételt kérdés benyújtása papíralapú kezdeményezés személyes átadásával történt a helyi választási irodánál. A benyújtás módja a jogszabályi feltételeknek megfelel.

Az Nsztv. 36. § (4) bekezdése szerint a párton kívüli egyéb egyesület a létesítő okiratát is csatolja a kérdés benyújtásakor. A helyi választási iroda az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrzi.

Az Nsztv. 35. § (1) bekezdése c) pontja szerint helyi népszavazás kitűzésére irányuló választópolgári kezdeményezést párton kívüli egyéb egyesület a létesítő okiratában meghatározott céllal összefüggő kérdésben szervezhet.

A kezdeményezésben szereplő adatok alapján a helyi választási iroda az egyéb egyesület létezését és adatainak hitelességét a civil szervezetek bírósági nyilvántartásában ellenőrizte és megállapította, hogy a kezdeményező szervezőként megjelölt Agóra Egyesület a nyilvántartásban AGÓRA Szolnoki Közéleti Egyesület megnevezéssel, Agóra Egyesület rövidített névvel, 5000 Szolnok, Tófenék út 1-3. 2/54. székhellyel szerepel. A nyilvántartás tanúsága szerint az egyesület képviselője általános terjedelmű képviselői joggal Dr. Kovács Beáta Gabriella.

A Helyi Választási Iroda vezetőjének az Nsztv. 40. § (1) bekezdésében foglalt hatásköre alapján lefolytatott eljárásában az AGÓRA Szolnoki Közéleti Egyesület szervezői jogosultsága nem volt vizsgálható, mert alapszabályát csak a megismételt eljárásban nyújtotta be.

A HVB megállapítja, hogy az AGÓRA Szolnoki Közéleti Egyesület kérelemhez csatolt egységes szerkezetbe foglalt alapszabályának II.1. pontja szerint az „egyesület célja: Szolnok Megyei Jogú Város fejlesztése, élhetőbbé tétele, és lakói érdekének képviselése a helyi közéletben.”

Fentiekre tekintettel a HVB megállapítja, hogy az AGÓRA Szolnoki Közéleti Egyesület a benyújtott népszavazási kérdésben, mivel az összefügg alapszabálya II.1. pontjában megfogalmazott céljával, szervezőként eljárhat.

Az Nsztv. 40.§-ában foglaltak szerint az aláírásgyűjtő ívnek meg kell felelni a jogszabályi feltételeknek. Az Nsztv. 36. § (1) bekezdése szerint a szervezőnek a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán az aláírásgyűjtés megkezdése előtt – a kérdés hitelesítése céljából – be kell nyújtania a helyi választási bizottsághoz. A (2) bekezdésben foglaltak szerint egy aláírásgyűjtő íven egy kérdés szerepelhet.

Az Nsztv. 44. § (1) bekezdésében foglaltak szerint helyi népszavazás kifizetésére irányuló választópolgári kezdeményezést az aláírásgyűjtő ív hitelesítési záradékkal ellátott mintapéldányáról készített másolaton lehet támogatni. A (2) bekezdésben foglaltak szerint az aláírásgyűjtő íven a saját kezű aláírás mellett – az aláírás hitelességének ellenőrzése céljából – fel kell tüntetni a választópolgár olvasható családi és utónevét, személyi azonosítóját, valamint anyja nevét. A választópolgár adatainak a kérdéssel azonos oldalon kell szerepelniük.

A (3) bekezdésben foglaltak szerint az aláírásgyűjtő íven az aláírást gyűjtő személy feltüntetni nevét és személyi azonosítóját, továbbá az aláírásgyűjtő ívet az aláírásával látja el.

Fenti rendelkezések vizsgálata során a HVB megállapította, hogy az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát a kezdeményező beadványához csatolta, azon a kérdéssel azonos oldalon szerepeltethetőek a választópolgár jogszabályban meghatározott fenti adatai és megjelenik a hitelesítési záradék helye. Az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya tartalmazza az aláírást gyűjtő személy nevének feltüntetésének és személyi azonosítójának, valamint aláírásának helyét. Az aláírásgyűjtő ív mintapéldánya egy kérdést tartalmaz. Az aláírásgyűjtő ív formája a jogszabályi feltételeknek megfelel.

A kérelem és a kérelem mellékletét képező aláírásgyűjtő ív mintapéldánya egy kérdést tartalmaz az alábbiak szerint:

„Egyetért-e Ön azzal, hogy a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”

Az Nsztv. 39.§-ában foglaltak szerint a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testületnek el kell tudni dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

Az Nsztv. 32.§ (1) bekezdése és Magyarország Alaptörvényének 31. cikke alapján Magyarországon a helyi önkormányzatok a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében működnek, helyi népszavazást a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről lehet tartani és helyi népszavazás a helyi önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó ügyben rendelkezhető el.

A kérdésben megfogalmazott, a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesítése nem minősül helyi közügynek, Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlésének e kérdés eldöntése nem tartozik hatáskörébe, a kérdés vonatkozásában döntéshozatali kötelezettség nem terheli. Szolnok Megyei Jogú Város

Közgyűlésének a beruházás végrehajtására befolyása nincsen. A HVB a korábbi joggyakorlat vizsgálata során megállapította, hogy a 3199/2024. (V. 31.) AB végzés a Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750/2024/4. sz.végzésének vizsgálata során egyetértett a Törvényszék azon érvelésével, mely szerint a jogalkotói egyértelműség hiányában nem hitelesíthető olyan kérdés, amely tekintetében „nem lehet megállapítani, hogy az eredményes és érvényes népszavazás következményeként az önkormányzat milyen intézkedések, lépések megtételére köteles, mely módon érne el a kérdésben meghatározott célt, ezáltal a helyi jogalkotó cselekvési iránya, illetve annak lehetséges tartalma nem azonosítható. (...). Az esetleges „nem” szavazatok többsége esetén továbbá az sem egyértelmű, hogy miként, hogyan kell értelmezni a kérdést, ami lényegében azt jelenti, hogy a kezdeményezés ebben a formájában nem ad pontos iránymutatást a népszavazás során hozott döntés végrehajtásának tartalmára.”

A HVB a fenti érveléssel egyetértve, azon álláspontra helyezkedik, hogy a feltett kérdés nem alkalmas arra, hogy a választópolgárok szándékát a döntéshozó hatáskörébe tartozó ügygel egyértelműen azonosítsa, mely megalapozza a kérdésre adott válasznak az Nsztv. 39.§-ában foglalt döntéshozatali kötelezettség meghatározására vonatkozó követelménnyel való ellentétességét.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt. A helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az e törvényben a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel. A (2) bekezdés szerint a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

Mindezek alapján a HVB a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

Az első beadvány érkezésének dátuma 2025. március 13., az ismételt kérdés érkezésének dátuma 2025. március 24., az Nsztv. 40.§ (3) bekezdése alkalmazásával a HVB a határozatát 30 napon belül hozta meg a Nsztv. 41. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

A HVB a határozatát az Nsztv. 41.§ (1) bekezdése alapján hozta meg. A határozat tartalmára és közlésére a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 46.§ (1) bekezdésének, 47.§-ának, és 48.§ (3) bekezdésének rendelkezései kerültek alkalmazásra.

A jogorvoslatra az Nsztv. 57.§ (1) bekezdésében, a Ve. 221.§-ában, 223.§ (1)-(3) bekezdésében, a 224.§ (1)-(4) bekezdéseiben, a 225.§-ában, a jogvesztő határidő számítására a Ve. 10. § (1)-(3) bekezdéseiben foglalt rendelkezések vonatkoznak.

Az illetékről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, a 39. § (3) bekezdés b) pontján, a 62. § (1) bekezdés s) pontján, valamint a Legfelsőbb Bíróság 2/2010. (III.23.) közigazgatási jogegységi határozatán alapul.

Szolnok, 2025. április 4.

Dr. Mosonyi Csaba Géza
elnök

Értesülnek:

Választási Bizottság tagjai helyben

Agóra Szolnoki Közéleti Egyesület, Dr. Kovács Beáta elnök – 5000 Szolnok, Tófenék u. 1-3. 2/54.

Időközben megszületett a **bíróági döntés**, mely szintén elutasította a népszavazási kezdeményezést.

<https://24.hu/belfold/2025/05/28/nepszavazas-szolnok-elektrolitgyar-elutasitas/>

Az ítélet:

https://info.szolnok.hu/files/100388499_Debreceni%20t%C3%B6rv%C3%A9nysz%C3%A9k%20v%C3%A9gz%C3%A9s%2011_II_104.pdf

Néhány részlet:

V é g z é s:

A bíróság a kérelmezett 2025. április 4. napján meghozott 2/2025. (IV.04.) számú HVB határozatát helybenhagyja.

A kérelmező szervezőként 2025. március 13-án helyi népszavazási kezdeményezést nyújtott be a kérelmezetthez a következő javasolt kérdésben: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”.

A kérelmezett utalt az Alkotmánybíróság 3199/2024. (V. 31.) AB végzésében (a továbbiakban: AB végzés) foglaltakra is, melyben az Alkotmánybíróság a kérelmezetti döntésben idézettek szerint a Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750/2024/4. számú végzésének vizsgálata során egyetértett a törvényszék azon érvelésével: jogalkotói egyértelműség hiányában nem hitelesíthető olyan kérdés, amely tekintetében nem lehet megállapítani, hogy az eredményes és érvényes népszavazás következményeként az önkormányzat milyen intézkedések, lépések megtételére köteles, mely módon érné el a kérdésben meghatározott célt, ezáltal a helyi jogalkotó cselekvési iránya, illetve annak lehetséges tartalma nem azonosítható. Az esetleges „nem” szavazatok többsége esetén továbbá az sem egyértelmű, hogy miként, hogyan kell értelmezni a kérdést, ami lényegében azt jelenti, hogy a kezdeményezés ebben a formájában nem ad pontos iránymutatást a népszavazás során hozott döntés végrehajtásának tartalmára.

Az előbb felhívott szabályok értelmében helyi népszavazást tartani a helyi önkormányzatot a helyi közügyek intézése körében megillető/terhelő – a képviselő-testület által gyakorolt – feladat- és hatáskörbe tartozó ügyben lehet. [68] Az Alaptörvény nem adja meg a helyi közügyek fogalmát, csupán feladat- és hatáskörökről rendelkezik, amikor 32. cikkének (1) bekezdésében megfogalmazza, hogy a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között a) rendeletet alkot; b) határozatot hoz; c) önállóan igazgat; d) meghatározza szervezeti és működési rendjét; e) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat; f) meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik; g) e célra felhasználható vagyoniával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat; h) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről; i) önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetések és elismerő címeket alapíthat; j) a feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat; k) szabadon társulhat más helyi önkormányzattal, érdek-képviselői szövetséget hozhat létre, feladat- és hatáskörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek; l) törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

Arra a kérelmező helyesen utalt, hogy az előző felsorolás nem zárt, a rendelkezés és annak utolsó pontja rámutat arra, hogy az Alaptörvény nem zárja le sem a helyi közügy fogalmát, sem az annak intézését biztosító hatásköröket, mivel további törvények kiegészíthetik azokat. A kérelmezett viszont helytállóan érvelt azzal, hogy önmagában a helyi közügyek vagy a feladat- és hatáskörök megjelölése, esetlegesen az önként vállalható feladatok lehetősége még nem jelenti azt, hogy a helyi önkormányzat az adott körben mindenfajta döntést meghozhat. [70] Eleve korlátozza a helyi közügyek intézését az Alaptörvény 32. cikkének (1) bekezdése, amikor

az ott felsorolt hatáskörök tekintetében rögzíti, hogy azokat a helyi önkormányzat helyi közügyek intézése körében és törvény keretei között gyakorolja.

Az Alaptörvény a 32. cikkének (2) bekezdésében megfogalmazza azt is, hogy a helyi önkormányzatok milyen tárgykörben alkothatnak rendeletet, így feladatkörükben eljárva törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére (eredeti jogalkotói hatáskör), illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján (származékos jogalkotói hatáskör).

A 32. cikk (3) bekezdése pedig azt a követelményt is kinyilvánítja, hogy az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

Akár kötelező, akár önként vállalt feladatokról legyen tehát szó, azt a helyi közügy jelleg mellett a magasabb szintű jogszabályok is behatárolják.

Az Mötv. sem mindenre hatalmazza fel a helyi önkormányzatokat a törvényben felsorolt helyi közügyek esetén.

Az Mötv. 4. §-a szerint a helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak.

Az Mötv. 10. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.

Az Mötv. 13. § (1) bekezdése alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat például az 1. pontba sorolt településfejlesztés, településrendezés.

Az Mötv. 13. § (2) bekezdése kimondja, hogy törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

Az Mötv. 14. § (1) bekezdése pedig megfogalmazza, hogy az Mötv. 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok ellátásának részletes szabályait, ha e törvény másként nem rendelkezik, jogszabályok tartalmazzák.

Az Mötv. 10. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat – a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével – önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

Az Mötv. idézett rendelkezései alapján megállapítható, hogy bár a kérelmező által kiemelt „településfejlesztés, településrendezés” valóban szerepel a helyi közügyek körében ellátandó feladatok - nem kimerítő - felsorolásában, az Mötv. 13. § (1) bekezdésének felsorolása nem jelent teljeskörű feladat- és hatáskör-telepítést.

Az Mötv. 14. § (1) bekezdése ugyanis lényegében további (ágazati) jogszabályokra bízta azt, hogy a feladatellátás részletes szabályai, vagy akár az állam és az önkormányzatok közötti feladatmegosztás meghatározást nyerjenek.

(3) A szakmai konzultációt a települési önkormányzat a helyi építési szabályzatában kötelezővé teheti azzal, hogy annak helye van az épületek egyszerű bejelentési eljárásának megkezdése előtt is, és ebben az esetben a szakmai konzultációról készült jegyzőkönyv az egyszerű bejelentés mellékletét képezi. (4) A (2) bekezdés szerinti településképi-érvényesítési eszközök alkalmazásának általános szabályait kormányrendelet, részletes szabályait az egyes önkormányzatok helyi építési szabályzata tartalmazza. 98. § [A településképi véleményezési eljárás] (1) A helyi önkormányzat településképi véleményezési eljárásban – a megkeresés beérkezésétől számított 15 napon belül, a településképi követelmények teljesítésével kapcsolatban – véleményt adhat kormányrendeletben meghatározott építésügyi hatósági engedély iránti kérelemhez. (2) Az önkormányzat az (1) bekezdés szerinti véleményének kialakításához köteles kikérni a helyi építészeti-műszaki tervtanács – vagy ha a településen a 63. § (1) bekezdése szerint nem működik helyi építészeti tervtanács, az önkormányzati főépítész – szakmai véleményét. A tervtanács eljárása és a főépítész szakmai előkészítése beszámít az (1) bekezdés szerinti eljárási határidőbe. (3) Ha az önkormányzat az (1) bekezdésben foglalt határidőn belül nem nyilvánít véleményt, azt támogató véleménynek kell tekinteni. (4) Ha a kérelmező az önkormányzat véleményével, jogszabálysértésre hivatkozással nem ért egyet, az építésügyi hatósági engedély iránti kérelem benyújtása előtt, a vélemény közlésétől számított 15 napon belül az ügyfél kifogással élhet. Ha a településképi vélemény az önkormányzati főépítész szakmai véleményét tartalmazza, a kifogást az állami főépítészhez, ha a helyi építészeti tervtanács szakmai véleményét tartalmazza, a kifogást a területi építészeti tervtanácshoz kell benyújtani. (5) Amennyiben a településképi vélemény a jogszabályban foglaltakkal ellentétes, annak egyedi ügyben való alkalmazását az állami főépítész vagy a területi építészeti tervtanács a kifogás benyújtásától számított 30 napon belül meghozott döntésével kizárhatja. (6) Az állami főépítész és a területi építészeti tervtanács feladatkörébe tartozó, jogszabályon alapuló véleménye köti az építésügyi hatóságot. 99. § [A településképi bejelentési eljárás] (1) A települési önkormányzat köteles településképi bejelentési eljárást lefolytatni a 97. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontjában foglalt esetekben, valamint – ha a helyi építési szabályzatban így rendelkezik – településképi bejelentési eljárást folytat le a 97. § (2) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglalt esetben. (2) A településképi bejelentési eljárást az ügyfél bejelentés formájában az illetékes önkormányzatnál kezdeményezi. A bejelentett tevékenység a bejelentés alapján megkezdhető, ha ahhoz hatósági engedély vagy egyszerű bejelentés nem szükséges, és az önkormányzat a tevékenység végzését a bejelentést követő 15 napon belül tudomásul vette és nem tiltja meg. (3) Az önkormányzat a (2) bekezdés szerinti álláspontjának kialakításához köteles kikérni az önkormányzati főépítész szakmai véleményét. 100. § [A településképi kötelezés és a településképi-védelmi bírság] (1) Ha az ingatlant érintően a) a településképi követelményeket, rendeltetésváltozás esetén a helyi építési szabályzatnak a megvalósítható, vagy a tiltott rendeltetésekre vonatkozó szabályait megsértették, b) az önkormányzat által elrendelt szakmai konzultáció, településképi véleményezési vagy településképi bejelentési eljárás lefolytatása nélkül vagy a konzultációról készült jegyzőkönyv megállapításától, az önkormányzati véleménytől, bejelentéstől eltérően kezdték meg az ilyen eljárás lefolytatásához kötött tevékenységet, az önkormányzat figyelmeztetést tartalmazó döntésében felhívja az ingatlantulajdonos figyelmét a jogszabálysértésre és megfelelő határidőt biztosít a jogszabálysértés megszüntetésére. (2) Az (1) bekezdés szerinti határidő eredménytelen eltelte esetén, az önkormányzat településképi kötelezés formájában – önkormányzati hatósági döntéssel – az ingatlan tulajdonosát az előírások betartására kötelezi, egyidejűleg – ha a helyi építési szabályzat lehetőséget biztosít településképi-védelmi bírság kiszabására – az ingatlantulajdonost településképi-védelmi bírság megfizetésére is kötelezi. A

településkép-védelmi bírság közigazgatási bírságnak minősül, amelynek összege legalább 200 000 forint, legfeljebb 2 000 000 forint. Ha a jogsértő állapotot határidőre nem szüntetik meg, a településkép-védelmi bírság ismételten kiszabható. (3) Az (1) bekezdés szerinti határidő eredménytelen eltelte esetén helyszíni bírság is alkalmazható. (4) A településkép-védelmi bírság az önkormányzat bevételeit képezi.” [87] Ezen szabályok értelmében az önkormányzatok településkép-érvényesítési eszközeinek köre korlátozott. [88] Egyik részük csupán konzultáció biztosítását (és nem döntést) tartalmaz és a helyi önkormányzat azt kötelezővé legfeljebb épületek egyszerű bejelentési eljárásának megkezdése előtti szakaszára írhatja elő, de nem építési engedély-köteles eljárásokra. A településképi véleményezési eljárás is csak kormányrendeletben meghatározott esetben része a nem az önkormányzat hatáskörébe tartozó építési engedélyezési eljárásoknak, a településképi bejelentési eljárás pedig a nem építési engedélyhez kötött építési tevékenységek eljárása, amely nyilvánvalóan nem gyáreépületekre vonatkozik. A településképi kötelezés vagy bírság is részben ezen jogintézményekhez kapcsolódik. [89] A kérelmező egyebekben nem fejtette ki, hogy konkrétan az adott Ipari Park vagy az azt magába foglaló tágabb terület, külterületi rész milyen jellegzetes, értékes, illetve hagyományt őrző építészeti arculattal és szerkezettel bír, amelynek építészeti, táji érték- vagy örökségvédelmi megőrzése vagy kialakítása településképi követelmények rendeleti megfogalmazására adhat alapot. [90] A helyi önkormányzatok településkép-érvényesítési eszközeire utalás (Méptv. 22. §-a (2) bekezdésének b) pontja és 84. § (1) bekezdésének g) pontja) mindezek miatt alaptalan volt. [91] A Méptv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint az építészettel, az építésgazdasággal és a műemlékvédelemmel összefüggő jogalkotási, igazgatási és hatósági feladatellátás biztosítása az állam feladata is. [92] A Méptv. 18. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a Kormány az építésügy és a műemlékvédelem központi feladatainak ellátása körében gondoskodik többek között az épített környezet védelméről és alakítását biztosító – a nemzetközi előírásokkal összhangban álló – kormányrendeletek elfogadásáról és felülvizsgálatáról.

A Méptv. 225. §-ának (1) bekezdése felhatalmazza a Kormányt, hogy rendeletben állapítsa meg többek között (1-2. pontok) a településrendezéssel kapcsolatos általános szakmai követelményeket és az azoktól való eltérés lehetőségét, az építményekkel kapcsolatos általános szakmai követelményeket és az azoktól való eltérés lehetőségét, valamint a tervezési program tartalmi követelményeit és azok részletes szakmai szabályait.

Utóbbi felhatalmazás alapján készült jogszabály a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló, 2025. január 1-jével hatályba lépő 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (TÉK.), melynek 135-136. §-ai 2027. június 30-áig még az OTÉK bizonyos fejezeteinek és mellékleteinek alkalmazását rendelik a helyi önkormányzati szabályozók kialakításakor. A helyi önkormányzatok tehát eleve egy magasabb szintű jogszabályhoz igazodva, eltérést engedő szabályai alapján alkotják meg helyi településrendezési szabályozóik nagy részét. [95] A Méptv. 225. §-ának (2) bekezdése arra is felhatalmazza a Kormányt, hogy rendeletben állapítsa meg a) a kiemelt jelentőségű ügyek körét, a kiemelt beruházások körét, a kiemelt beruházás helyszínét és közvetlen környezetét, valamint az építési tevékenységgel érintett telek közvetlen környezetébe tartozó, az építési tevékenység költséghatékony elvégzéséhez szükséges közterület díjmentes használatának feltétlenül szükséges időtartamát, b) a kiemelt jelentőségű ügyben eljáró hatóság vagy hatóságok kijelölését, c) a kiemelt jelentőségű ügyben a főispán feladatkörét, a koordináció részletes eljárási szabályait, d) valamennyi kiemelt beruházás esetén a megvalósításával összefüggő, az általánostól eltérő területrendezési követelményeket, eltérő településrendezési, építési, településképi és telekalakítási

követelményeket, eltérő örökségvédelmi, helyi védelemre és helyi emlékekre vonatkozó követelményeket, eltérő fás szárú növényekre vonatkozó követelményeket, valamint mindezekhez a kapcsolódó eljárási szabályokat, e) közcélú kiemelt beruházás esetében az eltérő tűzvédelmi követelményeket, az eltérő környezetvédelmi követelményeket, valamint mindezekhez a kapcsolódó eljárási szabályokat, f) kiemelt beruházással kapcsolatosan a változtatási, a telekalakítási és az építési tilalom alkalmazásának kizárását, valamint a 194. § (9) bekezdése szerinti kártalanítás részletes szabályait, g) a kiemelt beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó, közműszakaszt érintő munka elvégzésére és elszámolására vonatkozó részletes szabályokat, h) a kiemelt jelentőségű ügyek vonatkozásában a beruházó tájékoztatási kötelezettségének részletes szabályait.

A Méptv. 193. § (3) bekezdése szerint ipari parkban vagy logisztikai parkban megvalósuló kereskedelmi, szolgáltató, ipari, raktározási vagy logisztikai rendeltetésű építési beruházások abban az esetben is kiemelt beruházássá és az azokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű ügygyé nyilváníthatók, ha európai uniós és központi költségvetési támogatás felhasználása nélkül valósulnak meg.

A Méptv. a hivatkozott állami feladatokat és a Kormány jogalkotási felhatalmazását – mely utóbbiak alapján a jogszabályok bevezető része szerint és a Módr. előterjesztői indokolása értelmében a Korm. rendelet és a Módr. is született – nem köti a helyi önkormányzatok hozzájárulásához. [98] Éppen ezért a kérelmező által becsatolt két közgyűlési határozatnak sincs olyan joghatása, amely befolyásolta volna a népszavazási kezdeményezésben érintett, a kérelmezett által sem vitatottan (és a kérelmező által tulajdoni lappal részben igazoltan) Szolnok Megyei Jogú Város közigazgatási területéhez tartozó ingatlanokon megvalósuló beruházás nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházássá minősítését, továbbá azt, hogy a Kormány a beruházással érintett ingatlanok által lefedett területre sajátos településrendezési, építési, telekalakítási stb. követelményeket állapított meg. A két közgyűlési határozat a joghatását tekintve lényegében nem volt több a megismerés deklarálásánál.

Jelen ügyben a népszavazási kezdeményezésben javasolt kérdés az volt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a Szolnok, Abonyi út menti Ipari Park 049/3, 049/4, 049/5, 049/6, 049/8, 049/9, 049/11, 049/12, 049/13, 049/14, 049/15, 049/16, 049/17 hrsz.-ú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”

A kérelmező által sem vitatottan a kérdéssel érintett ingatlanok nem a helyi önkormányzat (vagy valamely érdekeltsége) tulajdonában állnak, a beruházás továbbá nem önkormányzati vagyomból létesül.

Az adott ingatlanokkal lefedett területre a Korm. rendelet 4/G. §-a részletes szabályokat ad mind az építési zónára, mind az elhelyezhető épületekre, a beépítés paramétereire, a telekalakítás követelményeire és arra is, hogy az ingatlanok tekintetében elrendelt változtatási tilalom, valamint telekalakítási és építési tilalom, korlátozás nem alkalmazandó – a következők szerint: „4/G. § (1) A 2. mellékletben foglalt táblázat B:136 mezőjében megjelölt ingatlanokra a beépítés egyedi szabályait a (2)–(4) bekezdés állapítja meg, azzal, hogy a) a hatályos településrendezési tervet és az OTÉK előírásait a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni, és b) ha a hatályos településrendezési terv vagy az OTÉK a beépítés (2)–(4) bekezdésben meghatározott sajátos szabályával ellentétes vagy azzal nem összeegyeztethető előírást tartalmaz, akkor a településrendezési tervet és az OTÉK-ot nem lehet alkalmazni. (2) A 2. mellékletben foglalt táblázat 136. sora szerinti beruházás esetében a 2. mellékletben foglalt

táblázat B:136 mezőjében megjelölt ingatlanok által lefedett földrészlet az OTÉK szerinti egyéb ipari gazdasági terület, valamint általános gazdasági terület, amelyen különösen gazdasági célú ipari, valamint a környezetre jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorló kereskedelmi, szolgáltató célú építmények, szállítványozási, raktározási és logisztikai célú építmények, irodaépületek és azok kiszolgáló építményei helyezhetők el. A vonatkozó sajátos beépítési szabályok és egyedi építési követelmények: a) a telkek beépítési módja szabadon álló, b) a zöldfelület megengedett legkisebb mértéke 20%, c) a beépítettség megengedett legnagyobb mértéke 50%, d) az épületmagasság megengedett legnagyobb mértéke 35 méter, e) a kialakítható telek legkisebb mértéke 2000 m², f) a telken elhelyezhető épületek és rendeltetési egységek száma nem korlátozott. (3) A 2. mellékletben foglalt táblázat 136. sora szerinti beruházással érintett ingatlanok tekintetében elrendelt változtatási tilalom, valamint a telekalakítási és építési tilalom nem alkalmazandó. (4) A 2. mellékletben foglalt táblázat B:136 mezőjében megjelölt beruházás esetében zöldfelületi tanúsítványt nem kell készíteni.”

Az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 1.pontjában tehát bármennyire is szerepel a településfejlesztés, településrendezés, az Alaptörvény 32. cikkének rendelkezései, valamint az Mötv. 14. § (1) bekezdése alapján a Korm. rendelettel ellentétes helyi önkormányzati rendelet, helyi építési szabályzatba foglalt rendelkezés nem alkotható.

A helyi önkormányzat képviselő-testülete az adott területre a jövőben sem rendelhet el építési tilalmat vagy korlátozást, hiszen magasabb szintű jogszabály: a Korm. rendelet a 4/G. §-ának (2) bekezdése az OTÉK 6. § (2) bekezdésében felsorolt beépítésre szánt területként, „egyéb ipari gazdasági terület”, „általános gazdasági terület” területhasználatot kötött ki a kérdéses ingatlanokkal lefedett részre, meghatározva az elhelyezhető építmények körét, a beépítés és telekalakítás részletes szabályait. A kérelmező által hivatkozott, a Korm. rendelet 4/G. §-ának (3) bekezdése pedig, amikor megfogalmazza, hogy a beruházással érintett ingatlanok tekintetében elrendelt változtatási tilalom, valamint a telekalakítási és építési tilalom nem alkalmazandó, nem pusztán a múltban elrendelt tilalomra vagy korlátozásra értelmezhető, hanem - különösen a (2) bekezdéssel együtt - a jövőbeni építési tilalmakra, korlátozásokra is, minden olyan tilalomra, korlátozásra, amely a Korm. rendelet 4/G. § (2) bekezdésébe ütköző előírásra vezet.

A kérelmező így a Méptv. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti, „telekalakítási és építési tilalom, valamint változtatási tilalom” jogintézmény helyi önkormányzat általi alkalmazására alaptalanul hivatkozott. Ugyanezen bekezdés f) pontjára úgyszintén, hiszen az abban szereplő „kisajátítás” jogintézmény a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (Kstv.) 2-5. §-ai szerint feltételezik azt a helyi szabályozóban már szereplő közérdekű célt is, mely a kisajátításra jogalapot teremthet, ilyen közérdekű célt azonban a kérelmező nem jelölt meg.

A kérelmező a Méptv. 84. §-a (1) bekezdésének d) és i)-k) pontjaiban, valamint 92. § (1) bekezdésében szereplő településrendezési szerződésre, helyi közút céljára történő lejegyzésre, útépitési és közművesítési hozzájárulásra és közterület-alakításra is pusztán hivatkozott, ám az ilyen jogintézmények létre utalásból nem állapítható meg, hogy a Korm. rendelet 4/G. §-ában foglaltakkal összeegyeztethető szabályozás ezen jogintézmények által hogyan valósítható meg.

A kérelmezett tehát csak felsorolt jogintézményeket, eszközöket, de azok pusztán felhívásával nem cáfolta azon kérelmezetti döntésben rögzített megállapítást, hogy a népszavazásra javasolt kérdésben szereplő beruházás létesítése nem helyi közügy.

A népszavazás kiegészítő jellegű jogintézmény, népszavazási kezdeményezéssel nem lehet magasabb szintű jogszabályban szabályozott, helyi közügynek nem minősülő ügyeket, ideértve a nemzetgazdasági, kiemelten közérdekű ügyeket a helyi közügy fogalma alá vonni az Alaptörvény sérelme nélkül, mert ez nemcsak a jogszabályok contra legem, hanem Alaptörvénnyel ellentétes értelmezését és alkalmazást is jelenti. A kérelmezett akkor követett volna el jogszabálysértést, ha nem tesz különbséget az országos és helyi közügyek között, nem állapítja meg, hogy az adott beruházás létesítése nem minősül helyi közügynek.

A bíróság sem fogadhat el contra legem és contra constitutionem értelmezést és jogalkalmazást azzal, hogy az országos és helyi közügyek között nem tesz különbséget és helyi közügynek nem minősülő ügyben kérdést hitelesít. Éppen ezért, helyi közügy hiányában a felülvizsgálati kérelem eleve nem volt teljesíthető.

A bíróságot nem kötik más törvényszékek eltérő ügyben hozott határozatai. Csupán a felülvizsgálati kérelem érvelésével összefüggésben utal arra, hogy a kérelmező által a helyi közügy kérdésében hivatkozott, a **Budapest Környéki Törvényszék 101.Kpk.720.123/2020/6. számú végzésében szereplő ügy és jelen ügy között párhuzam nem vonható.** A jelen jogorvoslati kérelemmel érintett ügyben ugyanis a Kormány élt a szabályozási felhatalmazással, tehát a hivatkozott törvényszéki határozat és az az által felhívott, BH2018.10.292 számú határozat, melyek pont ellentétes helyzet kapcsán hívják fel a helyi önkormányzat szabályozási kötelezettségét, eltérő tények mentén születtek.

Ami az egyértelműség kérdését illeti, az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

A kezdeményezésben javasolt kérdés egyértelműségére vonatkozó szabályozás – hasonlóan az országos népszavazási kezdeményezéseknél alkalmazott szabályhoz: az Nsztv. 9. § (1) bekezdéséhez – helyi népszavazás esetében is két részből áll.

Egyrészt a választópolgári egyértelműségből, mely azt a követelmény jelenti (elsősorban az országos népszavazások hasonló szabályozása kapcsán kiforrott gyakorlat alapján), hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie, ehhez az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni [ld.például a 29/2012. (V. 25.) AB határozatot vagy a 20/2023. (VIII. 7.) AB határozatot]. [113] Az egyértelműség másik része a jogalkalmazói egyértelműség. Az Alkotmánybíróság országos népszavazási kezdeményezéseket érintő ügyekben kifejtette, hogy az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alaptörvényben szabályozott törvényalkotási jogkörét korlátozza, mivel az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés - az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint - el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [vö. 51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360-361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].

A kérelmezett határozatában felhívott AB végzés döntésben idézett része lényegében ugyanezen gyakorlatot ülteti át a helyi népszavazási kezdeményezésre. A kérelmező sérelmével szemben tehát a kérelmezett döntése a jogalkalmazói egyértelműség kimunkált gyakorlatát, értelmezését rögzítette, nem pedig kizárólag egy üzemszerveket taglaló beruházásra vonatkozó kérdésre konkretizált álláspont volt.

A kérdéses beruházás létesítése nem minősült helyi közügynek, a kérelmező sem tudott ezt cáfoló előadást tenni a felülvizsgálati kérelmében. Éppen ezért azon megállapítás vitatása is alaptalan volt a részéről, miszerint a kérdésből a képviselő-testület nem tudja eldönteni: az „igen” vagy „nem” válasz esetén milyen döntés meghozatalára köteles.

A Kaposvári Törvényszék kérelmező által felhívott 20.Pk.20.884/2016/2. számú határozata egy teljesen más tényállású ügyet érintett, amelyben a helyi közügy fennállása nem volt vitatott, **ezen felül a helyi önkormányzat tulajdonosként is érintett volt, ilyen minőségében is tudott döntést hozni. A kérelmező által hivatkozott analógia így nem állt fenn.**

Mindezek alapján a bíróság a kérelmezett határozatát helybenhagyta.

SZOLNOK 2.

Helyi népszavazási kezdeményezés

A benyújtó szervezők: Györfi Mihály polgármester, önkormányzati képviselő, Dr. Füle István alpolgármester, önkormányzati képviselő, Borda Zoltán Tibor önkormányzati képviselő, Nagy István önkormányzati képviselő, Tóth Klaudia önkormányzati képviselő, Székács János önkormányzati képviselő.

A benyújtás időpontja: 2025. június 4.

A benyújtott kérdés:

„Egyetért Ön azzal, hogy Szolnok Megyei Jogú Város Közgyűlése új határozatban tiltakozzon Magyarország Kormányának döntése, a KumlunChem Hungary Kft. Szolnok Megyei Jogú Város közigazgatási területén tervezett veszélyes üzemű elektrolitgyárának megépítése ellen?”

Ez valójában annyi kötelezettséggel jár a közgyűlés számára, hogy írjanak egy levelet a Kormánynak, hogy tiltakoznak az elektrolit üzem építése ellen. Ehhez nem szükséges népszavazás, egy egyszerű többséges szavazás elegendő lenne. Az aláírásgyűjtés célja talán a lakossági támogatás felmérése.

HEVES

<https://www.heol.hu/helyi-kozelet/2024/08/40-milliardos-beruhazas-valosul-meg-hevesen-az-ellenzoi-kornyezetkarositastol-tartanak>

Hevesen tervezett NMP-oldószer tisztító és újrahasznosító üzem komoly tiltakozásokat váltott ki a helyi lakosok körében. A lakossági fórum, amelyet a város fideszes polgármestere, Sveiczer Sándor hívott össze, botrányba fulladt. A helyiek hevesen ellenezték az üzemet, és többen a polgármester lemondását követelték, mivel korábban tagadta, hogy akkumulátoripari beszállító üzem épülne a településen.

https://hvg.hu/kkv/20240930_heves-nmp-gyar-nepszavazas

https://hvg.hu/gazdasag/20240816_veszelyes-vegyi-anyag-Heves-LMP

A tiltakozások hatására a városvezetés végül népszavazást kezdeményezett az üzem létesítéséről. A helyiek szerint az NMP-oldószer magzatkárosító hatású, és korábban már kimutatták a gödi Samsung-gyár közelében a kutakban és a levegőben is. A beruházás ellen több mint 2200 aláírás gyűlt össze, és a helyiek demonstrációt is szerveztek.

<https://atlatszo.hu/orszagszerte/2024/09/04/nem-fogjuk-abbahagyni-hevesiek-tiltakoznak-a-varosukba-tervezett-nmp-gyar-ellen/>

A terület eladásával kapcsolatban a városvezetés korábban támogatta az üzem létesítését, de visszavonta a terület eladásáról szóló határozatát, így nem lesz üzem Hevesen.

<https://telex.hu/gazdasag/2024/10/01/heves-by-n-hungary-gyar-akkuberuhazas-nepszavazas>

<https://www.heol.hu/helyi-kozelet/2024/10/nem-epul-meg-a-hevesi-gyar>

A Képviselő-testület határozata:

Heves Város Önkormányzatának
Képviselő-testülete
3360 Heves, Erzsébet tér 2.

K i v o n a t

Heves Város Önkormányzata Képviselő-testületének 2024. szeptember 30-i testületi ülésének jegyzőkönyvéből

150/2024. (IX.30.) önkormányzati határozat

Heves Város Önkormányzat Képviselő-testülete megvitatta a BYN Hungary Kft-vel kötött adásvételi előszerződés felmondása tárgyában készült indítványt és a következő határozatot hozta:

1. Heves Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 2024. szeptember 26-i ülésén a BYN Hungary Kft-vel kötött adásvételi előszerződés közös megegyezéssel történő megszüntetését kezdeményező és elfogadott 147/2024. (IX. 26.) számú határozatát visszavonja és a BYN Hungary Kft, illetve Heves Város Önkormányzat között a Heves, külterület 025/35 hrsz. alatti ingatlanra kötött adásvételi előszerződést 2024. október 1. napjára felmondja.
2. Heves Város Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri Sveiczter Sándor polgármestert, hogy a BYN Hungary Kft-vel egyeztessen annak érdekében, hogy a cég az adott 50 millió forint és Áfa vételár visszafizetésére 2025. március 30. napjáig haladékot adjon, illetve a foglaltól tekintsen el.
3. Heves Város Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri és egyben kötelezi Sveiczter Sándor polgármestert a szerződést felmondó levél megküldésére a BYN Hungary Kft részére a jelen határozat szerint.

Felelős: Sveiczter Sándor polgármester
Határidő: értelem szerint

Heves, 2024. szeptember 30.

Dr. Kozma Judit

jegyzői hatáskörben eljáró aljegyző

Egy poszt a gyár létesítésével kapcsolatban, mely utal a kommunikáció hibáira.

Kiss Tamás önkormányzati képviselő, matematika-fizika szakos tanár és néhány hevesi szakember véleménye az eddig történekről.

Szakmai alapokra helyezett

magánvélemény a BYN Hungary Kft. beruházásának hevesi megvalósításáról A közelmúltban a város vezetése részéről olyan bejelentések, és ennek következményeképpen olyan események történtek, amire Heves történelmében nemigen találunk példát. Sokaknak a félelem a megvalósítandó üzemtől vagy a politikai hatalomtól, a kétség, a feszültség, az indulat, a bizalomvesztés a város, az ország vezetése felé, míg másoknak éppen a sikeres jövőbe vetett remény, a környék és a város fellendülésébe vetett hit vagy éppen a haszonlesés formálja a véleményét. Erre reflektálva osztjuk meg gondolatainkat. E sorok íróit a szülőföld szebb jövőjébe vetett hit, a fizika tudománya és a természet tisztelete kapcsolja össze.

A kialakult helyzet szinte minden hevesi lakos előtt ismert: Sveiczter Sándor polgármester április 27-i Facebook-bejegyzésében igyekezett megnyugtani a közvéleményt, hogy nincs szó akkumulátorgyár létesítéséről, csupán nagyszabású munkahelyteremtő projektet készítenek elő és több befektetővel zajlik a tárgyalás. Ez a háttér az önkormányzat földvásárlásának. Egy ilyen Facebook-bejegyzés és videó célja nyilvánvalóan a lakosság megnyugtatója kell, hogy legyen és az, hogy véget vessen a találgatásoknak és a lakosság körében terjedő pletykáknak. Ezek után augusztus 15-én mindenféle előzetes tájékoztatás nélkül szintén egy Facebook-bejegyzés keretein belül a polgármester kiadott egy közleményt, melyben tényként megállapítja, hogy a BYN Hungary Kft. oldószerbiztosító és újrahasznosító üzemét épít Heves mellett.

Az eljárás mód, ahogyan a lakosok előzetes tájékoztatása vagy megkérdezése nélkül ilyen horderejű döntést hoznak nem okozhat meglepetést egyetlen Magyarországon élő ember számára sem, az elmúlt években erre bőven találunk példát. Az sem döbbenhet meg senkit, hogy a Képviselőtestület több tagja az erről szóló előterjesztést az ülés előtt kapja kézhez, majd elvárják tőlük, hogy szavazzanak. Ennek oka magától értetődik: nem akarják, hogy a döntés előtt nyilvánosságra kerüljön bármiféle részlet is, illetve nem akarják, hogy felkészülten, a témát alaposan körbejárva kérdések záporozzanak egyes akadémikusoktól, képviselőktől. Az előbbit még bizonyos esetekben meg is lehet magyarázni, de nem akkor, amikor a lakosságra és a környezetre folyamatos többlet egészségügyi kockázatot jelentő ipari tevékenységet folytató üzemet terveznek építeni.

Nem vitatjuk azt, hogy egy ilyen üzem megvalósításának kommunikálása a lakosság felé úgy, hogy az a kedélyeket megnyugtassa, és az esetleges kétségeket és félelmeket eloszlassa rendkívül nehéz feladat. Azt sem állítjuk, hogy létezik olyan protokoll vagy metódus, ami ezt biztosítani tudja. Egy dolgot azonban az azóta lezajlott események kétséget kizáróan alátámasztanak: a városvezetés - akár külső nyomásra, akár önkaratból - ezt a lehető legrosszabbul kezelte és hatalmas, utólag már nem korrigálható hibákat vétett, társadalmi károkat okozott. Vegyük sorra most ezeket! Ha valakiben esetleg felmerült volna, akkor szeretnénk eloszlatni azt a rózsaszín álmot, hogy a világban ne működne olyan vegyi üzemek, ahol egészségi és/vagy környezeti veszélyt jelentő vegyi anyagot, vagy keveréket állítanak elő, hasznosítanak újra és igen, ezekre az anyagokra szükség van. Azzal kapcsolatban se legyen senkinek kétsége, hogy egy ilyen üzem lehet biztonságosan működtetni. Ennek feltételeit most nem részleteznénk, nem is vagyunk ebben kompetensek, az interneten mindenki talál olyan, hiteles szakemberektől származó publikációkat, tanulmányokat, amelyek megválaszolják minden felmerülő kérdésüket. Szerencsére sok nemzetközileg elismert szakember foglalkozik ezzel kis országunkban is. Két dolgot azonban egészen biztosan nem gondoltak át a hevesi döntéshozók, akik alatt a határozatot megszavazó képviselőket értjük. Egyrészt a magyar emberek nem bíznak abban, hogy egy kínai vállalat, vagy épp egy koreai konglomerátum betart minden rá vonatkozó biztonsági előírást.

Másrészt nem bíznak az ezt felügyelő magyar hatóságokban. A tapasztalat azt mutatja, hogy sajnos mind a kettőnek van valóságalapja. Csak egy példát hozva, tekintsük a gödi Samsung gyár esetét: bírósági döntés kell ahhoz, hogy a gyár és az állami hatósági szervek kiadják a víztározókból és a talajból vett mintákon végzett vizsgálatok eredményeit, és az esetleges többletkibocsátásról és környezetszennyezésről tartott lakossági fórumon sem az illetékes hatóságok, sem a területi országgyűlési képviselő, sem a megyei önkormányzat nem képviselteti magát.

A kialakult válság egyik fő oka, hogy az évtizedeken át magas színvonalon működő, független, de az állam által finanszírozott környezetvédelmi intézetek, laborok többségét módszeresen felszámolták. Hazánkban az a tendencia, hogy szakmai megoldások helyett jogi eszközökkel kezeli az állam a környezetvédelmi problémákat.

Az a véleményünk, hogy egy ilyen horderejű, sok kérdést felvető döntés meghozatala előtt alapos és gondos tájékoztatást kellene adni. Szerintünk ez kötelezettsége a megválasztott vezetőknek, és nem az elhallgatás mára már bevett, reflexé vált módszerét kellene alkalmazni, mert ez óhatatlanul bizonytalanságot szül a

közvéleményben, a bizonytalanság pedig félelmet generál. Ezek után számunkra egyáltalán nem volt meglepő, hogy felfokozott közhangulatban kellett megtartani az elkésett és rosszul szervezett lakossági tájékoztatót (nem fórumot!). Akit ez meglepetésként ért, az vagy nem gondolta végig alaposan a döntések következményeit, vagy egyszerűen nem tud logikusan gondolkodni.

A lakossági tájékoztató megszervezésének módja, miszerint a kérdéseket csak előzetesen, írásban lehet beadni, illetve a sajtó kizárása is téves út. A polgármester által hitelesnek beharangozott tájékoztató, amelyet egy szakmailag enyhén szólva kifogásolható előadás keretében terveztek lebonyolítani, nem érte el célját. Annak ellenére, hogy nem vagyunk az NMP-újrahasznosítás és az erre alkalmazott technológia szakértői - csendben hozzátesszük, hogy a meghívott előadó sem az - bátran állíthatjuk, hogy az előadás ordított súlyos formális hibáktól, szakmai ellentmondásoktól és pontatlanságoktól, amire a későbbiekben még visszatérünk. Az előadó mellett szólva, nem ez volt az oka a tájékoztató kudarcba fulladásának, hanem a már kialakult ingerült közhangulat, amellyel semmilyen szakértő sem tudott volna mit kezdeni. Nem véletlen, hogy külsős biztonsági cég embereivel akarták biztosítani az eseményt, ami egyébként annak a jele, hogy már régen nem a normális mederben folynak a dolgok. Azon lehet vitatkozni, hogy az ingerültségnek és elégedetlenségnek olyan módon történő hangot adás, ahogyan az történt, némelyik megnyilvánulás helyénvaló vagy sem, ez legyen ízlés dolga! Azt azonban látni kell, hogy a közvéleményt az eddig leírt hibák és hiányosságok tették a városvezetéssel szemben ellenségessé.

Hogyan kellett volna eljárni?

Azt minden Hevesen élő tapasztalja, hogy a település sok szempontból évtizedek óta sorvad. Ennek megállítására, sőt talán visszafordítására is alkalmas lehet egy nagyszabású, ipari beruházás. A polgármesternek a döntés meghozatala előtt egy lakossági fórum keretében a nagyközönség elé kellett volna tárnia, hogy van egy ilyen lehetőség, és ezzel élni kellene. Ütemtervet lehetett volna bemutatni olyan további lakossági fórumokról, amelyek keretein belül vitákat tartanak semleges felek között szakmai kérdésekről, szakértők bevonásával. Az ilyen nyilvános tájékoztatókon helyük volna az illetékes állami hatóságoknak, kormányzati tisztségviselőknek és szükségszerűen az érintett vállalat magasrangú vezetőinek, műszaki irányítóinak.

Természetesen egy ilyen ügyben a tájékoztató nem olyan egyszerű, mint ahogy azt sokan beállítani szeretnék, de kellő energia befektetésével ezek a lakossági fórumok megszervezhetőek, lebonyolíthatóak.

Ilyen módon az emberekre ömlő információsokaságból kihámozható az igazság. Mindenki megalapozott, megnyugtató választ kaphat arra, hogyan befolyásolja majd az életét, lakóhelyének jövőjét az új gyár. Ezután mérlegelhető (például egy helyi népszavazáson), hogy a vegyipari üzem működésével járó többletkockázatot megéri-e vállalni a megfelelően garantált előnyök tudatában. Csakis így kaphatott volna a többség számára elfogadható támogatottságot a tervezett beruházás.

Véleményünk szerint ennek meg lett volna az esélye. Ez az út lett volna az érdeke a lakosságnak, Heves vezetőségének és az országnak, hiszen egy követendő példát lehetett volna mutatni. Tegyé! lokálisan és gondolkozz globálisan!

A következőkben megindokoljuk, hogy miért tartjuk a szeptember 6-i tájékoztató elhangzott előadás több részletét tudományos szempontból aggályosnak.

A meghívott előadónak egyetlen célja volt: meggyőzni a hallgatóságot arról, hogy az NMP nem annyira veszélyes és nem jelent akkora kockázatot, mint ahogy azt az emberek gondolják.

De hol tévedett?

(1) Biczó úr az előadás első részében a mindennapjainkban rejlő kockázatokról beszélt, egyetemi szinten bemutatva a kockázat számszerűsíthetőségét. Elismerte, hogy egy vegyi üzem is jelent veszélyt az ott dolgozóakra és a környezetében élőkre, de gondolatmenete alapján ez a veszély hasonló ahhoz, hogy autóba, vagy repülőbe ülünk.

Így szerinte ez elfogadható, hiszen mindenki közlekedik.

Mi ezt egyértelmű félrevezetésnek tartjuk! A közlekedés kockázatát mindenki saját döntése alapján vállalja fel, amikor járművet használ. Ezzel szemben egy vegyi üzem a hétköznapi élet veszélyein túlmutató többletkockázatot jelent. Éppen ezért volna fontos, hogy az érintett lakosságot megkérdezzék arról, hogy akarják-e ezt vállalni, szeretnének-e ezzel együtt élni.

(2) Biczó úr a benzinről a következőket mondta: Amikor tankolunk akár a fűkaszába, akár a motorba, akár az autóra, akkor érezzük a benzingőz szagát. Én nyilvánvalóan nem amellett pártolok, hogy ez egy normális dolog, minden nap ki vagyunk téve környezeti hatásoknak és mivel ezt megszoktuk, ebben nőtünk föl, emiatt senki nem izgul. Ekkor az előadó bemutatta a benzin biztonsági adatlapjának egy részletét, felsorolta pár toxikus hatását, majd így folytatta: Itt van az LD 50, ez a letális dózis. Ez azt mondja (...) mennyit kell itatni ahhoz, hogy 100 patkányból 50 elpusztuljon. Az az anyag, amit nagyapáink, apáink óta ezzel együtt élünk, akár az autóban, akár a fűkaszában bárhol használunk, ilyen rohadt veszélyes, hogy testsúlykilogrammonként 5 gramm már az, aki megkapja, annak az 50%-a meghal és mégis tankolunk, mégis használjuk.

Ahhoz, hogy lássuk, hogy ez a gondolatmenet miért téves, kétféle hatás jelentését kell

tisztáznunk:

- Üzemi balesetek során merülhet fel, hogy egy-egy dolgozó szervezetébe annyi veszélyes anyag kerül, hogy annak rövid időn belül tapasztalható tünetei (rosszullét, hányinger, bőrpír, ájulás stb.) lesznek. Az ilyen, egyszeri alkalmakkal keletkező vegyi anyag-terhelés által okozott egészségkárosodás jellemzésére vezették be a „félhalálos dózis” határértéket (LD 50 : orvosi segítség nélkül a balesetet szenvedettek fele meghal).

- Egy vegyi üzem környezetében élő embereket ilyen hatás nem érhet. Az üzem normál működése során – a technológiától függően – kerül(het)nek kis mennyiségben, de folyamatosan a környezetbe veszélyes anyagok. Ezek állandó, de az előző pontban leírt tünetekkel nem járó terhelést okoznak. A káros hatások éveken, évtizedekkel később jelenhetnek meg a lakosság szűk részében szervi, idegrendszeri problémák, örökletes rendellenességek, vagy akár daganatos megbetegedések formájában. Tehát egy ilyen üzem közelében élőknek ideális esetben csak nagyon-nagyon kis eséllyel keletkeznek egészségügyi következmények. Ezek minimalizálása érdekében a veszélyes anyagok által okozott éves lakossági terhelésre rendkívül alacsony korlátokat határoznak meg a nemzetközi szabványok. Egy rendeltetészerűen, biztonságosan működő vegyi üzem, vagy akár atomerőmű közelében olyan alacsony a környezetterhelés, hogy gyakorlatilag nem lehet kimutatni a most felsorolt egészségkárosodások számának növekedését.

A két pontban leírtak alapján látható, hogy az előadó érvelése miért szakmai tévedés: összemosta a hatások két osztályát. Az alkalmasszerű, üzemi balesetekre vonatkozó terhelési határérték valójában több ezerszerese a lakosságra éves szinten vonatkozó terhelésnek. Az előadó az egyikkel bagatellizálta a másikat, ez pedig súlyos hiba!

(3) Az előadó annak kapcsán, hogy az Európai Munkahelyi Biztonsági és Egészségvédelmi Ügynökség (OSHA) be akarja-e tiltani az NMP-t egy publikáció (<https://www.osha.gov/sites/default/files/2010-05/mc-lookback-feb-2010-final-for-publication-may-2010.pdf>) két bekezdését mutatta be. A másodikból kiemelte, hogy az NMP-alapú oldószer gőznyomása kisebb, mint a klórtartalmúaké, ami csökkenti a belélegzés lehetőségét. Erre hivatkozva elmondta, hogy az NMP-t a klórtartalmú oldószerek kiváltására fejlesztették ki a vegyiparban. Vizsgáljuk az előadás ezen részén elmondottakat egy kicsit részletesebben! Nos, a hivatkozott írás a diklórmétán (MC vagy DCM) OSHA által 1997-ben kiadott használati szabályozását vizsgálta felül. Ebben a nagy terjedelmű anyagban az NMP egyetlen, az előadó által bemutatott bekezdésben szerepel, ahol az NMP-t az MC lehetséges alternatívájaként említik fémfestékek eltávolításánál és nyomtatott áramkörök tisztításánál, és a szóban forgó rész az USA Hadseregének a szennyezés megelőzésének lehetőségeiről szóló kézikönyvére hivatkozik (<https://p2infohous.e.org/ref/38/37102.htm>). Ebben a kisebb gőznyomás és kémiai stabilitás mellett leírják, hogy a Légierő nem tartja az NMP-t az MC ígéretes alternatívájának, annak reprodukciós toxicitásával kapcsolatos aggályok, ára és lassabb hatásmechanizmusa miatt, és csak kisebb alkalmazásokra ajánlják. Az OSHA által kiadott felülvizsgálat arra a következtetésre jut, hogy az MC-szabvány megvédte a munkavállalókat a káros egészségügyi hatásoktól és az MC lehetséges alternatíváinak toxicitását minden esetben ellenőrizni kell. A most leírtakkal természetesen nem a klórtartalmú oldószerek mellett akarunk érvelni, hiszen mérgezőek, hanem arra akarunk rávilágítani, hogy az előadó megfogalmazása nem volt pontos – úgy is mondhatnánk félrevezető volt – mert azt sugallta, hogy a klórtartalmú oldószerek (MC, MEK) kiválthatóak az NMP-vel. Pontosan a hivatkozott írásokból derül ki, hogy ez korántsem igaz minden alkalmazásra. Külön felhívnánk a figyelmet a mennyiségekre: az előadó által hivatkozott alkalmazásokban jóval kisebb mértékben veszik igénybe az NMP-t a Hevesre tervezett üzemhez képest, hiszen utóbbi esetben minden bizonnyal ezer tonnáról beszélhetünk.

(4) Idézzük, mit mondott Biczó úr az NMP talajba jutásának következményeiről: Az NMP bejut a talajba miközben meg, keveredik a vízzel és folyamatosan hígul, bomlik. Ezzel kapcsolatban az a probléma, hogy egy gyár

folyamatosan bocsátja ki az NMP-t, ezért mindig van utánpótlása az anyagnak. Ilyenkor kialakul az úgynevezett „dinamikus egyensúly”, ami azt jelenti, hogy a vegyi anyag állandó mennyiségben van jelen a talajban.

Meg kell jegyeznünk, hogy az NMP szerves oldószerként idővel kevésbé összetett molekulákra bomlik. Ezért jó lett volna az előadáson hallani valamit a bomlástermékekről, és azok veszélyeiről is.

(5) A mérnök úr megjegyezte azt is, hogy a dinnye gyökere nem hatol le az NMP-vel terhelt talajvízig, így gyakorlatilag nincs mitől aggódnunk a hevesi dinnyetermelőknek. Az a körülmény azonban nem jutott eszébe, hogy talajvízes, fűrt kutas öntözést alkalmaznak a helyi gazdák. Ezt az egyik jelenlévő meg is jegyezte.

(6) Az előadó gyógyszerek, növények és egyéb, a hétköznapiakban használt termékek veszélyességéről is értekezett. A szalonna füstölése, az étolajban való sütés mellett beszélt a paracetamol lehetséges mellékhatásairól, illetve bizonyos gyógynövények magzatkárosító hatásairól is. A polgármesternek az még elnézhető, mivel ő laikus, hogy a gyógyszerek magzatkárosító hatását párhuzamba állítja az NMP toxicitásával és arra a következtetésre jut, hogy a medicinák veszélyesebbek, mint az NMP. Egy vegyész-mérnöktől azonban jobban átgondolt prezentáció várható el!

Egyrészt, szemben az NMP-vel és a legtöbb toxikus oldószerrel, a gyógyszerek emberi szervezetre gyakorolt hatásáról rendelkezésre állnak klinikai vizsgálatok, máskülönbem nem kerülhetek volna forgalomba. Másrészt, a kismamák a gyógyszerek, gyógynövények magzatkárosító mellékhatását elkerülhetik egy egészen megdöbbentő módszerrel: nem veszik be, illetve nem fogyasztják azokat. Ezen felül a terhességet végig felügyelő orvos eleve nem írja fel az ilyen gyógyszereket. Harmadrészt, a medicinákat azért szedjük, hogy egy kisebb kockázat vállalásával egy nagyobb, a betegségek által okozott kockázatot elkerüljünk.

Az előadó a prezentációját nem tudta befejezni, mivel Sveiczter Sándor az uralkodó hangulat miatt a tájékoztatót berekesztette. Mi úgy gondoljuk, hogy a fentebb leírtak rávilágítanak, hogy az előadás tökéletesen alkalmatlan volt arra a célra, amire szánták.

- Nem nyugtatta meg a lakosságot.

- A felmerülő kérdésekre semmilyen választ sem kaptak azok, akik a polgármester kérésének megfelelően feltették azokat. (Válaszok azóta sincsenek.)

- Sok, véleményünk szerint teljesen felesleges, a témához nem tartozó dolog túl nagy hangsúlyt kapott az előadáson, párosulva szakmailag kifogásolható, pontatlan okfejtésekkel. Helyettük már az elején azt kellett volna hangsúlyozni, hogy egy ilyen üzem folyamatos járulékos kockázatot jelent a lakosságnak, melyek ezek a kockázatok, és a kivitelező vállalat milyen mérnöki gátakat valósít meg, hogy a veszélyeket az észszerűen elérhető legalacsonyabb szintre szorítsa.

Összefoglalva a tapasztalatokat elmondható, hogy az előzetesen elkövetett politikai hibák sorozatának köszönhetően a Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének sem lett volna esélye megnyugtatni a kialakult közhangulatot. Tetőzi a bajt, hogy a meghívott előadó egyoldalúan közelítette meg a problémakört, s ezzel növelte a bizalmatlanságot.

Írásunkkal szerettünk volna rámutatni arra, hogy kellő megfontoltsággal, hátsó szándékok nélkül, közérthető szakmai magyarázatokkal is lehet a lakossággal kommunikálni. Így talán a reakciók is másképp alakultak volna...

Heves, 2024. szeptember 21.

Andorfi István, okleveles fizikus, PhD hallgató

Deli Gábor, fizikus

Kárpáti Péter Gábor, okleveles mérnök-fizikus

Kis Tamás, matematika-fizika szakos tanár

Pataki Attila, fizikus

MŰKÖDŐ AKKUMULÁTOR IPARI VÁLLALKOZÁSOK

KOMÁROM

Komáromban az **SK Battery Manufacturing Kft.** működtet egy jelentős akkumulátorgyárat, amely **elektromos autókhoz** gyárt akkumulátorokat. Az üzem **ipar 4.0 technológiát** alkalmaz, és évente több mint **140 ezer elektromos járművet** lát el akkumulátorokkal. A gyár kapacitása folyamatosan bővül, és a Volkswagen számára is beszállít³.

A vállalat **robotizált gyártósorokat** használ, és több mint **1400 dolgozót** foglalkoztat. A komáromi üzem az egyik legnagyobb akkumulátorgyártó létesítmény Magyarországon, és jelentős szerepet játszik az európai elektromos járműipar ellátásában¹.

Felmerült környezetvédelmi panaszok:

A helyiek szerint az SK Innovation üzemének működése negatív hatással van a környezetre, különösen a Koppánymonostor nevű városrészben, amely korábban üdülőövezetként funkcionált.

A civil szervezetek és lakosok többször jelezték, hogy szúrós szag terjedt a gyár környékén, amely irritálta a szemet és a torkot. Egyes dolgozók fejfájásra panaszkodtak, és néhányukat mentők vitték el.

A Greenpeace nyomására a hatóságok jelentősen csökkentették az SK Innovation akkumulátorgyárainak engedélyezett károsanyag-kibocsátási szintjét.

<https://forbes.hu/zold/fordulat-a-komaromi-akkugyar-botrany-ugyeben/>

GÖD

Gödön a **Samsung SDI** működtet egy jelentős akkumulátorgyárat, amely az elektromos járművekhez gyárt akkumulátorokat. A vállalat már két gyárat üzemeltet a városban, és a legfrissebb hírek szerint **harmadik üzem** építését is tervezi, amely 2026 és 2032 között akár **500 ezer elektromos jármű akkumulátorát** állíthatja elő.

A gödi ipari övezetet a kormány **különleges gazdasági övezetté** nyilvánította, ami azt jelenti, hogy a helyi önkormányzat **elvesztette a rendelkezési jogot** a terület felett, és az ipari beruházásokból származó adóbevételeket Pest Vármegye Önkormányzata kezeli.

A Samsung SDI gyáraihoz kapcsolódóan további ipari beruházásokat is terveznek a térségben, amelyek az **elektromos hajtás értékláncához** kapcsolódnak.

A gödi Samsung SDI akkumulátorgyár környezetvédelmi problémái között kiemelkedik az **N-metil-2-pirrolidon (NMP) szennyezés**. A Greenpeace vizsgálatai szerint **2019 és 2022 között 88 tonna NMP került a levegőbe**, a legnagyobb mennyiség **2021-ben**, amikor **81,5 tonna** távozott az üzem légszennyező pontforrásain.

2024 februárjában egy újabb szennyezési eset történt: **oldószerrel szennyezett kommunális szennyvíz ömlött a gödi földekre**, amely reprodukciót károsító hatású lehet. A Greenpeace és a Göd-ÉRT Egyesület mintát vett a szennyezett vízből, és kimutatták az NMP jelenlétét. A szervezet az illetékes hatóságoktól információt kért az esetről, de eddig nem kapott érdemi választ².

A Greenpeace országos petíciót indított, amelyben **szigorúbb szabályozást és stratégiai vizsgálatot** követel az akkumulátoripari létesítmények engedélyezése előtt

A gödi vizsgálati eredmények (2025):

2025-ben is felmerültek környezetvédelmi problémák a gödi Samsung SDI akkumulátorgyár körül. A Greenpeace vizsgálatai szerint a gyár közelében a talajban a megengedett határérték több mint kétszeresét meghaladó nikkelszennyezést találtak. Bár nincs közvetlen bizonyíték arra, hogy a szennyezés a Samsung üzeméből származik, a környéken nincs más nagy vegyi üzem, amely ilyen anyagokat használna.

Emellett továbbra is aggodalomra ad okot az N-metil-2-pirrolidon (NMP) szennyezés, amelyet korábban a talajvízben és a kommunális szennyvízben is kimutattak. Az anyag magzatkárosító hatású, és a helyi lakosok, valamint környezetvédelmi szervezetek sürgős intézkedéseket követelnek a hatóságoktól

https://www.greenpeace.org/static/planet4-hungary-stateless/2025/04/e15b01fb-973292_greenpeace_2025_k_04741_greenpeace_god_1_gdpr_sm.pdf

Göd saját környezet figyelő rendszert telepített

Gőzerővel készül Göd saját talajvízminőség-ellenőrző rendszere

Nem találtak NMP-t a mintákban

Újabb fontos állomáshoz érkezett a város saját talajvíz-ellenőrző rendszerének kiépítése.

Május második felében a közbeszerzési eljárás győztes cégének munkatársai összesen 19 furatot mélyítettek le, ezekből talaj- és talajvízmintákat vettek.

Az akkreditált laboratóriumi elemzés után elkészült a szakértői vélemény, és e szerint egyetlen talajvíz- és egyetlen talajmintában sem volt kimutatható az oldószer NMP komponens jelenléte. A részletekről kérdeztük az NNK Kft. képviselőjében Püski Imre okleveles környezetmérnököt.

– *Milyen célt szolgáltak a fúrások?*
– Az eljárás során mintákat vettünk a talajból és a talajvízből, hogy ezek laboratóriumi kiértékelése után, szakmai szempontok alapján születhessen döntés arról, hová érdemes majd telepíteni a város talajvízminőségét ellenőrző hat kútját. Tizenkilenc helyszínen fúrtunk le a talajba a talajvízszintig – három esetben nem sikerült talajvizet találni –, ezenkívül a felső rétegből talajmintát vettünk. A területről akkreditált módon összesen 16 talajvíz- és 328 talajmintát nyertünk. A talajmintákból a szerződés szerint csak a felületi mintái kerültek laboratóriumba. A hat állandó megfigyelőkút helyszínének meghatározása során egyúttal egy átfogó vizsgálat készült Göd talaj- és talajvízállapotáról.

– *Milyen szempontok figyelembevételével történtek a próbafúrások?*

– Az akkumulátorgyár körül 500, 1000 és 1500 méteres távolságban, koncentrikus kör alakban, a Duna felé mélyítettünk le fúrásokat, ezenkívül az M2-es gyorsforgalmi út túoldalán is végeztünk három fúrást. Ez utóbbi területen sajnos talajvizet nem találtunk, így mind a hat megfigyelőkutat a gyár és a Duna közötti területre javasoljuk telepíteni úgy, hogy illeszkedjenek a kiindulási elképzeléshez, vagyis a gyártól 500, 1000 és 1500 méteres távolsághoz.

– *A laboratóriumban milyen komponenseket vizsgáltak a mintákban?*

– A szerződésünk ezt pontosan meghatározta. Az összes talajmintánál megtörtént a vizsgálat fémekre és félfémekre, az NMP oldószerre, továbbá hat kiválasztott furatnál gyakorlatilag kiterjedt majdnem minden eddig ismert

Kammerer Zoltán polgármester a mintavételek egyik helyszínén Püski Imrével

és határértékkel rendelkező szennyező komponensre. A talajvízelemzések egyrészt lefedték az általános vízkémiai összetevőket, másrészt itt is vizsgálni kellett az akkumulátorgyártásból származó/származható esetleges alkotóelemeket, például a lítium- és az NMP-koncentrációt. A mintákat akkreditált laboratóriumok elemezték, az eredmények alapján készítettük el az értékelő szakvéleményünket. Ez gyakorlatilag egy alapállapotot tár elénk, a későbbiekben a rendszeres monitoring tevékenység során ehhez képest lehet majd a változásokat nyomon követni és azokból következtetéseket levonni.

– *Kíváncsián várjuk, mi szerepel az elkészült értékelő szakvéleményben!*

– A korábbi híradások ismeretében talán erre az adatra kíváncsiak a legtöbben: egyetlen vízmintában és egyet-

len talajmintában sem volt kimutatható az NMP komponens jelenléte. Az NMP egy oldószer, amit a korábban használt és veszélyes oldószerek kiváltására alkalmaznak és felhasználják az akkumulátorgyártásban is. Ellentétben számos korábbi oldószerral, az NMP-nek hivatalosan nem tudunk karcinogén, azaz rákkeltő hatásáról. Jellemző rá, hogy elég gyorsan bomlik, biológiai lebomlási ideje a termék biztonsági adattapja alapján kb. húsz nap. Tudni érdemes még az NMP-ről, hogy normál üzemenetben az akkumulátorgyár légszennyező anyagként bocsátja ki, és a légkörből „megfelelő” meteorológiai viszonyok között (például csapadékkal) tud eljutni a talajra, onnan pedig belemosódni a talajvízbe.

Az NMP nem szerepel a határértékeket tartalmazó rendeletben, jelenleg még nem dolgoztak ki rá határértéket.

Ugyanakkor a Magyar Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Tagozata idén áprilisban szakértői anyagot tett közzé a szennyvíz NMP koncentráció határértékének meghatározási szempontjairól: „ha egy olyan anyag kerül elő, ami természetben nem található meg és korábban nem használtak, és nincs benne jogszabályokban sem, ennek a megjelenése mindenképpen egyfajta környezetkárosodásnak a gyanúját kelti fel”, akkor a zéró tolerancia alkalmazását javasolják a jelen és jövő generációk védelme érdekében. Még egyszer hangsúlyozom: nem találtunk sem a talaj-, sem a talajvízmintában NMP-t.

– Milyen további eredményekre jutottak? Mérték olyan határérték-túllépéseket, amik miatt aggódni kellene?

– A talaj- és a talajvízminták fém- és félfém-koncentrációja minden esetben határértéken belülnek bizonyult. A minták közül hat furatban a cink B szennyezettségi határértéket meghaladó koncentrációban volt kimutatható. Ez azonban nem feltétlenül hozható összefüggésbe az akkumulátorgyárral, hiszen értéke közvetlenül az akkumulátorgyár melletti fúrásokban volt a legalacsonyabb, míg a Duna felé haladva egyre nőtt, ahogy a temető és a vasútállomás környékén is. Ennek valószínűleg geológiai vagy egyéb magyarázata van, javasoljuk a cink figyelését hosszú távon.

A nitrogénformák tekintetében több fúráspontra vett talajvízminta vizsgálati eredményei szintén meghaladták a B szennyezettségi határértékeket, ezek a nitrit, a nitrát, az ammónium. Ezek származhatnak mezőgazdasági tevékenységből, egyéb antropogén (emberi eredetű) szennyezésből, vagy jöhetnek szennyvizekből. Gyakorlatilag bármelyik településnél előfordulnak.

Gödön 3,34 és 80,8 mikrogramm/liter közötti lítiumkoncentrációt mérünk a talajvízben. A lítium – akárcsak az NMP – nem szerepel a határértékeket tartalmazó rendeletben, vagyis nem rendelhető hozzá B szennyezettségi határérték. A magas számot okozhatja a vulkanikus eredetű kőzet; ugyanakkor például a Balfi ásványvízben 222 mikrogramm/liter koncentrációjú lítium

Az NNK Kft. munkatársai összesen 19 furatot mélyítetttek le, ezekből talaj- és talajvízmintákat vettek

található. A lítiumot használják gyógyászati célra; nyugtató hatású, antidepresszáns vegyületként is számon tartják, de természetben megvan az a veszélye, hogy vízzel hevesen reagál, tűzveszélyes gázokat tud kibocsátani, vagy bőrráást, bőrirritációt is okozhat.

”

A hat állandó megfigyelőkút helyszínének meghatározása során egyúttal egy átfogó vizsgálat készült Göd talaj- és talajvízállapotáról

– Van okunk félni az említett magasabb koncentrációk miatt?

– Jelen vizsgálati eredmények ezt nem indokolják. Az akkumulátorgyártással összefüggésbe hozható szennyezőanyagok tekintetében ezt a kijelentést támasztja alá a mérési eredmények alapján lefuttatott kockázatértékelésünk, amely kiterjedt a humán, az ökológiai, valamint a földtani közeget és a felszín alatti vizeket érő kockázatok vizsgálatára egyaránt. Másodsorban pedig ha már a város beruházott a megfigyelőkutakra, az idősoros vizsgálatokkal lesz majd érdemes ezeket az adatokat, tendenciákat is nyomon követni, és azokból lehet majd következtetéseket levonni.

– Az NNK Kft. teljes projektmenedzselést végez Gödön. Mi történik ezekben a hetekben?

– Rengeteg tényezőt figyelembe véve a hat megfigyelőkút helyére megtettük a javaslatunkat, jelenleg az engedélyezési eljárás zajlik. A vízügyi igazgatóság – mint a felszín alatti vizek felett tulajdonosi, vagyongazdálkodási jogkörrel rendelkező szerv – már megadta a hozzájárulását; bizonyos kutak közműveket érintenek, ezért közműegyeztetés is zajlik; utána indul el a katasztrófavédelmi igazgatóságnál az engedélyeztetési procedura... Reálisan nézve a negyedik negyedévben várható, hogy az engedély birtokában belefoghatunk a kutak megvalósításába.

– Milyen gyakran érdemes ellenőrizni majd a talajvíz minőségét a megfigyelőkutaknál?

– Mi a negyedéves gyakoriságot javasoltuk. A gödiek szubjektív biztonságérzetét nagyban növeli majd a monitoringrendszer kiépítése, az a tudat, hogy a városnak saját és nyilvános mérési adatai lesznek. Az önkormányzat első kézből jut majd információhoz, ami óriási lépéselőnyt jelent: ha esetleg a mérési eredmények nem a megnyugtató irányba haladnak, azonnal megfelelő intézkedéseket kezdeményezhet a hatóságoknál Göd környezete és lakosainak egészsége védelmében.

Sz. G.

DEBRECEN

Debrecenben az akkumulátoripar továbbra is jelentős fejlődésen megy keresztül. A városban működő **CATL** és **Eve Power** akkumulátorgyárak csökkentik kibocsátásukat, és a városvezetés

hangsúlyozza, hogy az iparfejlesztés csak a környezetvédelmi és fenntarthatósági szempontok figyelembevételével történhet.

A BMW debreceni beruházása miatt újabb akkumulátorgyár létesítését jelentették be, amely az elektromos autókhoz szükséges energiátárolást biztosítja. A városvezetés szerint az ipari fejlesztések hozzájárulnak Debrecen gazdasági növekedéséhez, és az ipari parkok mérete jelentősen bővült az elmúlt években

<https://totalcar.hu/magazin/hirek/2025/05/21/kinai-befektetok-szerepe/>

https://www.haon.hu/helyi-kozelet/2025/01/akkumulatorgyar-debrecen-catl-eve-power#google_vignette

A lakossági tiltakozások

Debrecenben az akkumulátorgyárak ellen jelentős lakossági tiltakozás bontakozott ki, különösen a CATL és az Eve Power beruházásai kapcsán. A helyiek és civil szervezetek főként környezeti és vízbázisvédelmi aggályokat fogalmaztak meg, mivel az üzemek jelentős vízfelhasználással járnak, és a vegyi anyagok kezelése kockázatokat hordozhat.

A tiltakozások során több demonstrációt szerveztek, és jogi lépéseket is tettek, például bírósági kereseteket indítottak az engedélyezési eljárások ellen. Az ellenállás azonban nem volt eredményes, mert a kormány kiemelt beruházássá nyilvánította az akkumulátorgyárakat, így a helyi önkormányzatoknak korlátozott beleszólásuk volt a döntéshozatalba. Emellett a hatóságok és a beruházók nem vonták be megfelelően a lakosságot az előkészítési folyamatba, ami tovább növelte a feszültséget.

A civilek és aktivisták továbbra is próbálják napirenden tartani az ügyet, és országos szövetségbe tömörültek, hogy közösen lépjenek fel az akkumulátoripari beruházások ellen.

Zöld Őrszem Program

DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATAL
POLGÁRMESTERI KABINETIRODA

4024 Debrecen, Piac u. 20. • Tel/fax: (52) 511-571 • E-mail: kabinet@ph.debrecen.hu

Tisztelt Nemes Tibor!

Köszönettel vettük a MIAKO nevében küldött megkeresésüket és érdeklődésüket Debrecen levegőminőségének monitorozása iránt.

Debrecen vezetése mindig is egyértelműen kijelentette: a debreceniek egészsége, jövője és biztonsága nem lehet alku tárgya. Fenntartható gazdasági fejlődés csak fenntartható környezetben lehetséges. Ezért is kiemelten fontos, hogy a környezeti állapotokat folyamatosan megbízható adatok alapján követhessük nyomon.

Örömmel tájékoztatom, hogy a múlt héten indítottuk el, közel két éves előkészítést követően az országban egyedülálló módon a Zöld Őrszem Debrecen Környezeti Ellenőrző Rendszert, melyet a Debreceni Egyetem közreműködésével alakítottunk ki. Ez a hatóságoktól és ipari szereplőktől független monitoring rendszer az egyetemi professzorok és környezeti szakértők szaktudására építi hitelességét ezzel erősítve tovább a lakosság bizalmát.

A rendszer alapját 16 komplex mérőállomás és 2 felszíni vizes monitoring állomás alkotja, amelyek Debrecen teljes közigazgatási területét lefedik. Ezek az állomások a nap 24 órájában, a hét minden napján figyelik környezetünket, műszeres megfigyeléssel, folyamatos mintavételezéssel és elemzéssel követik nyomon az élővilágot, a felszíni és a felszín alatti vizeket, a talajt, a levegőt, illetve ezek változásait. A rendszer évente több mint 20 millió mérési adatot gyűjt, és ezeket az adatokat bárki számára elérhetővé teszi a Zöld Őrszem weboldalon, ahol mindenki hozzáférhet a levegő, a víz, a talaj és a biodiverzitás állapotát leíró adatsorokhoz és grafikonokhoz. Ez a transzparencia biztosítja, hogy a lakosság közvetlenül tájékozódhasson városunk környezeti állapotáról, és aktív részese lehessen a fenntarthatósági törekvéseknek.

A rendszer keretében kihelyezett mérőeszközök kiválasztása, szakmai kalibrálása és folyamatos felügyelete elismert egyetemi professzorok és környezeti szakértők feladata. A rendszer szakmai hitelesítése elengedhetetlen feltétele annak, hogy az abból származó adatokat hivatalos és tudományos célokra is használni lehessen, és azok megalapozott döntések alapjául szolgáljanak.

Mindezekre tekintettel a Zöld Őrszem üzemeltetője nem kíván és nem is tud felelősséget vállalni olyan eszközök által szolgáltatott adatokért, amelyek nem részei a hitelesített és validált rendszernek. Ezért sajnós nem áll módunkban támogatni az Önök által javasolt eszközök telepítését a Zöld Őrszem rendszeréhez kapcsolódó helyszíneken.

Az Önök eszközeinek elhelyezése más, nyilvános közterületeken — a vonatkozó jogszabályok és az érintett közterület-fenntartó szervezetekkel történő előzetes egyeztetés mellett — saját költségükön kiépíthető. Felhívjuk azonban figyelmüket arra, hogy az ilyen módon telepített mérőeszközök által szolgáltatott, nem ellenőrzött adatokért kizárólag az Önök szervezete viseli a felelősséget, azok hivatalos értelmezéséért és felhasználásáért az Önkormányzat nem vállalhat felelősséget.

DEBRECEN MEGYEI JOGÚ VÁROS POLGÁRMESTERI HIVATAL
POLGÁRMESTERI KABINETIRODA

4024 Debrecen, Piac u. 20. • Tel/fax: (52) 511-571 • E-mail: kabinet@ph.debrecen.hu

Szeretném felajánlani szervezetük számára, hogy a Zöld Őrszem szakértőinek részvételével tekintsék meg a Mikepércsre is telepített mérőállomást. Ez alkalmat adhat arra, hogy a helyszínen részletesebb képet kapjanak a rendszer működéséről, a gyűjtött adatok típusáról, valamint a mérési eredmények gyakorlati alkalmazhatóságáról.

Debrecen, 2025. május 22

Tisztelettel:

Dr. Kovács Ádám Gábor
kabinetvezető

BÁTONYTERENYE

A Bátorterenyén tervezett és részben már működő akkumulátor-feldolgozó üzem, a Recycling Technologies Kft. (Recycult Kft.) létesítése és működése jelentős vihart kavart a helyi lakosság és a környezetvédők körében. Az alábbiakban összefoglaljuk az engedélyezési folyamatot, a felmerült problémákat, a lakossági ellenállást és a kapcsolódó környezeti aggályokat.

A Bátorterenyei akkumulátor-feldolgozó üzem az egykori Mátravidék Fémművek területén, Bátorterenyé külterületén, a 21-es főút mellett kapott helyet. A Recycult Kft. telephelye hulladék akkumulátorok gyűjtésével, előkezelésével és feldolgozásával foglalkozik. Az engedélyezési eljárás során a Nógrád Megyei Kormányhivatal adta ki az engedélyeket.

A Recycult Kft. 2023. szeptember 1-jén bejelentette, hogy megkezdte az üzemszerű működését. Fontos megjegyezni, hogy az üzemnek a környezetvédelmi engedélyt 2023. november 30-án módosították, kiterjesztve a tevékenységét veszélyes hulladékok, így akkumulátorok gyűjtésére, előkezelésére és feldolgozására is.

Az üzem működését kezdettől fogva élénk lakossági ellenállás kísérte. A környékbeliek a levegőben terjedő porra és erős, savanykás szagra panaszkodtak, különösen a Bátorterenyéhez tartozó Kisterenyé városrészben. A szaghatás a lakosok szerint égő műanyagra és savra emlékeztetett, és fejfájást, torokfájást, émelygést okozott. A panaszok nyomán több bejelentés is érkezett a hatóságokhoz.

A lakosok aggodalmait tovább fokozta, hogy az üzem működése során több alkalommal is tűz keletkezett a telephelyen. Bár a tüzesetekről a hatóságok általában azt közölték, hogy nem veszélyeztették a lakosságot, a gyakori incidensek növelték a bizalmatlanságot és a félelmet a környékbeliekben. Az egyik jelentősebb tüzeset 2024. május elején történt, ahol egy akkumulátor tárolására szolgáló csarnok gyulladt ki.

A lakossági elégedetlenség hatására több alkalommal is demonstrációkat szerveztek, követelve az üzem bezárását, vagy legalábbis a működés alapos felülvizsgálatát. A helyi önkormányzat is többször felszólalt az ügyben, kérve a hatóságok beavatkozását.

A Bátorterenyei akkumulátor-feldolgozóval kapcsolatban számos környezeti aggály merült fel:

Légszennyezés: A leggyakoribb panasz a levegőben terjedő por és a szaghatás, ami a környékbeliek egészségére is káros lehet. Különösen a feldolgozási folyamat során felszabaduló nehézfémek és savas gázok kibocsátása jelenthet kockázatot.

Vízszenyezés: Bár a Recycult Kft. technológiája zárt rendszerűnek van deklarálva, a balesetek, például a tüzesetek során keletkező oltóvíz, vagy a nem megfelelő tárolás következtében veszélyes anyagok juthatnak a talajba és a talajvízbe.

Talajszenyezés: A tárolás és feldolgozás során keletkező hulladékanyagok nem megfelelő kezelése talajszenyezéshez vezethet, ami hosszú távon veszélyeztetheti a helyi ökoszisztémát.

Tűzveszély: Az akkumulátorok, különösen a lítium-ion akkumulátorok rendkívül gyúlékonyak. A telephelyen történt több tüzeset is felhívta a figyelmet a nem megfelelő biztonsági intézkedésekre vagy a technológiai kockázatokra.

Az alábbi cikkek további részleteket tartalmaznak a Bányaterenyei akkumulátor-feldolgozó ügyéről:

https://nepszava.hu/3204145_batonyterenyen-akkumulator-ujrahasznosito-uzem-robbanas-jelentes

https://nepszava.hu/3239008_akkumulator-uzem-batonyterenye-ujraindulas-kormanyhivatal-szigoru-kontroll

https://nepszava.hu/3199428_eleguk-lett-a-batonyterenyeieknek-a-szennyezo-koreai-akkumulatorfeldolgozobol

<https://index.hu/belfold/2025/05/11/batonyterenye-akkumulator-feldolgozo-uzem-nograd-varmegye-sungeel-bovites-tiltakozas/?token=5ac458b85cac77a6a49295ddb03a3224>

https://hvg.hu/gazdasag/20230621_atlatszo_batonyterenye_akkumulatorgyar_rosszul_lettek_a_kormanyhivatalnokok

<https://168.hu/itthon/felfuggesztettek-a-batonyterenyei-akkumulator-feldolgozo-mukodeset-265068>

MIKEPÉRC

Civil szervezet: Mikepércsi Anyák a Környezetért Egyesület - MIAKÖ

<https://www.facebook.com/profile.php?id=100091405532381>

<https://debreciner.hu/cikk/tuntetnek-a-mikepercsi-anyak-es-a-tisza-szigetek-debrecen-debreciner-akkumulatorgyar>

HAJDÚSZOBOSZLÓ

Hajdúszoboszló Város Önkormányzat készített egy tanulmányt a Debrecenben épülő akkumulátor gyárak hatásairól Hajdúszoboszlóra vonatkozóan:

https://www.hajduszoboszlo.eu/Hszob/webdocs/Files/PortalDocMix/xoulqh1c.xyn_Szak%C3%A9rt%C5%91i%20anyag-Hajd%C3%BAszoboszli%C3%B3%20V%C3%A1ros%20k%C3%B6rnyezeti%20hat%C3%A1sok%20vizsg%C3%A1lata.pdf

VÉSZTŐ

Vésztőn egy új akkumulátorfeldolgozó üzem létesítését tervezik, amely a lítium-ion akkumulátorok gyártása során keletkező száraz hulladékokat dolgozná fel. Az üzemet az NT Recycling Vésztő Kft. hozná létre, amely az érdi Electraplan-Termelő Kft.-vel közösen alapított vállalkozás. Az Electroplannak van Vésztőn telephelye.

https://hvg.hu/gazdasag/20250516_ujabb-akkumulatorbonto-ceg-veszto-nt-recycling

A beruházás célja, hogy mechanikai módszerekkel, tehát égetés és vegyi anyagok használata nélkül hasznosítsák újra az akkumulátorgyártás melléktermékeit, például anód- és katódfoióliákat. A cég hangsúlyozza, hogy nem használt akkumulátorokat dolgoznának fel, hanem kizárólag a gyártási folyamat során keletkező hulladékokat.

A projekt jelenleg korai előkészítő fázisban van, és a cég már egyeztetett a város képviselőivel. A lakossági fórumon telt ház volt, és a helyiek egy része aggodalmát fejezte ki a feldolgozó üzem környezeti hatásaival kapcsolatban.

<https://www.beol.hu/helyi-gazdasag/2025/05/veszto-akkumulator-gyar-electraplan>

Telex cikk a beruházásról:

<https://telex.hu/gazdasag/2025/05/16/gyar-akkumulatorbonto-hulladek-ipar?sfnsn=mo>

Népszavazást kezdeményezett a beruházó a helyi Önkormányzatnál.

Tisztelt Lakosság!

Az NT Recycling Vésztő Kft. kérésének megfelelően közzétesszük a Cég tájékoztatását:

Tisztelt Vésztői Lakosok!

Köszönjük a részvételt a lakossági fórumon. Köszönjük a kapott pozitív és negatív visszajelzéseket, tanácsokat, javaslatokat. Ezek segítettek megérteni az Önök viszonyulását, aggályait, kérdéseit a tervezett beruházással kapcsolatban.

Hiszünk abban, hogy egy ilyen beruházást csak a lakossággal együttműködve, átláthatóan lehet megvalósítani.

Hiszünk abban, hogy lehet egy ilyen beruházást felelősen és biztonságosan csinálni.

Meggyőződésünk, hogy egy átláthatóan, kontrolált körülmények között létrehozott és üzemeltetett ilyen jellegű beruházás mindannyiunk érdeke.

Meggyőződésünk, hogy a tervezett, száraz bemeneti anyagok mechanikai – égetés és kémiai reakciók nélküli- eljárás alapuló feldolgozása biztonságos.

Meggyőződésünk, hogy hiba lenne, ha egy ilyen, alapvetően műszaki kérdéshez az emberek politikai-érzelmi töltettel viszonyulnának.

A fentiek miatt úgy döntöttünk, hogy kezdeményezzük az Önkormányzatnál egy helyi, ügydöntő népszavazás kiírását a projekttel kapcsolatban.

Nekünk nincs titkolni valónk.

A népszavazás előtt szeretnénk egy átfogó, részletes tájékoztatást adni, mely során ismertetjük a Magyarországon kialakult környezetet, a technológia részleteit, előnyeit.

Mindenkit arra kérünk, hogy ismerje meg ezeket, és ezek alapján hozzon döntést.

A népszavazás pontos részletei, keretei, időpontja még nem ismert, ezeket szükséges kidolgoznunk az Önkormányzattal közösen.

„az NT Recycling Vésztő csapata”

A cég tevékenysége

3821 '25 Hulladékanyag-hasznosítás

Főtevékenység.

Bejegyzés kelte: 2025/04/15

<https://www.e-cegjegyzek.hu/?cegadatlap/0409017711/TaroltCegkivonat>

Várhatóan az önkormányzat nem ír ki népszavazást – véleményük szerint sem lehet - hanem más formában fogja kikérni a lakosság véleményét. Amit konkrétan javasolnak az egy szavazókörök kb. felét kinyitják 8-14 óra között és önkéntesek, illetve hivatali dolgozók részvételével lehet véleményt nyilvánítani a támogatásról, vagy nem támogatásról.

PÉCS

A 2025. május 27-én tartott Képviselő-testületi ülésen egy jelenlévő helyi lakos egy arról tájékoztatta a jelenlévőket, hogy Sósút mellett Pécsen is a lakosok megakadályozták meg az akkumulátor ipari beruházás megvalósítását.

<https://24.hu/fn/gazdasag/2024/02/19/pecs-beruhazas-szijarto-peter-akkugyar-akkumulatoripar-akkufeldolgozo-viz-ivoviz-tiltakozas/>

Civil szervezetek tartottak tájékoztatót.

<https://atlatszo.hu/orszagszerte/2024/01/24/aku-ipari-beruhazasoktol-tartva-rendeztek-lakossagi-forumot-pecsi-civil-szervezetek/>

Hivatalos álláspont és a jelenlegi helyzet:

A kormány és a HIPA hivatalosan azt kommunikálja, hogy nem tárgyalnak akkumulátorgyár, vagy annak összetevőinek gyártására, illetve újrahasznosítására vonatkozó beruházásról Pécs mellett. Ezt Joó István, a HIPA vezetője is megerősítette. Ugyanakkor kiemelt prioritásként kezelik Dél-Magyarország és Pécs gazdaságának fejlesztését, és egy 600 hektáros beruházási célterületet jelöltek ki Bicsérd és Kővágószőlős települések mellett. A terület előkészítési munkálatait a Pécsi Tudományegyetemet fenntartó alapítvány kapta meg.

Tehát egyértelműen cáfolható az elhangzott tájékoztatás.

<https://www.vg.hu/vilaggazdasag-magyar-gazdasag/2024/07/akkumulatorgyar-pecs-bejelentes>

NYÍREGYHÁZA

<https://jarmuipar.hu/2023/08/2025-ben-mar-termel-nyiregyhazi-akkugyar/>

<https://pecsaktual.hu/gazdasag/a-vilag-egyik-legnagyobb-akkumulatorgyartoja-jon-580-milliardos-gyar-epul/>

<https://www.portfolio.hu/gazdasag/20240222/beadta-a-nyiregyhazi-akkumulatorgyar-az-elso-kornyezetvedelmi-engedelykerelmet-670731>

Kapcsolódó beruházás:

<https://www.nyiregyhaza.hu/post/elkeszult-a-boysen-battery-components-hungary-kft.-nyiregyhazi-gyartouzeme-2025-03-19-71758>

Nyíregyházán a tervezett akkumulátorgyár-beruházás (Sunwoda) kapcsán számos lakossági megmozdulás és tiltakozás történt, illetve folyamatosan zajlanak a témát érintő események. Íme egy részletesebb áttekintés a konkrét történésekről:

A kezdetek és a titkolózás:

2023 eleje: Már ekkor megjelentek hírek arról, hogy Kínából érkező akkumulátorgyártó cégek érdeklődnek magyarországi beruházások iránt, és Nyíregyháza is szóba került potenciális helyszíneként.

2023. január: Közmeghallgatást tartottak egy akkumulátortakaró-tartólemez gyártó létesítményről (Boysen Battery Components Hungary Kft.) Nyíregyházán. Ez már akkor is aggodalmat keltett a helyiekben, hiszen sokan egy nagyobb akkumulátorgyár előszobáját látták

benne, annak ellenére, hogy az önkormányzat hangsúlyozta, nem akkumulátorgyárról, hanem lemezmegmunkáló üzemről van szó. A témával kapcsolatos kommenteket eltávolították az egyik helyi Facebook-csoportból, ami tovább erősítette a titkolózás érzését.

2023. február: Az LMP már ekkor figyelmeztette a lakosságot és a városvezetést, hogy a kormány "sunyi módon" egy újabb akkumulátorgyár telepítését tervezi Nyíregyházára, amit akkor még tagadtak. Ekkor szervezett a Nyíregyházi Társalgó szakpolitikai fórumot "Tét: a jövőnk – akkumulátorgyár?" címmel, ahol szakértők (Dr. Szabóné Bugán Ágnes, Dr. Györffy Dóra, Prof. Dr. Fábián István, Dr. Csipkés József) tájékoztatták a lakosságot a várható környezeti hatásokról. A hangsúly a higgadt szakmai beszélgetésen volt, nem a tüntetésen.

A bejelentés és a tiltakozások felerősödése:

2023. július 27.: Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter hivatalosan is bejelentette, hogy a kínai Sunwoda 580 milliárd forintos beruházással Nyíregyházán építi fel első európai üzemét, egy akkumulátorgyárat. Ezzel a hosszan tartó bizonytalanság véget ért, és a lakossági ellenállás felerősödött.

2023. augusztus 3.: Az LMP tiltakozó utcafórumot szervezett Nyíregyházán, a Kossuth téren, a Városlapító Atyák szobra előtt. A tüntetésen közel félezren vettek részt. Jelszavak hangzottak el, mint "Akkumulátorgyárat Felcsútra!", "Nem leszünk kínai gyarmat!", "Magyarország Európa pöcegödre!". Az eseményen Kanász-Nagy Máté, az LMP frakcióvezető-helyettese beszélt a "fordított gyarmatosításról", Schmuck Erzsébet társelnök pedig a Fidesz-KDNP "félrevezető" érveit bírálta. Az LMP írásban kért tájékoztatást Szijjártó Pétertől a beruházás víz- és energiaigényéről, a munkahelyekről és az állami támogatásról.

Folyamatos figyelem és fórumok:

2023. szeptember 26.: A Nyíregyházi Társalgó ismét nagy sikerű rendezvényt tartott, ahol a lakosságot tájékoztatták a tervezett akkugyár várható következményeiről. Ezen a fórumon is felszólaltak szakértők.

Rendszeres lakossági fórumok: A civil szervezetek és ellenzéki politikusok azóta is rendszeresen szerveznek lakossági fórumokat, ahol a helyiek tájékozódhatnak a legújabb fejleményekről, és kifejezhetik aggodalmaikat. A fórumok célja, hogy a lakosság minél jobban tisztában legyen a beruházás lehetséges következményeivel.

Online lakossági fórumok: Az önkormányzat is tartott online lakossági fórumokat egyes fejlesztésekről, bár ezek nem feltétlenül az akkumulátorgyárra fókuszáltak, de a téma megjelenhetett rajtuk.

Petíciók és aláírásgyűjtések: Folyamatosan zajlanak aláírásgyűjtések a beruházás ellen, hogy nyomást gyakoroljanak a döntéshozókra.

Környezetvédelmi engedélykérelmek figyelése: A Sunwoda 2024 februárjában nyújtotta be az első környezetvédelmi engedélykérelmét, ami tereprendezési és cölöpözési munkálatokra vonatkozott. A civil szervezetek és a lakosság éberrel figyelik az engedélyeztetési folyamatot, és igyekeznek minden jogszerű eszközt felhasználni a környezetvédelmi szempontok érvényesítésére.

Összességében tehát Nyíregyházán egy aktív és szervezett lakossági ellenállás alakult ki az akkumulátorgyár-beruházással szemben. A tiltakozások a kezdeti titkolózásból adódó

bizalmatlanság, a környezeti aggodalmak (víz, légszennyezés, hulladék) és a döntéshozatali folyamat transzparenciájának hiánya miatt erősödtek fel. A helyiek továbbra is igyekeznek minden lehetséges eszközzel (tüntetések, fórumok, petíciók, jogi eljárások figyelése) kiállni az érdekeikért és a környezet védelméért.

Nyíregyháza önkormányzatának álláspontja a Sunwoda akkumulátorgyár beruházásával kapcsolatban lényegében a következőképpen foglalható össze:

1. A beruházás támogatása és előnyei:

Gazdasági fejlődés: Az önkormányzat a beruházást a város gazdasági fejlődésének kulcsfontosságú elemeként értékeli. hangsúlyozzák, hogy a Sunwoda gyár hatalmas, 580 milliárd forintos értékével példátlan ipari beruházást jelent a város számára. Ez munkahelyteremtést, adóbevételeket és a helyi gazdaság élénkülését ígéri.

High-tech gyár, zöld megoldásokkal: Az önkormányzat kommunikációjában gyakran hangsúlyozza, hogy a Sunwoda egy modern, high-tech gyár lesz, amely a legkorszerűbb technológiákat alkalmazza. Kiemelik, hogy a cég a világ vezető akkumulátorgyártói közé tartozik, és jelentős kutatás-fejlesztési tevékenységet folytat.

Környezetvédelmi garanciák: A városvezetés igyekszik megnyugtatni a lakosságot a környezetvédelmi aggályok kapcsán. Kiemelik például, hogy a Sunwoda a vízigényének 90%-át tisztított szennyvízből fogja biztosítani, amit "rendkívüli teljesítményként" kommunikálnak. A zajvédelem fontosságát is hangsúlyozzák, és azt állítják, hogy első számú prioritásként kezelik a környezet megóvását és védelmét. Kovács Ferenc polgármester többször is kijelentette, hogy "az élőhelyünket, a környezetünket nem érheti veszély, veszélyeztetés sem, nem hogy kár".

Infrastruktúra fejlesztése: Az akkumulátorgyár-beruházáshoz kapcsolódóan jelentős ipari parki fejlesztések is zajlanak (pl. 138 milliárd forintos fejlesztési forrás az ipari park infrastruktúrájára), amit szintén a város fejlődésének részeként mutatnak be.

2. Kommunikáció és a lakossággal való viszony:

A beruházás bejelentése előtt, amikor még csak pletykák keringtek az akkumulátorgyárról, az önkormányzat és a Kormányhivatal is igyekezett tisztázni, hogy "nem épül akkumulátorgyár", hanem csak akkumulátortakaró-tartólemez gyártó létesítményről van szó. Ez a kommunikáció a hivatalos bejelentés után nyilvánvalóan megváltozott.

A civil szervezetek és az ellenzéki képviselők kritikája szerint az önkormányzat nem biztosít elegendő nyilvánosságot a beruházással kapcsolatos döntéseknek és egyeztetéseknek. Az ellenzék kezdeményezett rendkívüli képviselő-testületi ülést az akkumulátorgyár ügyében, de azt zárt ülésnek hirdették meg, ami a lakosság információszerzését és a közvitát gátolja.

Voltak esetek, amikor a városvezetés, különösen a polgármester, Kovács Ferenc, konfrontatív módon lépett fel az akkumulátorgyárral kapcsolatos kritikákat megfogalmazó ellenzéki képviselőkkel szemben. Emlékezetes eset volt, amikor a polgármester bemutatott egy momentumos képviselőnek, amikor az az akkumulátorgyárban való sormunka vállalásáról kérdezte. Ez a viselkedés tovább mélyítette a bizalmatlanságot a városvezetés és a lakosság egy része között.

"Zöld átállás" narratíva: Az önkormányzat a kormányzati kommunikációhoz hasonlóan a beruházást a "zöld átállás" és az elektromobilitás támogatásának részeként pozicionálja, kiemelve annak stratégiai fontosságát.

Összességében tehát Nyíregyháza önkormányzata erősen támogatja az akkumulátorgyár-beruházást, hangsúlyozva annak gazdasági előnyeit és a környezetvédelmi szempontok figyelembevételét. Ugyanakkor a lakosság és a civil szervezetek részéről felmerülő aggodalmak kezelése, valamint a kommunikáció transzparenciája terén sok kritika éri őket.

Népszavazás

A HVB elutasította a kérdés hitelesítését.

https://varoshaza.nyiregyhaza.hu/lib/valasztas2024/hvb/240522_nepszav_h_02.PDF

Bírósági eljárásról nincs elérhető információ.

IVÁNCSA

Az iváncsai akkumulátorgyár, melyet a dél-koreai SK On Hungary üzemeltet, egyike Magyarország legnagyobb zöldmezős beruházásainak. Az alábbiakban összefoglalom az építéssel, engedélyeztetéssel és lakossági elfogadással kapcsolatos főbb tudnivalókat:

Építés és beruházás

Indulás és méretek: Az építkezés 2021 májusában kezdődött, és az SK On Hungary harmadik európai gyára lett. A beruházás összértéke jelentős, és 135 hektáron, összesen 30 épület megvalósításával jön létre, melyek közül maga a gyár 120 ezer négyzetméter alapterületű. A tervek szerint évi 30 GWh gyártási kapacitással rendelkezik, ami elegendő akkumulátort biztosítana évente 140 ezer elektromos autóhoz.

Kivitelezés: A Market Építő Zrt. felelt a terület előkészítéséért, a földmunkákért, a szerkezetépítésért és a külső munkálatokért (út-, közműépítés, kertészet). A gépészeti és erőszármú feladatokat, valamint a technológiai munkákat koreai cégek végezték.

Balesetek: Sajnos az építkezés során több baleset is történt, köztük halálos kimenetelűek is, ami komoly aggodalmakat vetett fel a munkavédelmi előírások betartásával kapcsolatban.

Engedélyeztetés

Környezethasználati engedély: Az üzem 2023 augusztusában kapta meg a környezethasználati engedélyt a Fejér Vármegyei Kormányhivataltól. Az engedélyezés vitatott volt, mivel korábban, még a próbaüzem alatt több dolgozó rosszul lett a gyárban, és a céget 14 millió forintos bírsággal sújtották bejelentés nélküli veszélyes anyagok tárolása miatt.

Vízfogyasztás: Az üzem jelentős vízigénnyel rendelkezik: a környezethasználati engedély alapján naponta 5200-7000 köbméter vizet használ fel.

Környezeti hatásvizsgálat: Bár az akkumulátorgyárak esetében a környezeti hatásvizsgálat gyakran felmerül, az iváncsai gyár esetében is kritika érte a hatóságokat, hogy bizonyos esetekben nem írtak elő részletes vizsgálatokat. A hatóságok az eljárások gyors lefolytatását, valamint a szükséges szakkérdések vizsgálatát hangsúlyozzák a beruházások ellehetetlenülésének elkerülése érdekében.

Lakossági elfogadás és társadalmi hatások

Tiltakozások és aggodalmak: Az akkumulátorgyárak építése általában komoly társadalmi ellenállásba ütközik Magyarországon, és Iváncsa sem kivétel. A lakosság aggodalmait elsősorban a környezeti hatások (vízfogyasztás, légszennyezés), a munkavédelmi hiányosságok és a veszélyes anyagok tárolása jelenti.

Munkavállalói aggodalmak: Többször előfordultak fizetési problémák, sztrájkok és tömeges elbocsátások is a gyárban, főként a kölcsönzött munkaerő és vendégmunkások körében. Ez rávilágított az iparágban tapasztalható munkaerőpiaci bizonytalanságokra.

Politikai háttér: Az akkumulátorgyárak beruházása a kormány kiemelt célja, és a beruházások gyors megvalósítását igyekeznek elősegíteni, ami olykor feszültséget teremt a helyi lakossággal és a környezetvédelmi szervezetekkel.

Összességében az iváncsai akkumulátorgyár beruházása gazdasági szempontból jelentős, ugyanakkor számos környezetvédelmi és társadalmi kihívással jár, melyekre a lakosság és a civil szervezetek is igyekeznek felhívni a figyelmet.

Néhány újsághír:

<https://www.vg.hu/cegvilag/2024/06/ivancsai-akkumulatorgyar-teljes-fordulat-ujra-toboroznak>

<https://www.vg.hu/cegvilag/2024/07/ivancsai-akkumulatorgyar-a-koreaiak-elmondtak-mit-terveznek-az-uzemmel-nem-vart-kulonleges-helyzet>

VALÓJÁBAN MI AZ NMP?

<https://greenfo.hu/blog/akkumulatorgyari-tajkep-v-n-metil-pirrolidon-no12/> Ez egy nagyon zöld blog.

EU szabályozás: <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/21c814a6-c2f4-11e9-9d01-01aa75ed71a1>

Amerikai Egyesült Államok

Kalifornia államban az NMP-re vonatkozó megengedett expozíciós határérték (PEL) 1 ppm (4 mg/m³) 8 órás időtartamú átlagban, bőrkontaktusra vonatkozó figyelmeztetéssel. Ez azt jelenti, hogy az ipari munkavállalóknak ezen koncentráció felett történő expozíciója nem megengedett.

Európában ez az érték: 14 mg/m³

Az Egyesült Államok Környezetvédelmi Ügynöksége (EPA) már 2017-ben javasolta az N-metil-pirrolidon (NMP) betiltását, de végül csak **2023 decemberében vezettek be szigorúbb kibocsátási határértékeket**

A magyar szabályozás jelenleg 2 mg/m³.

Hol találkozhatunk NMP-t tartalmazó termékekkel?

Nagy mennyiségű vegyi anyagok - Extrahálási eljárások olyan fontos vegyi anyagok előállításához, mint például a butadién, az acetilén és az aromás vegyületek. A butadién a

gumiabroncsok és a mindennapi élet részét képező gumitermékek előállításához szükséges szintetikus gumi alapanyaga. → Ipari környezet. Extrahálás.

Olaj- és gázipari termékek - Extrahálási eljárások olaj- és gázipari termékek és az előállításukból származó kibocsátások tisztításához. Az NMP-t igénylő eljárás például a kéntelenítés, a CO₂, COS (karbonil-szulfid) és H₂S eltávolítása → Ipari környezet. Extrahálás.

Egyéb vegyi anyagok – Oldószer kémiai szintézishez más vegyi anyagok előállítása során. Ide tartozik például ömlesztett és finomvegyeszek, gyógyszerek és agrokémiai termékek előállítása. Az értékláncok nagy teljesítményű műanyagokat/polimereket és rostokat, valamint vitaminokat és egyéb speciális termékeket tartalmaznak. → Ipari környezet. Többnyire zárt rendszerek. Lehetséges magasabb hőmérséklet az eljárás során.

Technológiai oldószer árucikkek ipari előállítása során

Akkumulátorok - Az NMP-t felhasználják lítium-ion akkumulátorokban és más, lítium-nikkel-mangánkobalt-oxidot használó hibrid akkumulátorokban. A lítium-ion akkumulátorokban katód előállításához használják. Ezenkívül az NMP-t tisztítószerként használják technológiai berendezéseknél. → Ipari környezet.

Mikroprocesszorok és félvezetők - Oldószer elektronikai iparban és nyomtatott áramkört lapok előállítása során. Félvezetők esetén az NMP-t hordozóoldószerként alkalmazzák speciális készítményekben és bevonó készítményekben, valamint a gyártási folyamat elősegítésére a lapka tisztításában és maratásában. → Ipari környezet. Tiszta helyiség. Magas szintű elszigetelés és automatizálás.

Membránok- Technológiai oldószer pl. polgári védelem esetén és katonai orvostechikai berendezésekben alkalmazott ivóvíztisztítás vagy dialízis során → Ipari környezet, vegyipari szabvány

Membránok- Oldószer polimer alapú ruházat/szálak előállítása során, pl. polgári védelem esetén és katonai orvostechikai berendezésekben használt sisakokhoz, golyóálló mellényekhez stb. → Ipari környezet, vegyipari szabvány

Tekercselő huzal - Oldószer speciális zománcokban bevont/szigetelt huzalok előállítása során, pl. motorokban, villanymotorokban és generátorokban használt tekercsekhez Fontos az e-mobilitás szempontjából → Ipari környezet, fémmegmunkáló ipar

Egyéb bevont termékek - Oldószer számos bevonatnál és tisztítószer. Ide tartozik például az autóipar, textilipar, repülőgépipar és űripár, valamint laboratóriumi berendezések gyártása (kapilláriscsövek gázkromatográfiához). → Ipari környezet. Az eljárások típusai és a feladatok eltérőek.

Az NMP-t tartalmazó termékek közé tartoznak például: zománccfesték, körömlakklemosó (acetilén) stb.

Akkumulátor gyári leírás egyszerűen, az NMP használatáról.

A gyakorlatban ezt úgy kell elképzelni, hogy például a ragasztóanyagot és a katódot adó NMC-t feloldják az NMP-ben, majd az így keletkező a masszát szétkenik egy fólián, és kiszáritják. Ipari szárítás zajlik, amelynek során a folyékony adalékanyagokat el kell távolítani a katód anyagából, mindezt úgy, hogy az oldószer NMP-t is teljes egészében

visszanyerik. Fontos, hogy a folyamatnak a vegyszeres hordók beérkezésétől a szárításon (vagyis az NMP kondenzálásán) át a visszamaradt szer továbbküldéséig tökéletesen zárt rendszerben kell zajlania ahhoz, hogy az üzem környékére veszélytelen legyen a gyártás – ez technológiailag lehetséges, és még csak nem is túl bonyolult.

Még egy leírás:

Az NMP-t például a következő folyamatokban használják: festés (oldószer), festék eltávolítás, graffiti eltávolítás, félvezető gyártás, szitanyomás, építési ragasztók és oldószerek, laboratóriumi reagensek, gyógyszerészeti oldószerek, polimer anyagok gyártása, petrolkémiai oldószerek extrakciója, rovarölő (pl. Compell – bifenthrin, Decis – deltamethrin – a hatóanyag a hazai szúnyogirtásból ismerős lehet) és gyomirtó (Hoegrass 500 – diclofop-methyl, Jaguar – quizalofop-p-ethyl, Tigrex – diflufenican + MCPA, Viper – 2,4-D + MCPP + dicamba) szerek.

Egészségkárosító hatásai:

Az NMP károsítja a fejlődő magzatot, ha vemhes állatokon tesztelik. Mérgező a hím és nőstény kísérleti állatok reprodukív rendszerére. Az NMP számos vizsgálatban késleltetett növekedést okozott a vemhesség alatt kitett állatok utódaiban. Az NMP csökkentette a hímipatkányok termékenységet is, és növelte a nőstényipatkányok vemhességének idejét. Az NMP reprodukciós hatásait embereken nem vizsgálták, az állatkísérletek alapján az NMP-t mint potenciális humán reprotoxikus vegyületet tartják nyilván. Az NMP túlzott expozíciója irritálja a szemet, a bőrt, az orrot és a garatot. Az NMP könnyen felszívódik a bőrön keresztül. Széles körben használják a metilén-klorid és más klórozott oldószerek helyettesítésére, amelyek károsítják a környezetet és az egészséget.

Az NMP feloldja a természetes védőolajokat a bőrön, és dermatitis-t okozhat (száraz, durva, vörös vagy repedezett bőr). Egy jelentésben a munkavállaló NMP-expozíciója a terhesség első trimeszterében a magzat rendellenes növekedésével (méhen belüli növekedési retardáció) és halvaszületéssel volt összefüggésben. Az NMP, mint más szerves oldószerek, befolyásolhatja az agy működését is. A túlzott mennyiségű lélegzetvétel rövid ideig fejfájást, hányingert, szédülést, ügyetlenséget, álmoságot és egyéb hatásokat, például részegségi tüneteket okoz. Az alkoholfogyasztás az expozíciót követő néhány órán belül növeli ezeket a hatásokat, és hosszabb ideig tart, mivel az alkohol és az oldószerek hatásai összeadódnak. A rövid távú expozíció tünetei általában az expozíció megszűnése után néhány órán belül megszűnnek. Az NMP és más oldószerek ismétlődő, gyakori túlzott expozíciója hónapokon vagy éveken keresztül hosszan tartó és esetleg tartós hatással lehet az idegrendszerre. Ezeknek a hosszú távú hatásoknak a tünetei közé tartozik a fáradtság, álmatlanság, rossz koordináció, koncentrációs nehézség, rövid távú memória elvesztése és személyiségváltozások, például depresszió, szorongás és ingerlékenység.

Az NMP valószínűleg nem okoz máj- vagy vesekárosodást, ha nincs észrevehető hatása az idegrendszerre. Más oldószerekhez hasonlóan azonban az NMP hosszú távú expozíciója és az alkoholfogyasztás növelheti a májkárosodás kockázatát. Az NMP nem okozott rákot, amikor állatokon tesztelték és számos tesztben sem okozott genetikai mutációt (Ez fokozná a rosszindulatú betegségek előfordulásának valószínűségét.).

A helyi elszívó szellőzés a leghatékonyabb óvintézkedés. Laboratóriumokban füst-elszívókat kell használni. A [CAL/OSHA](#) (Kaliforniai Munkavédelmi Ügynökség, Occupational Safety and Health Administration) csak akkor engedélyezi a légzőkészülékek használatát a káros

expoziciók kivédésére, ha a szellőztetés és más ellenőrzési módszerek nem hatékonyak vagy nem kivitelezhetők. A szerves gőzpatronokkal ellátott fél arcvédő légzőkészülék csökkentheti az expoziációt. A permetezési műveletek során ezt köd előszűrővel kell kombinálni. A sima pormaszk nem távolítja el az NMP gőzöket a levegőből, és nem védi a munkavállalókat. Célszerű vegyvédelmi kesztyűt, például butil-gumit vagy laminált polietilén kesztyű viselése NMP-t tartalmazó termékek használatánál, mert az NMP átmegy többféle anyagon, például a természetes gumiból, nitrilből vagy sima polietilénből készült kesztyűkön. A munka során gyakran kell a kesztyűt cserélni. Tanácsos vegyvédelmi ruházat, például kötény, csizma, valamint fej- és arcvédő használata, ha az NMP a kézen kívül más területeken is érintkezhet a bőrrel. A CAL/OSHA a megengedett expoziációs határértéke (*PEL – Permissible exposure limit*) 1 ppm (*parts per million*) a dolgozók légterében. Ez a korlát 8-órás kitettségre vonatkozik.

Hogy néz ki egy NMP gyár Kínában (Zesheng New Materials Technology Co., Ltd) itt gyártják, nem újrahasznosítják.

NMP újrahasznosítás

Az oldószer visszanyerő berendezésekhez kapcsolódó legújabb iparági ismeretek

Az oldószer-lepárló gépek egyre népszerűbb berendezésekké válnak számos iparágban. Az oldószerek visszanyerésére és újrafelhasználására való képességükkel fenntartható és költséghatékony megoldást kínálnak a vállalkozásoknak a hulladékkezelésre.

Az oldószeres lepárlási technológia egyik legújabb fejlesztése az automata rendszerek alkalmazása. Ezek a gépek teljesen automatizált folyamatot kínálnak, amely minimális emberi beavatkozást igényel, így ideálisak nagyüzemi gyártási környezetekhez. Jellemzően a desztillációs folyamat pontosabb szabályozását is kínálják, ami jobb minőségű visszanyert oldószereket eredményez.

Egy másik közelmúltbeli trend az oldószeres lepárlásban az energiatakarékos funkciók integrálása. Egyes gépek ma már olyan rendszerekkel vannak felszerelve, amelyek újrahasznosítják a desztillációs folyamat során keletkező hőenergiát. Ez nemcsak a gép általános energiafogyasztását csökkenti, hanem a vállalkozások működési költségeit is.

Egyre nagyobb hangsúlyt kapott az oldószer-lepárló berendezések biztonságának biztosítása. Sok gép ma már biztonsági funkciókkal, például automatikus leállítással és robbanásbiztos kialakítással van felszerelve a balesetek és tüzek megelőzése érdekében.

Végül az oldószeres lepárlás fenntarthatóbb gyakorlata felé terelődött. Egyes gyártók ma már környezetbarát anyagokat használnak gépeikben, például újrahasznosítható vagy biológiailag lebomló alkatrészeket. Ezenkívül néhány gépet úgy terveztek, hogy élettartamuk végén könnyebben szétszerelhető és újrahasznosítható legyen.

Összefoglalva, az oldószeres lepárlási ipar folyamatosan fejlődik, hogy megfeleljen a vállalkozások igényeinek, miközben előtérbe helyezi a fenntarthatóságot és a biztonságot. Az automata rendszerek, az energiatakarékos funkciók, a biztonsági intézkedések és a fenntartható gyakorlatok legújabb fejlesztéseinek köszönhetően az oldószer-lepárló gépek még vonzóbbá válnak azon vállalkozások számára, amelyek költséghatékony és környezetbarát módon kívánják kezelni hulladékaikat.

Hogyan működnek az oldószer visszanyerő gépek

A lepárlás elve és a hulladékhasznosító gépekre vonatkozó aktuális ipari információk

A vegyiparban a desztilláció elterjedt elválasztási módszer, amely a keverék komponenseit forráspontjuk szerint osztja szét. A hulladékanyagokból származó értékes erőforrások újrahasznosításának és kinyerésének elengedhetetlen berendezése a hulladékhasznosító gép, amelyet általában desztillálógépnak neveznek. A lepárlási elvet a hulladékhasznosító gépek használják a hulladékkeverék különböző részeinek elkülönítésére.

A keveréket a hagyományos desztillációs eljárás során addig hevítik, amíg egy vagy több komponense el nem párolog. A nem illékony folyékony vagy szilárd komponenseket elválasztják a gőztől, amelyet ezt követően kondenzálnak és külön gyűjtenek. Az összegyűjtött gőzök alkotóelemei ezután további feldolgozással szétválaszthatók. Az újrahasznosító szektor a lepárlási elvet különösen hasznosnak találja az oldószeres, vegyszerek és egyéb értékes elemek szemétből történő kinyerésében.

A fenntartható és környezetbarát megoldások keresése az elmúlt években a hulladékhasznosító gépek szektorának óriási bővüléséhez vezetett. Ezenkívül a kormányok világszerte szigorúbb hulladékártalmatlanítási törvényeket vezetnek be, ami megnövelte a hulladékhasznosító berendezések iránti keresletet. A legújabb fejlemény az ágazatban a kifinomultabb lepárlási technológiák kidolgozása, amelyek kevesebb energiát használnak és többféle hulladékot képesek kezelni.

A mesterséges intelligencia (AI) használata a lepárlási folyamatban a hulladékhasznosítási berendezések legújabb technológiájának egyik példája. A változók, például a hőmérséklet, a nyomás és az áramlási sebesség megváltoztatásával az AI-algoritmusok javíthatják a desztillációs folyamatot, ami nagyobb hatékonyságot és kevesebb energiafelhasználást eredményez. Egy másik fejlesztés a membrándesztillációban a szelektíven áteresztő

membránok alkalmazása, amely pontosabb elválasztást tesz lehetővé kisebb energiafelhasználással.

Összességében a lepárláson alapuló hulladék-visszanyerő berendezések az erőforrás-hasznosítás és a fenntartható hulladékgazdálkodás kulcsfontosságú eszközei. A desztillációs technológia legújabb fejleményei növelik ezen eszközök termelékenységét, alkalmazkodóképességét és megfizethetőségét, megnyitva az utat a világ fenntarthatóbb jövője felé.

AI-alapú áttekintés

Egy NMP (N-metil-2-pirrolidon) újrahasznosító üzem működése során az NMP-t tartalmazó hulladékot először előkészítik, majd desztillációval tisztítják, és végül visszanyerik a tiszta NMP-t. Az eljárás során a szennyeződések eltávolítják, így az NMP újra felhasználhatóvá válik.

Az NMP újrahasznosító üzem működési folyamata:

1. Előkészítés:

Az NMP-t tartalmazó hulladékot először összegyűjtik és előkészítik a desztillációra. Ez magában foglalhatja a szilárd szennyeződések eltávolítását és a folyadékok szűrését.

2. Desztilláció:

A tisztítási folyamat legfontosabb lépése a desztilláció. A két oszlopos desztillációs rendszerben az első oszlopban a vizet és más könnyen párologó szennyeződések távolítják el, míg a második oszlopban az NMP-t az esetleges nehézfémektől választják el.

3. Tisztítás és visszanyerés:

A desztilláció eredményeként kapott NMP-t további tisztítási eljárásoknak vetik alá, hogy megfeleljen a kívánt tisztasági szintnek. Ezt követően a tiszta NMP-t visszanyerik és újra felhasználják az ipari folyamatokban.

Az NMP újrahasznosításának jelentősége:

Az NMP egy fontos oldószer, melyet széles körben alkalmaznak az akkumulátorgyártásban és más ipari területeken. Az NMP újrahasznosítása csökkenti a hulladék mennyiségét, csökkenti az új NMP előállításának szükségességét, és környezetvédelmi szempontból is előnyös.

Részlet a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal a Contemporary Ampere Technology Hungary Kft. (4034 Debrecen, Vágóhid utca 2. Lion Office Center. 2. ép. 2. em.) (a továbbiakban: engedélyes) részére a Debrecen, Déli Ipari Parkba tervezett akkumulátor gyártó üzemre vonatkozóan lefolytatott engedélyezési eljárásban egységes környezethasználati engedélyéből, az NMP-re vonatkozóan.

3. NMP regeneráló rendszer Az NMP regeneráló rendszer használatba vétele 2025. év végén várható. A regeneráló rendszer kiépítéséig más piaci szereplő végzi ezen anyag újrahasználatra történő előkészítését. Az NMP a bevonatolási eljárás során vízzel és egyéb anyaggal szennyeződik, amelyektől desztillációval eltávolítható, így oldószerként a gyártási folyamatban

ismételten felhasználható. A tervezett két-oszlopos NMP desztillációs rendszer működése a következő: Az első oszlop desztillátumként eltávolítja a vizet és koncentrált NMP folyadékáramot juttat a második oszlopba. A második oszlop elválasztja az NMP-t az esetlegesen nehézfém szennyeződésektől. Az oszlop tetejéről származó NMP gőzt egy oszlopra szerelt felső kondenzátorban kondenzálják. A kondenzált NMP egy részét visszavezetik az oszlop tetejére, míg a folyadék fennmaradó része az NMP folyadéktovábbító tartályba áramlik. Innen az NMP továbbító szivattyú szivattyúzza a végső tárolóba. A tisztítóoszlop aljáról kis mennyiségű hulladék folyadékáramot (amely várhatóan NMP-ből és nem illékony szennyeződésekből áll) az alsó hűtőben lehűtik és egy tartályba szivattyúzzák.

A teljes engedély: http://www.mikepercs.hu/data-files/userfiles/files/egyseges_kornyezethaszналati_engedely.pdf#:~:text=A%20tervezett%20k%20C3%A9t%20doszlopos%20NMP%20desztill%20C3%A1ci%20C3%B3s%20rendszer%20m%20C5%B1k%20C3%B6d%20C3%A9se,elv%20C3%A1lasztja%20az%20NMP%20Dt%20az%20esetlegesen%20neh%20C3%A9zf%20C3%A9m%20szennyez%20C5%91d%20C3%A9sekt%20C5%91l.

Részlet a SK BATTERY MANUFACTURING Kft., Komárom Biztonsági Jelentéséből (készítette: GENERISK Kft. - 61/189 oldal - 1223 Budapest, Szabadkai u. 14. www.generisk.hu)

3.3.1.20. B37 NMP Újrahasznosító A B37 létesítmény választja le a coating területről elszívott levegőben lévő NMP-t (oldószer). Az oldószer visszanyerő létesítmény elhelyezkedését tekintve a coating épület D-i oldala mellett helyezkedik el. A rendszer 4 sor visszanyerő egységgel 4 db oldat tárolóval került kialakításra. A technológiából elpárologtatott NMP a nagy keresztmetszetű csővezetékkel, levegővel kerül vissza az elnyelető tornyokba. Az NMP igen jól keveredik a vízzel. A visszanyerő tartályokban a beszívott NMP gőzt, felfelé áramoltatva, abszorpciós eljárással a tornyokban elnyeletik, majd addig kerül keringtetésre az NMP – víz keverék, amíg átszivattyúzásra kerül a tárolási tartályba, ahonnan aktuálisan közúton kerül elszállításra, hogy az oldatból a tiszta NMP visszanyerésre kerüljön. A rendszer 99% feletti hatásfokkal dolgozik. A gépészeti tér és a tárolók is kármentővel ellátott térrészben kerülnek kialakításra. A kármentők mérete úgy került kialakításra, hogy az esetlegesen kifolyó anyagokat be tudja fogadni, azok a környezetbe ne jussanak ki.

A teljes jelentés: <https://www.komarom.hu/admin/adatok/hirdetmenyek/dokumentum1278.pdf>

A LEHETSÉGES BERUHÁZÓ ADATAI:

Az Enchem Hungary Kft. egy dél-koreai tulajdonú vállalat, amely elektrolitokat gyárt, elsősorban lítium-ion akkumulátorokhoz.

Tevékenység: Az Enchem Hungary Kft. a lítium-ion akkumulátorok egyik kulcsfontosságú alapanyagára, az elektrolitra specializálódott. Fejleszt és gyárt elektrolitokat újratölthető akkumulátorokhoz (pl. mobiltelefonokhoz, laptopokhoz, elektromos járművekhez (xEV) és energiatároló rendszerekhez (ESS)), valamint EDLC-khez (Electric Double Layer Capacitor - elektromos kettősrétegű kondenzátorok). Emellett magas funkcionalitású adalékanyagokat és vegyi anyagokat is előállítanak elektronikai anyagokhoz.

Telephely: A vállalat magyarországi gyára Komáromban, az Irinyi János utca 3. szám alatt található.

Jelentőség: Az Enchem az egyik legnagyobb elektrolitgyártó Koreában, és globális hálózatot épített ki Koreában, Kínában, Európában és az Egyesült Államokban. A komáromi üzemük jelentős szerepet játszik az európai akkumulátorgyártás ellátásában.

Veszélyes üzem: A komáromi telephely a tárolt anyagok mennyisége alapján felső küszöbértékű veszélyes üzemnek minősül. Ennek megfelelően a vállalatnak részletes biztonsági jelentéssel kell rendelkeznie, és szigorú intézkedéseket tesz a súlyos balesetek megelőzésére és az esetleges hatások mérséklésére.

Kapcsolat:

Teljes név: Enchem Hungary Korlátolt Felelősségű Társaság

Rövid név: Enchem Hungary Kft.

Cím: 2903 Komárom, Irinyi János utca 3.

Adószám: 29143050-2-11

E-mail: info@enchemhungary.hu

Nem találtam konkrét információt arról, hogy az Enchem nevű koreai vállalat kapott volna környezetvédelmi bírságot vagy érintett lett volna jelentős környezetvédelmi ügyben. Azonban általánosságban elmondható, hogy Dél-Koreában az ipari létesítményekre szigorú környezetvédelmi szabályok vonatkoznak, és a hatóságok rendszeresen ellenőrzik a gyárak kibocsátásait.

Ingatlan piaci helyzetkép (AI) + ingatlan.com

Felmerült szintén a májusi ülésen, egy jelen lévő helyi lakos részéről, hogy a gyárhoz közeli ingatlanok elértéktelenednek.

Az akkumulátoripari beruházások jelentős hatást gyakorolnak a települések ingatlanpiacára, ami komplex és sokrétű folyamat. Nézzük meg a kiemelt településeket:

Komárom:

Akkumulátorgyár: Az SK Innovation (SK Battery) akkumulátorgyára működik itt.

Ingatlanpiaci hatások:

Áremelkedés: A gyár megjelenése és a beáramló munkaerő (magyar és külföldi egyaránt) megnövelte az ingatlanok iránti keresletet, ami áremelkedést eredményezett.

Albérletpiac: Az albérletek iránti igény is megnőtt, ami felfelé nyomta a bérleti díjakat.

Környezeti aggodalmak: Ugyanakkor a környezeti aggodalmak (zajszennyezés, esetleges környezetszennyezés) negatívan is befolyásolhatják az ingatlanok értékét a közvetlen közelben lévő területeken, különösen a lakosság elégedetlensége miatt. Egyes források szerint az ingatlanok elértéktelenedtek a gyár közelében.

Munkaerő-helyzet: Bár kezdetben munkahelyteremtést ígértek, a munkaerő jelentős része külföldi vendégmunkás, ami újabb feszültségeket okozhat és eltérő hatással lehet a helyi ingatlanpiacra, mint a helyi lakosság elhelyezkedése.

A mai napon az ingatlan.com alapján az iparterület közvetlen környékén nincs eladó lakás, a legközelebb lévő eladó ingatlan ára 1 MFt/m² körül alakul, a legtávolabb lévő ingatlan ára 500 EFt/m² körül van.

Debrecen:

Akkumulátorgyár: A CATL akkumulátorgyár építése zajlik, valamint BMW-gyár is épül.

Ingatlanpiaci hatások:

Folyamatos áremelkedés: Debrecenben a CATL beruházása miatt az ingatlanárak folyamatosan emelkednek, ellentétben az országos trenddel.

Agglomerációs kiköltözés: Egyre többen költöznek ki az agglomerációba a városi árak és a lakáshiány miatt, ami az agglomerációs települések ingatlanárait is felfelé húzza.

Lakáshiány: A nagy volumenű beruházások miatt a helyi lakás piac nehezen tudja tartani a lépést a megnövekedett kereslettel, ami lakáshiányhoz és albérletpiaci feszültségekhez vezethet.

Környezeti viták: A debreceni akkumulátorgyárral kapcsolatos környezeti viták és aggodalmak szintén befolyásolhatják a környező ingatlanok értékét, bár a kereslet egyelőre felülírja ezeket a félelmeket.

Debrecenben nincs jelentősége az ingatlan elhelyezkedésének, gyakorlatilag az Ipari Park (déli) közvetlen környékén 760 eFt/m² áron lehet családi házat venni 64,9 Mft áron, ez a belvárostól kb. 5 km. A belvárosban is lehet ez alatti áron vásárolni. Ilyen áron lehet vásárolni ingatlanokat az Ipari Parktól legtávolabbi, de a központtól ilyen távolságra lévő település részeken is. A belvárosban előfordul már a 1,3-1,4 MFt/m² ár is.

Bátonyterenye:

Akkumulátor-feldolgozó üzem: Bátonyterenyén akkumulátor-feldolgozó üzem működik (SungEel Hitech Hungary Kft.), nem akkumulátorgyártás.

Ingatlanpiaci hatások:

Negatív hatások: Itt a hangsúly inkább a környezeti aggodalmakon és a működéssel kapcsolatos problémákon van. A cég sorozatosan megszegte a környezetvédelmi előírásokat, nikkell szennyezést mutattak ki a dolgozók szervezetében, ami komoly ellenállást váltott ki a helyi lakosság körében.

Értékcsökkenés: Az ilyen jellegű hírek és a környezetszennyezési aggodalmak negatívan hathatnak az ingatlanok értékére a településen, különösen a közvetlen közelben. A helyi lakosság tiltakozása is jelzi a beruházás negatív társadalmi hatását. Az ingatlanpiaci élénkülés helyett inkább az elértéktelenedés a jellemző a közvetlen közelében.

A mai napon 53 eladó ingatlan az árak – 143.636.- - 666.666.- Ft/m² között szóródnak. Az Ipari Parktól való távolság nem jut érvényre a hirdetésekben.

Iváncsa:

Akkumulátorgyár: Az SK On akkumulátorgyára működik itt.

Ingatlanpiaci hatások:

Fluktuáció: Iváncsán az akkumulátorgyár körüli hírek vegyesek, a munkaerőpiaci helyzet ingadozik (vendégmunkások elbocsátása, majd magyar dolgozók felvétele). Ez bizonytalanságot okozhat az ingatlanpiacon.

Munkaerő-vonzás: Bár a kezdeti lendület megvolt, az iparág lassulása és a gyár belső problémái (például elbocsátások) befolyásolják az ingatlanpiacot. Amennyiben a gyár stabilan működik, és jelentős számú, jól fizetett dolgozót foglalkoztat, az pozitív hatással lehet a helyi keresletre.

Agglomerációs hatás: Mivel Iváncsa Budapest agglomerációjában helyezkedik el, a budapesti ingatlanpiac és az agglomerációs trendek is befolyásolják.

A mai napon 63 ingatlan hirdetés van a településen, az árak a 205.000.- Ft/m² -től 866.000.- Ft/m² terjednek, a legolcsóbb ingatlan 16,9 Mft, a legdrágább ingatlan 129,9 MFt.

Összességében:

Az akkumulátoripari beruházások alapvetően kétféle, ellentétes hatással lehetnek az ingatlanpiacra:

Pozitív hatások (kereslet növekedése):

Munkahelyteremtés: A gyárak sok munkahelyet teremtenek, ami vonzza a munkavállalókat, akiknek lakhatásra van szükségük (vásárlás vagy bérlet).

Infrastrukturális fejlesztések: A beruházásokhoz kapcsolódóan gyakran infrastrukturális fejlesztések is történnek (útfejlesztések, közlekedés, szolgáltatások), ami vonzóbbá teheti a települést.

Befektetési lehetőség: Az ingatlanok felértékelődésének reménye vonzza a befektetőket.

Negatív hatások (kínálati problémák, környezeti aggodalmak):

Lakáshiány és áremelkedés: A hirtelen megnövekedett kereslet a kínálat szűkösségével párosulva extrém áremelkedéshez vezethet, ami a helyi lakosság számára megfizethetlenné teheti az ingatlanokat.

Környezeti aggodalmak: Az akkumulátorgyártás és -feldolgozás környezeti kockázatai (vízfelhasználás, zajszennyezés, levegőszennyezés, veszélyes hulladékok kezelése) jelentősen csökkenthetik az ingatlanok értékét a közvetlen környezetben, és rontják az életminőséget. A lakosság ellenállása is növekedhet.

Vendégmunkások elszállásolása: A nagy számú vendégmunkás elszállásolása (munkásszállók, albérletek) is feszültségeket generálhat a helyi közösségben, és sajátos dinamikát ad az albérletpiacnak.

Összefoglalva, a nagy ipari beruházások, mint az akkumulátorgyárak, jelentős mértékben átalakítják a települések ingatlanpiacát. Míg a munkahelyteremtés és a növekvő népesség általában áremelkedést generál, addig a környezeti és társadalmi hatások, valamint a hirtelen megnövekedett keresletre adott kínálati válasz hiánya komoly kihívásokat és negatív következményeket is hozhat. A helyi ingatlanpiac alakulása nagyban függ a beruházás

méretétől, a helyi munkaerőpiac jellemzőitől, az önkormányzati szabályozástól, és a lakosság beruházással szembeni attitűdjétől.

Mi jósol az AI a Körösladányi helyzetre, pozitív esetben:

Körösladányban egy akkumulátor ipari beruházás a lakosság pozitív hozzáállásával növelheti az ingatlanok értékét?

Rövid válasz: **Igen, egy akkumulátoripari beruházás a lakosság pozitív hozzáállásával valószínűleg növelné az ingatlanok értékét Körösladányban, de számos tényező befolyásolná a pontos mértéket és a hatás fenntarthatóságát.**

Nézzük meg részletesebben a lehetséges okokat és a befolyásoló tényezőket:

Miért növelhetné az ingatlanok értékét?

1. Munkahelyteremtés:

- Az akkumulátorgyár jelentős számú munkahelyet teremtene, mind a gyártásban, mind a kapcsolódó szolgáltatásokban. Ez vonzaná a munkaerőt Körösladányba és a környező településekre.
- A munkahelyek növelik a helyi jövedelmeket és a vásárlóerőt, ami közvetlenül kihat az ingatlanpiacra.

2. Növekvő népesség és kereslet:

- A munkahelyek miatt növekedne a lakosság száma, ami automatikusan megnövelné az ingatlanok (eladó és kiadó egyaránt) iránti keresletet.
- A megnövekedett kereslet felfelé nyomná az árakat.

3. Infrastrukturális fejlesztések:

- Egy ilyen nagy beruházás gyakran maga után vonz jelentős infrastrukturális fejlesztéseket (útépítés, közművek fejlesztése, esetleg közlekedési hálózat javítása). Ezek mind növelik a település vonzerejét és az ingatlanok értékét.

4. Szolgáltatások bővülése:

- A növekvő lakosság és a megnövekedett vásárlóerő ösztönözná a helyi szolgáltatások (boltok, vendéglátás, szórakozás, bankok stb.) bővülését, ami élénkíti a helyi gazdaságot és vonzóbbá teszi a települést.

5. Pozitív imázs és befektetői bizalom:

- Ha a lakosság pozitívan áll a beruházáshoz, az kedvező képet alakít ki a településről. Ez vonzhatja a további befektetőket, nem csak az iparban, hanem akár a szolgáltatásokban vagy turizmusban is.
- A befektetők a stabilitást és az elfogadó környezetet keresik, ami növeli a bizalmukat.

Miért fontos a lakosság pozitív hozzáállása?

- **Társadalmi elfogadás:** A lakosság támogatása kulcsfontosságú a beruházás zökkenőmentes megvalósításához és működéséhez. Ha nincsenek folyamatos tiltakozások, perek vagy negatív médiavisszhang, az sokkal stabilabb környezetet teremt.
- **Környezeti aggodalmak kezelése:** A legnagyobb aggodalom az akkumulátorgyárakkal szemben a környezeti hatás (vízfelhasználás, szennyezés). Ha a

lakosság hisz abban, hogy a beruházó és az önkormányzat felelősségteljesen kezeli ezeket a kockázatokat, és hiteles kommunikációval tájékoztat, az enyhíti a félelmeket.

- **Hosszú távú fenntarthatóság:** A pozitív hozzáállás segíti az integrációt, és biztosítja, hogy a gyár hosszú távon be tudjon illeszkedni a helyi közösségbe, ami fenntarthatóbb ingatlanpiaci növekedést eredményez.

Azonban vannak befolyásoló tényezők, amelyek Körösladány specifikus helyzetére is hatással lennének:

- **A beruházás mérete és típusa:** Egy hatalmas gigagyár hatása nyilvánvalóan nagyobb, mint egy kisebb üzemé. Az is számít, hogy gyártásról vagy feldolgozásról van-e szó.
- **A gyár környezetvédelmi technológiája és gyakorlata:** Ez a legkritikusabb pont. Ha a gyár a legmodernebb, környezetkímélő technológiával dolgozik, és átláthatóan kommunikál a környezeti hatásokról, az nagymértékben hozzájárul a lakosság pozitív hozzáállásához.
- **A helyi munkaerő hasznosulása:** Ha a gyár jelentős arányban helyi vagy környékbeli munkaerőt foglalkoztat, és nem csak vendégmunkásokat, az jelentősen növeli a helyi elfogadottságot és a jövedelmek emelkedését.
- **Az önkormányzat szerepe:** Az önkormányzatnak kulcsszerepe van a beruházás és a lakosság közötti kommunikációban, a helyi érdekek képviselésében és a fejlesztések koordinálásában.
- **A térség adottságai:** Körösladány jelenlegi ingatlanpiaci helyzete, a már meglévő infrastruktúra, és a régió munkaerőpiaci jellemzői is befolyásolnák a beruházás hatását.
- **A beruházó kommunikációja:** A transzparens és proaktív kommunikáció a beruházó részéről elengedhetetlen a bizalom kiépítéséhez.

Összefoglalva:

Egy akkumulátoripari beruházás Körösladányban, amennyiben a lakosság pozitív hozzáállását sikerül fenntartani (ami elsősorban a transzparens kommunikáción, a környezetvédelmi garanciákon és a helyi előnyök bemutatásán múlik), nagy valószínűséggel jelentős mértékben növelné az ingatlanok értékét. A munkahelyteremtés, a népességvonzó hatás és a kapcsolódó infrastrukturális fejlesztések mind ebbe az irányba mutatnak. Azonban a negatív példák (mint Bányaterenye) azt mutatják, hogy a lakosság bizalmának elvesztése (elsősorban a környezeti aggodalmak miatt) rendkívül káros lehet az ingatlanpiacra nézve.

Körösladányban egy akkumulátor ipari beruházás a lakosság negatív hozzáállásával növelheti az ingatlanok értékét?

Rövid válasz: Nagy valószínűséggel nem, sőt, a lakosság negatív hozzáállása egy akkumulátoripari beruházással szemben hosszú távon akár csökkentheti is az ingatlanok értékét Körösladányban, vagy legalábbis jelentősen gátolhatja az esetleges ár növekedést.

Lássuk, miért:

Miért csökkentheti/gátolhatja az érték növekedését a negatív hozzáállás?

1. **Környezeti aggodalmak és félelmek:**

- A negatív hozzáállás gyakran a környezeti aggodalmakból fakad (vízfelhasználás, szennyezés, zaj, légszennyezés, veszélyes hulladékok). Ha a lakosság tart ettől, az közvetlenül befolyásolja az ingatlanokról alkotott képet és vonzerejét.
 - A potenciális vásárlók vagy bérlők kétszer is meggondolnák, hogy egy olyan helyen vásároljanak ingatlant, ahol folyamatos a környezeti vita és a félelem a szennyezéstől. Ez különösen igaz a közvetlen közelben lévő ingatlanokra.
- 2. Tiltakozások és társadalmi feszültség:**
- A negatív hozzáállás gyakran nyilvános tiltakozásokhoz, petíciókhoz, pereskedésekhez vezet. Ez instabil, feszült légkört teremt a településen.
 - Az ilyen hírek elriasztják a külső befektetőket (nem csak az ingatlanpiacon, hanem más gazdasági szektorokban is) és a letelepedni vágyó családokat. Ki akarna olyan településen élni, ahol folyamatosak a társadalmi konfliktusok?
- 3. Negatív médiavisszhang és imázsromlás:**
- A lakosság ellenállása és a környezeti aggodalmakról szóló hírek országos (sőt, nemzetközi) szinten is megjelenhetnek a médiában.
 - Ez rontja Körösladány hírnevét és imázsát, mint élhető vagy befektetésre alkalmas helyet. Ez az "akkumulátorgyár-ellenes" bélyeg nehezen mosható le, és hosszú távon befolyásolhatja az ingatlanpiacot.
- 4. A beruházás bizonytalansága:**
- A lakosság erős ellenállása akár a beruházás lassítását, átdolgozását, vagy szélsőséges esetben annak elállását is eredményezheti. Ez a bizonytalanság elriasztja az ingatlanbefektetőket.
 - A bizonytalanság miatt kevesebb új építés indulhat, ami a kínálatot is torzítja.
- 5. Albérleti piac torzulása:**
- Bár a beruházás kezdetben munkaerő-vonzó hatással bírhat (még ha vendégmunkások is érkeznek), a negatív lakossági hangulat és a bérleti díjak túlzott emelkedése (amely nem kompenzálja a környezeti aggodalmakat) a hosszú távú bérlők elmaradásához vezethet.
 - Ha a gyár körüli feszültség miatt a gyár kevésbé vonzó munkahely a magyar munkaerő számára, akkor a jövedelmek emelkedése sem lesz olyan jelentős, mint azt a beruházás mérete indokolná.
- 6. A beruházás hozta előnyök elmaradása:**
- Ha a beruházó és az önkormányzat a lakosság ellenállása miatt nem tudja zökkenőmentesen megvalósítani a kapcsolódó infrastrukturális és szolgáltatásfejlesztéseket, azok pozitív hatásai sem jelentkeznek az ingatlanpiacon.

Hasonló példák (bár Bányaterenye akku-feldolgozó, nem gyártó):

Bányaterenye példája, ahol az akkumulátor-feldolgozó üzemmel kapcsolatos környezeti problémák és a lakosság ellenállása (amely a sajtóban is megjelent) rontotta a település megítélését, és a közvetlen környezetben lévő ingatlanok értékét inkább csökkentette, mint növelte.

Összegzés:

Bár egy ipari beruházás elméletileg növelheti az ingatlanok értékét a munkahelyteremtés és a növekvő kereslet révén, a lakosság negatív hozzáállása (különösen, ha az környezeti aggodalmakon alapul, és nyilvános ellenállásba torkollik) komoly ellenerőt jelent.

A negatív imázs, a társadalmi feszültség, a környezeti félelmek és a bizonytalanság mind-mind olyan tényezők, amelyek elriasztják a potenciális vásárlókat és befektetőket. Ez végső soron ahhoz vezethet, hogy az ingatlanárak stagnálnak, vagy akár csökkennek, ellentétben a beruházástól remélt növekedéssel. Az ingatlanpiac nagyban függ a bizalomtól és az adott helyszín "élhetőségének" megítélésétől. Ha ezek megkérdőjeleződnek, az az árakra is negatívan hat.

ENGEDÉLYEK

272001 - Akkumulátor, szárazelem gyártása

Ebbe a tételbe tartozik az újratölthető és nem tölthető akkumulátor gyártása.

Ebbe a tételbe tartozik:

- a primer cellák és primer telepek gyártása:
- a cellák anyaga lehet mangán-dioxid, higany-dioxid, ezüst-oxid stb.
- a villamos akkumulátor gyártása, beleértve azok részeit is:
- az akkumulátor cellaközfal (szeparátor), tartály, fedél
- a savas ólomakkumulátorok gyártása
- a nikkel-kadmium (Ni-Cd) akkumulátor gyártása
- a nikkel-metál-hidrid (NiMH) akkumulátor gyártása
- a lítium akkumulátor gyártása
- a szárazcellás akkumulátor gyártása
- a nedves cellás akkumulátorok gyártása

Engedélyköteles a tevékenység?

A környezetvédelmi hatóság előzetes vizsgálatban hozott döntésétől függően környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek:

- akkumulátorgyár méretmegkötés nélkül.

A tevékenységhez külön engedély szükséges!

A tevékenységhez bejelentés NEM szükséges!

Engedélyező hatóság: A területileg illetékes - környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság engedélye. Területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóságként megyei illetékességgel - e bekezdésben foglalt kivétellel - **a megyei kormányhivatal jár el**. Budapest főváros és Pest megye területére kiterjedő illetékességgel a Pest Megyei Kormányhivatal ár el. A környezetvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal (a továbbiakban: területi környezetvédelmi hatóság) és a természetvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal (a továbbiakban: területi természetvédelmi hatóság), (a továbbiakban együtt: a területi környezetvédelmi és természetvédelmi hatóság) különös illetékességgel a 71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet 3. melléklet szerinti esetekben jár el.

Engedélyt előíró jogforrás: 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet

<https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0500314.kor>

71/2015. (III. 30.) Korm. rendelet

<https://njt.hu/jogszabaly/2015-71-20-22>

Szolgáltatás piacfelügyeleti hatóság által vezetett internetes nyilvántartás:
<https://www.kormanyhivatal.hu/hu>

Újabb cikkek:

<https://telex.hu/komplex/2023/02/06/akkumulatorgyarak-orban-god-debrecen-catl-beruhazas>

<https://telex.hu/komplex/2023/02/20/akkumulatorgyartas-az-iparag-amelynek-az-utjabol-eltakaritjak-a-torvenyeket>

<https://telex.hu/komplex/2023/02/13/akkumulatoripar-magyarorszagon-muszaj-hogy-mergezzenek-a-gyarak>

<https://telex.hu/komplex/2023/03/06/akkumulatorgyar-12-ora-muszak-god-samsung-munkas-tarsadalmi-hatas-oktatas-vendegmunkas-szakszervezet-catl-fizetes>

Mi a helyzet Romániában?

Egy jelenlévő helyi lakos a májusi testületi ülésen kiemelte, hogy Románia milyen szép, és ott nincsenek ilyen gyárak.

A valóság:

<https://kronikaonline.ro/gazdasag/vilagraszolo-akkumulatorgyar-epulhet-varadon>

<https://villanyautosok.hu/2023/07/04/22-gwh-kapacitasu-akkumulatorgyar-epul-romaniaban/>

<https://transtelex.ro/penzcsinalok/2022/06/10/dontott-a-varta-romaniaban-epit-akkumulatorgyarat-elektromos-autokhoz>

<https://e-cars.hu/2025/03/15/megkezdte-a-ford-az-elektromos-autok-gyartasat-romaniaban/>

Mi a helyzet Németországban?

Németországban az akkumulátoripar rohamosan fejlődik, és számos működő, valamint épülő gyár található az országban. Az elektromobilitás térnyerése miatt egyre nagyobb az igény a helyben gyártott akkumulátorokra, és a kormány aktívan támogatja az iparág növekedését.

Működő akkumulátorgyárak Németországban

Németországban több nagy akkumulátorgyártó vállalat telepedett meg:

- **Northvolt:** A svéd vállalat jelentős állami támogatást kapott egy új üzem létrehozására.
- **CATL:** A kínai gyártó Thüringiában működtet egy gyárat, amelyet viszonylag kisebb állami támogatással hoztak létre.
- **Valmet Automotive:** A finn akkumulátorbeszállító Kirchardtban építette meg első németországi gyárat, amely 2022-ben kezdte meg az előszériagyártást.

Épülő akkumulátorgyárak Németországban

Az országban folyamatosan zajlanak új beruházások:

- **Northvolt:** Észak-Németországban, Heide városában épít akkumulátorgyárat, amely várhatóan 2026-ban kezdi meg a termelést.

- **ProLogium:** A tajvani vállalat Dunkerque kikötővárosában építkezik, és szintén 2026-ban indul a termelés.

Lakossági vélemény és népszavazások

A lakosság véleménye megoszlik az akkumulátorgyárak építésével kapcsolatban:

Bajorországban egy helyi népszavazáson a lakosok elsöprő többséggel támogatták egy új BMW akkumulátorgyár építését. A Straßkirchenben tartott népszavazáson a részvételi arány 76,9% volt, és a szavazók 75,3%-a támogatta a beruházást, míg az ellenzők 70,4%-a nemet mondott a gyár leállítására.

Németországban általában kevesebb ellenállás tapasztalható az akkumulátorgyárakkal szemben, mint Magyarországon. Az országban több német beruházás van, és fenntarthatósági díjakat is osztogatnak az ilyen üzemeknek.

Összességében Németországban az akkumulátorgyártás egyre nagyobb szerepet kap, és bár vannak ellenállások, a legtöbb esetben a gazdasági és technológiai előnyök miatt támogatják az ilyen beruházásokat.

Cikkek:

<https://novekedes.hu/elemlzesek/terkepre-tettuk-az-europai-akkumulator-gyarakat-marismegdolt-nehany-hazugsag>

<https://forbes.hu/uzlet/europa-legnagyobb-akkumulator-gyarak-tesla-catl-debrecen/>

<https://autopro.hu/beszallitok/nemetorszagban-hoz-letre-akkumulatorgyarat-a-valmet/484016>

<https://www.vg.hu/nemzetkozi-gazdasag/2023/05/ujabb-akkumulatorgyarak-epulnek-nemetorszagban-es-franciaorszagban>

<https://www.haon.hu/helyi-gazdasag/2023/09/haon-debrecen-akkumulator-bmw-beruhazas-szavazas-nemetorszag>

https://hvg.hu/gazdasag/20240303_a_nemetek_miért_nem_felnek_ugy_az_akkugyaraktol_mint_a_magyarok

Lítium-ion akkumulátorok meglévő és bejelentett újrafeldolgozó telephelyei Európában

2023. május

■ bejelentett

■ üzembe helyezett (2023. végéig)

kapacitás tonna/év

○ 5 000

○ 20 000

○ 50 000

Forrás: Fraunhofer Institut

ÖSSZEFOGLALÓ

Alapvető probléma általánoságban, hogy az elmúlt években az akkumulátor gyártással kapcsolatban bármilyen szó szitokszóvá vált, alapvetően mindenkinek csak negatív jelzők jutnak az eszébe erről az iparágról. A politikai is felfedezte magának ezt a terepet a kormány a beruházások (a zöld jövő, munkahely, GDP stb) miatt sikerként tekint az ágazati beruházásokra, míg az ellenzék nem támogatja, elítéli ezeket a beruházásokat. (akkumulátor temető, kínai kizsákmányolás, gyarmatosítás stb.)

Bár az akkumulátor ipar nem szennyezőbb, mint a többi más vegyiparhoz tartozó ágazat, erre is volt példa hazánkban az elmúlt években.

<https://legszenyezettseg.met.hu/kibocsatas/agazati-kibocsatasok/ipar>

A szabályozás is sokkal szigorúbb lett, mint például volt, amikor a komáromi vagy gödi üzemnek adták ki az engedélyeit.

https://www.vg.hu/zoldgazdasag/2023/12/magyarorszag-szabalyozza-a-legszigorubban-a-gyarak-legszennyezeset-a-jovoben-az-unioban#google_vignette

Létrejön egy új hatóság:

https://hvg.hu/gazdasag/20250515_12-milliard-akkumulator-hatosag-Nagy-Marton?utm_term=Autofeed&utm_medium=Social&utm_source=Facebook&fbclid=IwY2xjawK7xzZleHRuA2F1bQIxMQBicmlkETBjdkJKV0pYTHZxZEIhMEZqAR4yuZ-79F71HIGQzQkqzCRi2HHU_UnAr7CiIDIvaru1P8OMvx2y7am8OxawA_aem_b2qKyGjvxIMOQCFNQEUwjA#Echobox=1747295059

**1146/2025. (V. 14.) Korm. határozat
az Akkumulátoripari Piacfelügyeleti Hatóság és Kompetenciaközpont létrehozásával
kapcsolatos feladatokról**

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve -akkumulátorokról, a 2008/98/EK irányelv és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról, valamint a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2023/1542 számú Európai Parlamenti és Tanácsi (EU) rendeletben meghatározott tagállami kötelezettségek végrehajtása további nemzeti feladatok elvégzését teszi szükségessé, amely összehangolt hatósági jogköröket és átfogó akkumulátoripari kompetenciát igényel;

2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az 1. pontban foglaltak finanszírozása érdekében gondoskodjon a központi költségvetés XXIII. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezet, 10. Fejezeti kezelésű előirányzatok című, 2. Iparfejlesztési feladatok alcímen

a) a 2026. évben egyszeri jelleggel 6 073 642 000 forint,

b) a 2027. évben egyszeri jelleggel 5 823 492 000 forint

rendelkezésre állásáról;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: az a) alpont tekintetében a felmerülés ütemében

a b) alpont tekintetében a 2027. évi központi költségvetés tervezése során

3. az 1. pontban meghatározott célok teljesítése érdekében felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy az energiaügyi miniszter és a kultúráért és innovációért felelős miniszter bevonásával készítsen előterjesztést egy akkumulátoripari piacfelügyeleti hatóság és kompetenciaközpont kialakítására vonatkozóan;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

energiaügyi miniszter

kultúráért és innovációért felelős miniszter

befektetésösztönzésért és kiemelt magyarországi nagybefektetések megvalósításáért felelős kormánybiztos

Határidő: 2025. szeptember 30.

4. felkéri a Magyar Akkumulátor Szövetség ügyvezetőjét, hogy működjön közre a felelős szervekkel a 3. pont szerinti feladat végrehajtásában.